DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 160. SZÁM. *Debrecen, 1937 július 18 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Vonatszerencsétlenség 80 halottal és 65 sebesülttel

Mozduljon meg a társadalom!

Az igéretek földjéről végre a gyorsvonat befut a megvalósulásnak a földjére. Darányi Kálmán a legégetőbb bajunkhoz, az ifjúság elhelyezkedésének kérdéséhez merész kézzel nyult hozzá, amikor **megvalósította a nemzeti önállósitási alapot s erre a költségvetésben 2 millió pengőt vett fel.** Az errevonatkozó intézkedések szerint **az alapot gazdasági s szellemi foglalkozási ágak körében önálló pálya alapitására törekvő és a támogatásra utalt érdemes és alkalmas egyének pályakezdésének előmozditására létesitették.**

Nem lehet azt mondani, hogy a 2 millió pengő egy csöpp a tengerben, mert a mi nehéz gazdasági viszonyaink között, amelyet minden esetre a kormány is érez, 2 millió pengő olyan tekintélyes összeg, hogy ezzel, ha nem is megoldani, de elindítani lehet az ifjúság elhelyezkedését. Az alap létesítésénél a rendelet meghatározza, hogy a költségvetésben felvett 2 millió összegen felül az alap gyarapítására használtatnak fel a kiutalt kölcsönök kamatai és a tőke törlesztési részletei az alapvagyonnak gyümölcsöztetéséből befolyó összegek, valamint **az alap céljaira juttatott adományok és alapitványok jövedelme is.**

Darányi Kálmán tehát akkor, amikor ezt az alapot létesítette, mindenesetre számolt azzal, hogy **a társadalom is megteszi a maga kötelességét, meg fogja érteni, hogy ennek az alapnak a növelése igen jó befektetés és szeretnénk azt hinni, hogy a kormányzat nem fog csalódni a vagyonos osztályban és az adományok és alapitványok tetemesen fogják gyarapitani azt az összeget, amely hihetőleg a folytatólagos költségvetésben felvett összegekkel is gyarapodni fog.** Biztató jel erre a két legnagyobb iparvállalatunknak az Egyesült Izzónak és a Goldberger gyárnak az a nagyszerű áldozatkészsége, amellyel a Budapesti Tudományegyetemen két új tanszék felállításának a költségeit vállalta.

Lehetetlen, hogy a társadalom meg ne értse, hogy az ifjúságnak az elhelyezkedését minden módon elő kell mozditani és teheti-e ezt szebben, mintha erre a kormány által alapított komoly, értékes szervezetre bizza adományát és alapitványát, hogy minél több pályakezdő részesülhessen abban az első segitségben, amellyel a jövőjét lealapozhatja.

Mélységes csalódást okozna az egész országban, ha a gyáripar, a birtokos osztály és általában a vagyonos osztály távol tartaná magát ettől az akciótól és nem sietne adományával és alapitványával a kormányzat segitségére, hogy azt a nagyszerű szociális célt előmozditsa, amelyet Darányi Kálmán ezzel az intézkedéssel elérni óhajtott.

Az önállóságra törekvő ifjúságra ennél a szociális munkánál különleges feladat vár.

Elsősorban meg kell az ifjúságnak érteni azt, hogy nem lehet mindenki, aki diplomát szerzett, vagy pedig középiskolát végzett, állami alkalmazott, nem lehet mindenki magántisztviselő. Ennek az országnak szüksége van müvelt kereskedőkre és iparosokra is.

Pl. a kereskedelmi iskolának a célja nem lehet az, hogy tisztviselőket neveljen, ennek a szakiskolának legfőbb célja az, hogy megfelelő képzettségü, intelligens kereskedő osztállyal frissitse fel kereskedelmünket. A gazdasági középiskolát és gazdasági akadémiát végzetteknek sem kell feltétlenül gazdatiszteknek lenniök. Ennek az országnak igen égető

szüksége volna megfelelően képzett, intelligens kisgazda osztályra is és itt vár a feladat a magyar nagybirtokosságra, hogy akár természetbeni juttatás útján, akár pedig pénzjuttatás folytán létesitsen olyan alapitványokat, amelyek lehetővé teszik az ifjúságnak, hogy a pályakezdésük előmozditására adott kölcsön felhasználásával az ország legértékesebb osztályát, a kisgazdaosztályt gyarapitsák, sorompóba állitva a képzett ifjúságot ennél a munkánál, mert kisbirtokon is lehet belterjesen, okszerűen úgy gazdálkodni, hogy az illetők sokkal kényelmesebb és fényesebb helyzetbe jutnak, mintha valamelyik nagybirtokosnál gazdatiszti állást vállalnának.

A kormányzatnak a kötelessége, hogy a gazdasági középiskoláknál a nevelést ilyen irányba terelje és hogy az akadémiát végzett ifjúságot hasonlóképen arra lelkesitse, hogy az egyes falvakban, kisbirtokon üsse fel a sátorfáját, kezdje meg a maga küzdelmes, de dicsőséges életét azért, hogy a kisgazda osztálynak példát adva tudásával, okszerű gazdálkodásával, nemcsak a maga, hanem az őt környező kisgazda társadalom sorsát is előbbre vigye. Tehát nevelő hatással legyen a környezetére. A mai megacélozott ifjúságban meg van erre az akarat, csak a társadalom és a kormány ilyen irányban se legyen fukar, akkor, amikor erre vállalkozó ifjak kérik a pályakezdésük előmozditására a támogatást. **Meg kell érteni a magyar ifjúságnak, hogy a kereskedelmi és ipari pálya éppen olyan diszes, mint a hivatalnoki pálya, ha ezt megfelelő tisztességgel, tudással és szakértelemmel látják el.** Tehát nem kell félni az ifjúságnak attól, hogy középiskolájának az elvégzése után odaáll a pult mellé, megtanulja a kereskedést, vagy pedig valamelyik arravaló iparosnál megtanulja a mesterséget. Lebegjen a magyar ifjúság előtt a Kühnéknek és a külföldi nagy gyárosoknak a multja, amelyek közül sokan egy kis műhelyből teremtették meg hatalmas nagy iparvállalatukat, amelyre ma nemzetük is büszke. A Kühne gyár, — például — egyszerű kovácsmühelyből alakult Magyarország és egész Európának is egyik legszámottevőbb gyárává.

A tisztviselői pályán úgyszólván egy örök életű szegénységre tesz fogadalmat a tisztviselő. A gazdasági és kereskedelmi pályán már azzal a hittel indulhat mindenki, hogy vagyont szerezhet. Erre példa igen sok van, csak meg kell érteni, hogy büszkesége lehet mindenkinek, ha tisztes iparos és kereskedő lehet.

Örvendetes a Darányi kormánynak az az intézkedése, hogy a Pénzintézeti Központ végzi ezeknek a kölcsönöknek a lebonyolitását. Most a Pénzintézeti Központra vár a feladat, mint amelynek ellenőrzése alatt állanak ugyszólván ma már az összes pénzintézetek,

hogy rábirja az összes bankokat, hogy ők is hozzák meg a maguk áldozatát és járuljanak hozzá a kormány akciójának minél sikeresebb keresztülviteléhez.

Mi eltudjuk képzelni azt, hogy **az összes magyar bankok összeállva megállapitják, hogy a maguk részéről 20 millió pengő kedvező kamatú hitellel hajlandók támogatni a kormányzatnak ezt az akcióját, különösképen pedig az ipari és kereskedelmi pályán elhelyezkedni kivánó ifjúságnak nyulnak evvel az összeggel a hóna alá olyanformán, hogy nemcsak hitelt nyujtanak, hanem a kezükbe vennék az ezen a pályán elhelyezkedő ifjúságnak az oktatását és vezetését is.** Igen jó befektetés volna ez a bankok részére, mert ha teljesitenék a kötelességüket, úgy ez az ifjúság, amikor vállalkozása kibontakozik, akkor is ragaszkodna mindig ahhoz a bankhoz, mely az ő kezdő pályaalakitásánál támogatója és vezetője volt.

De el tudjuk képzelni azt is, hogy ha az ipari vagy kereskedelmi pályán van egy arra termett fiatalembernek megfelelő alapitási tervezete és ha ehhez sikerül neki az önállósitási alap támogatását megkapni, hozzátéve ehhez a támogatáshoz a rendelkezésre álló saját tőkét, a műhelyt, vagy üzletet be tudja rendezni, el tud indulni.

Itt azután ha megfelelő hitelt bocsájtanak rendelkezésére, megállapitják a tervezet alkalmával azt, hogy a kezdő kereskedő vagy iparos a befolyt pénzekből milyen összeget fordithat havonta a maga céljaira mindaddig, amig a neki nyujtott hitelt le nem törlesztette, készpénz melletti vásárlását az illetőnek hitelnyujtással előmozditják, a befolyt pénzeket pedig naponta az illető tartozna a neki hitelt nyujtó bankba beszolgáltatni, vándorkönyvelő utján a hitelben részesülteknek a könyveit a bank tartaná rendben, a hitelezését olyanformán mozditaná elő, hogy a váltó ellenében adott hitelt leszámitolná, viszont a bevásárlásoknál előmozditaná azt, hogy készpénzért szerezhesse be az árut, akkor olyan nagyszerű funkciót teljesitenének a bankok, olyan nevelő hatással lennének ezekre az ifjú kereskedőkre és iparosokra a pontos könyveléssel a hitelezésnél, a beszerzéseknél a bankokon meglevő előrelátással és gondossággal, hogy ezekből a kereskedőkből és iparosokból, akiket igy nevelnének fel, válna a nemzetnek a legnagyobb erőssége.

Márpedig életre való kereskedelem és ipar nélkül naggyá ezt a nemzetet nem tehetjük. **A nagy bankok, amelyek a multban annyit mulasztottak, ma tartoznak annyival ennek a nemzetnek, hogy a jövő előkészitésére a maguk tudásával és pénzével segitségére siessenek.** Mi az ilyen bankellenőrzés mellett felnőtt ipar és kereskedelemnél talán mindennél többre becsülnénk azokat a jó tanácsokat, amelyeket a bank vezetői az ilyen hitelüzleteknek a lebonyolitásánál az üzlet mérlegelése alkalmával önkénytelenül is meg kellene

hogy adjanak a nemzet szebb jövőjéért küzdő ifjúságnak.

Az Egyesült Izzó és a Goldberger gyár példáját kövesse a társadalom, mindenki a feles-leges fillérjével siessen a kormányzatnak a segítségére. Mi hisszük, hogyha mindenki megteszi a kötelességét, akkor rövid idő alatt levehető a napirendről az állástalan ifjúság nyomorának a kérdése. Természetesen el kell ismernünk, hogy elsősorban azonban a magyar ifjúságon van a sor, hogy teljesítse is a kötelességét.

Érdekes változások az uj választójogi rendszerben

Két és félmillió választó.

Poltikai körökben érdekes hírek terjedtek el arról, hogy milyen lesz az új választójogi törvény. A kormánynak állítólag az a reform-terve, hogy az országot száz egyéni kerületre osztja és minden kerületnek 25.000 választója lesz.

Ezenkívül húsz körzetet alkotnának és körzeti lajstrom szerint minden körzet négy-négy képviselőt választana. Ehhez járulna az országos lajstrom ,amellyel 65 képviselőt választanának. A lajstromos szavazásnál csak pártok futhatnának.

A képviselőket érthetően az egyéni választás, illetve a száz egyéni kerület sorsa érdekli már most. Sokat vitatkoztak a képviselők arról, hogy tulajdonképpen mi is történik majd az egyéni kerületekben. A száz egyéni kerület felállítása szükségképpen azt jelenti, hogy az eddigi kerületek közül többet összeolvasztanak. Mi történik már most a jelölés körül akkor, ha két olyan kerületet olvasztanak össze, amelyeket most kormánypárti honatyák képviselnek? A két képviselő közül vajjon melyik lesz majd a hivatalos jelölt a megnagyobbodott kerületben?

Az egyéni kerületekben és az országos lajstrom szerint két és félmillió választó szavazna a hírek szerint. A körzeti lajstromoknál a megyei választók jutnának szavazathoz, de — amint a képviselők között híre jár, a kormány a körzeti lajstromoknál magasabb értelmi vagy vagyoni cenzushoz akarja kötni a választójog megadását.

Természetesen ma még kiforratlan a választójogi reform és mindezek a hírek, amelyek a képviselők körében elterjedtek — még megerősítésre szorulnak.

Jegyezze meg: **Keszler** műszerész mindenkinél olcsóbb.
Steyr, Waffenrad, Csepel stb. **kerékpárok** kedvező részletre, legolcsóbban.
Nagy alkatrész raktár, legolcsóbb **javító műhely.**

Külső köpeny	P 3·80-tól	Pedál . .	P 2·60
Tömlő . .	P 1·44	Csengő .	P —·38
Vim lánc .	P 2·80	Küllő . .	P —·04

Négyszázezer katonát, négyszáz repülőgépet indit Japán Kinába

London, július 17. Kavagoe kínai japán nagykövet Tiencsinben a következőket mondotta **Hull** amerikai külügyminiszter nyilatkozatára :

Japán kizárólag azért küld megerősítést Kínába, hogy megvédje a japán alattvalók életét. Ennélfogva sme az Egyesült Államoknak, sem az angol, vagy más hatalomnak, nincs **semmi néven nevezendő köze ahhoz az eljáráshoz.** Meggyőződésem szerint az egész ügy rövidesen tisztázódik.

Sanghai, július 17. A félhivatalos Zentral Nevs hírszolgálati iroda jelenti, hogy japán haderőket mozgósítanak a Kínába való bevonulásra. **A jelentés 400 ezer embert említ, más forrásból azt állítják, hogy Formosába négyszáz japán repülőgép érkezett meg.**

Ujból Hodzsa kapott megbizást kormányalakitásra

Prága, július 17. Cseh TI: Benes dr. köztársasági elnök szombat délelőtt kihallgatáson fogadta Hodzsa Milán miniszterelnököt, aki a tegnapi minisztertanács határozatának megfelelően benyujtotta a kormány lemondását. A köztársasági elnök a lemondást elfogadta és dr. Hodzsát, valamint minisztertársait az új kormány megalakulásáig az ügyek intézésével megbizta. Ezután haladéktalanul megkezdte tárgyalásait az egyes koalíciós pártok vezetőivel az új kormány megalakítása érdekében.

Prága, július 17. Cseh TI: Benes köztársasági elnök, miután szombaton egész napon át fogadta a kormányzati és politikai tényezőket, délután 6 órakor magához kérette Hodzsa lemondott miniszterelnököt. Az elnök közölte Hodzsával, hogy elfogadja a kormány lemondását s egyben megbizta Hodzsát az új kormány megalakításával.

Prága, július 17. Cseh TI: Hodzsa Milán miniszterelnök hétfőn reggel kezdi meg tárgyalásait az új kormány megalakításával.

Óriási lehetőségeket nyujt a szemgyógyászat terén a rövidhullám-kezelés

Varázsvessző helyett rövidhullámok. — Fantasztikus eredmények a rövidhullám-kongresszuson.

Bécs, július 17. Bécsben nemzetközi rövidhullámkonferenciát tartottak, amelyen fizikusok, rádiósok, orvosok és technikusok vettek részt a világ minden részéből. A konferencián *korszakalkotó orvosi és tudományos eredményekről számoltak be a rövidhullámoknak a gyógyászat terén való alkalmazása körül.* Dr. Gutsch berlini orvos előadásában beszámolt 700 rövidhulámu kezelési esetéről és az elért nagy eredményekről. Könnyzacskó gyulladásokat már néhány kezeléssel gyógyított. Szemhéjjon keletkezett gennyes keléseket szintén meggyógyított rövidhullámú besugárzással. *A zöld és szürke hályog a rövidhulámra nem reagál. Nagy hatásuk van a rövidhullámoknak szivárványhártyagyulladásoknál.*

Általában megállapitották, hogy *a szemgyógyászat terén óriási lehetőségeket nyitott meg a rövidhullámkezelés.* Egyetlen esetben sem fordult elő, hogy a szem megsérült, vagy a látóképesség csökkent volna.

Dr. Hausmann bécsi tanár a műtétek után bekövetkezett infekciók nál használta a szemklinikán a rövidhullámot.

Dr. *Kellner* Dániel budapesti orvos a migréneknél elért rövidhullámkezeléses sikereit sorolta fel. Az értágító hatást olyan módon érte el, hogy a nyak táján fekvő szimpatikus idegekre suqárzott be. Az a nézete, hogy *az epilepsziát is gyógyitani lehet rövidhullámmal.*

A magyar kutatók vizsgálatai döntötték el, hogy kis elektromos energiákkal, *kis adagolásban kell alkalmazni a rövidhullámkezelést.*

A rövidhullámkongresszusnak egyik nagy szenzációja volt az az előadás, amelyet dr. Fuhes fiatal osztrák fizikus tartott, aki egyszersmind meteorológus is. A fiatal tudós azt a feladatot tűzte maga elé, hogy az atmoszféra legmagasabb rétegeiben kiszámitsa rövidhullámok segítségével a hőmérsékletet. Az előadó arra a meglepő eredményre jutott, hogy *200 kilométeres magasságban több mint 100 fok Celsius hőmérséklet van és a földgömb felett 300 kilométeres magasságban a hőmérséklet több mint 1000 fok Celsius. Az osztrák fizikus hangsúlyozta, hogy ezekben a magasságokban azonban már olyan kicsiny a gáznyomás, hogy a »hőmérséklet« fogalom elveszti jelentőségét.*

Fritsch brünni mérnök a rövidhullámok jelentőségéről számolt be a geológia terén. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, tapasztalatai és vizsgálódásai alapján, hogy a *rövidhullámokkal olyan talányokat is meg lehet oldani, amelyeket eddig varázsvesszőkkel oldottak meg.*

A nemzetközi rövidhullám kongresszus úgy a drótnélküli táviratozás, mint a technika és fizika, de elsősorban *az orvosi tudomány terén a legnagyobb eredményeket hozta* és méltán teheti kíváncsivá művelt világot, hogy *vajjon ez a világraszóló találmány még milyen áldásokat fog hozni az emberiségre.*

A mozgó vonatra akart ugrani, a kerekek levágták a karját

Debreceni cipészmester sulyos szerencsétlensége a Bocskai-kerti állomáson.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap este a bocskaikerti állomáson.

Oláh József cipészmester Jókai utca 10. szám alatti lakos a Nyíregyházáról Debrecenbe jövő vonatra akart felszállni. Megkésve érkezett az állomásra,

a vonat már mozgásban volt, mire a sinekhez ért. Nem akarta elszalasztani az indulást s felugrott a mozgó vonatra. Azonban visszaesett s karja valahogyan a sinekre került. A vonat kereke átment rajta s balkarját teljesen levágta.

A szerencsétlenül járt Oláh József

borzalmas jajgatására figyelmeesk lettek s megállították az állomásról még ki sem ment vonatot. A sulyos sérülést szenvedett férfi ekkorra már vértócsában feküdt s a súlyos vérveszteségtől eszméletét is elvesztette.

Nyomban elátták a borzalmasan megesonkult kart ideiglenes kötéssel, majd feltették Oláh Józsefet a vonatra és Debrecenbe szállitották.

A bocskaikerti vasuti állomásról telefonon értesitették a debreceni mentőket, hogy súlyosan sérült férfit hoznak Debrecenbe. A mentők ki mentek az állomáshoz és Oláh Józsefet a sebészeti klinikára szállitották, ahol nyomban kezelés alá vették. Álapota rendkívül sulyos.

Luxus kivitelü, olcsó 4 és 6 személyes áramvonalas

Bérautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28. Ferenc József 41.

Vígszinház

Keddtől

Timár Ila

személyes fellépte. A legjobb szerepeiből énekel cigányzenekisérettel.

Jegyelővétel!

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este ! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

— **Gyomorsavas szellemi munkásoknál, eldugult neuraszténiás egyéneknél és aranyeres betegeskedő embereknél** reggelenként felkeléskor egy-egy kis pohár természetes **„Ferenc József“** keserűvíz igen jótékony hatást szokott kifejteni.

A világ legnagyobb vasuti katasztrófája: 80 halott, 65 sebesült

London, julius 17. Az estilapok jelentései szerint a Rundzsa-bengáliai express szerencsétlensége alkalmával 280 ember vesztette életét és 250 sebesült meg. Eszerint ez volt a legnagyobb vasuti szerencsétlenség a vasut történetében. Eddig már 80 halottat huztak ki a vonat roncsai alól. Mindnyájan indiaiak. Az eddig beérkezett jelentések szerint a vonat, amikor a Bita állomásra akart befutni, kisiklott s minden kocsija felborult, 5 kocsi pozdorjává tört. A szerencsétlenség okát még nem sikerült megállapitani. Itteni jelentések szerint a felszakitott sinek azt a gyanut keltik, hogy rombolás történt.

London, julius 17. Kalkuttában közzétett hivatalos jelentés szerint a Bita mellett történt vasuti szerencsétlenség alkalmával 80 ember vesztette életét és 65 megsebesült. Ezek szerint azok a lapjelentések, amelyekben 250 halottról volt szó, tulzottak.

Bel és külföldi Női és férfi **Kerékpárok**
jók - olcsón nagy választékban
Sollész-nál
Kálvin-tér 2 szám.

100 ház felrobbant, 70 halott 300 sebesült

Sanghai, julius 17. A Csehuan tartományban Il-Szingtenkau mellett szombat délután egy löporgyárban sulyos robbanás történt. A gyár körül mintegy száz ház elpusztult. A romok alatt eddig 70 halottat és 300-nál több sebesültet találtak.

Megjelent a gazdaadósságok rendezéséről szóló rendelet

Minden magánjogi cimen alapuló tartozás rendezés alá esik — A védettséget 1938 október 31-ig meghosszabbitottak

Budapesti Értesitő: A hivatalos lap julius 18-i száma közli a kormánynak a védett birtok egyes terheinek átalakitással, illetve könyvadósság vállalással való rendezése ügyében kiadott rendeletét, amelynek főbb vonásai a következők:

Az 1000 kat. holdnál nem nagyobb védett birtoknak a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatán tul eső terhei állami könyvadósságvállalással rendeztetnek, a védett kisbirtoké pedig a 10 kat. holdnál kisebb föld esetén, vagy 10 kat. holdnál nagyobb esetén is akkor, ha a kat. tiszta jövedelem nem haladja meg a száz koronát. A negyvenszeres szorzaton felül eső terhek olyan hosszulejáratu tartozássá alakittatnak át, amelyet az adós évi 4.5 százalékos annuitással 50 éven át törleszt.

Általában *minden magánjogi címen alapuló tartozás rendezés alá esik. Nem esik rendezés alá a hátralékos védettségi szolgáltatás, a zálogleveles kölcsön, a 25 pengőn aluli követelés stb.* A hitelező visszautasithatja a teherrendezést. A kezesek s egyéb adóstársak helyzetét a rendelet úgy szabályozza, hogy *elsősorban a gazdasági értelemben vett főadóssal foglalkozik.* Az a védett gazdaadós, akinek védett birtoka a kat. tiszta jövedelem negyvenszeresét meghaladóan van megterhelve, köteles az erre vonatkozó adatokat *legkésőbb november 15-ig az adóhivatalokban működő helyi bizottságoknak bejelenteni.* Akinek védett birtoka 10 kat. holdnál kisebb, a bejelentést akkor is meg kell tenni, ha *a védett birtoknak terhe a kat. tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatát nem éri el.* Bejelentésre a hitelezők is kötelesek.

A helyi bizottság gondoskodik a bejelentés esetleges hiányainak pótlásáról s a vitás kérdéseket a bíróság elé utasitja. A helyi bizottság felterjeszti az iratokat a Pénzintézeti Központnak, amely a rendezés jogerőre emelkedése után elvégezteti a telekkönyvi bejegyzést. *A rendelet a védettséget 1938 október 31-ig meghosszabbitja.* A törölt védettség visszaállitására irányuló kérelmet legkésőbb ez év október 15-ig kell előterjeszteni. Végül szabályozza a rendelet az eljárással kapcsolatos felek költségét is

-o-

A kormány maximálta a faárakat

Budapest, julius 17. **A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletét a tüzifaárak megállapitásáról. A rendelet megszabja az ország egész területén — fafajok és választékok szerint részletezve — ugy az apritatlan, mint az apritott tüzifának legmagasabb árát. A megállapitott árak tullépői az árdrágitó visszaélésekről szóló törvény büntető rendelkezése alá esnek.**

*

A készlettulajdonosoknak tehát nem sikerült a kormányt eltériteni a maximálástól. Kereskedői körökben elterjedt hirek szerint a holnap megjelenő rendelet a következő általános árakat állapitja meg:

bükkhasábfa 3.60,
gyertyánfa 3.50,
cserfa 3.26 pengő.

Ehhez még hozzá kell számitani a gőzfavágók részére engedélyezett 1.30 pengőt, továbbá a pincések számára engedélyezett mázsánkénti egy pengőt. Ezekről az ármegállapitásokról kapott értesitést ma délelőtt a kereskedelem.

A tüzifamonopóliumot bevezetik, ezzel kapcsolatban a legfontosabb kérdés volna a szállitási igazolványok eltörlése, mivel ez a rendszer akadályozza meg a forgalmat és ettől eltekintve vagononként még 6 pengővel megterheli a tüzifa árát.

Ölbő községben a falu legényei megtámadták a csendőrséget

Egy csendőr és egy legény sulyos sérülten kórházba került.

A vasmegyei Ölbő községben, mely a nyilaskeresztes szervezkedés egyik főfészke, véres esemény történt. A falu legényei karókkal felfegyverkezve megtámadták a csendőrséget. Az egyik csendőr a kapuban figyelmeztette az ordítozó legényeket a rendre, de azok rárohantak és véresre verték. A csendőr sebesülten is harcolt támadóival és az egyik legényt, Eredics Vincét leszurta. A csendőrt és a legényt kórházba vitték sulyos sérülten.

Szigorú eljárás indult annak megállapitására, hogy kik szervezték meg a legényeket a csendőrség megtámadására. Több letartóztatás történt már a kihallgatások után. A csendőrség főleg azt kutatja, hogy a véres támadás és a nyilas izgatások között milyen összefüggés van.

Frunkhahn pesztógyár
szövetei közvetlen a gyárból
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
VI. TERÉZ-KÖRUT 8.
VIDEKRE MÉG MA KERJE SZÖVETMINTÁINKAT!
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

Az egész országban megindult a szegénykataszter felvétele

A belügyminisztérium szociálpolitikai osztálya nagyszabású tervet dolgozott ki, hogy a falusi szegénységen segitsenek. A belügyminiszter már utasitást adott ki a vidéki törvényhatóságokhoz, hogy jóléti alapokat teremtsenek. A terv szerint a jóléti alapok meghatározott összeggel indulnak és társadalmi akció keretében kivánják az összegeket felemelni annyira, hogy a falvak és kisvárosok szegénységének valóban komoly segitséget adhassanak.

A belügyminiszter utasitása értelmében már megindult az egész országban a szegénykataszter felvétele, hogy megállapitsák a nyomoruság fokát.

Táviratilag Tallinba hivtak egy debreceni orvostanárt

Megtisztelő meghivást kapott **dr Oláh Dániel** egyetemi m. tanár, a debreceni klinika kiváló képzettségü és nagytudásu tagja. **Táviratilag Tallinba** hivták, hogy egy előkelő eszt betegnél tartandó konziliumban vegyen részt. **Oláh Dániel dr azonnal el is utazott.**

Dr Oláh Dániel egy évvel ezelőtt járt Esztországban, ahol előadást tartott s nagy feltünést keltett a fiatal tudós felkészültsége. Kiválóan magas tudásának köszönheti, hogy most őt hivták meg egy speciális betegség feletti konzultációhoz. Mindenesetre ez a meghivás is öregbiti a magyar, közelebbről pedig a debreceni orvosi kar jóhirnevét.

Dr Soós Béla lelkész esküvője

Dr **Soós** Béla református lelkész egyetemi m. tanár, a „Debreczen" külmunkatársa szombaton esküdött örök hüséget **Takács** Irénkének, a debreceni uri társaság kedvelt tagjának. Az esküvőt Pécsen tartották meg fényes keretek között. A köztiszteletben és közszeretetben álló fiatal lelkész nagyon sok gratulációt kapott debreceni hivei sokaságától.

Gyermekeiket eszik meg nagy nyomoruban

Az uj-guineai mandátumos területen alig 200 főnyi, ismeretlen barlanglakó törzset fedeztek fel. A nagyon satnya testalkatu benszülöttek, ahogyan a kutató expedicióval tolmács utján közölték, valaha virágzó völgyben laktak, de ellenséges törzsek szakadatlan támadásai elől a kopár mészkőhegyek közé menekültek, ahol csak patkányok és skorpiók élnek. Fegyverük fadorong, melybe kezdetleges kőbaltát illesztenek. Gombákból, gyökerekből, kézzel fogott patkányokból és gyikokból élnek. Az esős idő beálltával más erdős vidékre költöznek ,ahol a folyóból halakat fognak szintén kézzel. Feltünt az expedíciónak, hogy a törzs tagjai között csak *33 asszony és 7* gyermek van és midőn ennek okát kérdezték, zavartan azt felelték a tolmácsnak, hogy »néha nagyon éhesek vagyunk«.

A Magyar Jövő Szövetség megtagadja a közösséget ifj. Varjassyval és Nagy Bélával

Érdekes levelet intézett a Magyar Jövő Szövetség Tóth Lajos ipartestületi elnökhöz. Közlik vele, hogy az egyik ujságból megle petéssel olvasták azt a közleményt, mely szerint a Magyar Jövő Szövetség elégedetlen volna az ipartestületi elnök működésével és ezért távozását óhajtaná.

Fenti hírlapi közleménnyel kapcsolatban — irják — kijelentjük, hogy ifj. Varjassy Imre kovácsmester és Nagy Béla vízvezetékszerelő uraknak az Elnök úr lemondására irányuló óhajával *mi magunkat nem azonositjuk* és ez alkalommal szükségét érezzük biztositani Elnök urat arról, hogy mi működésével, az iparosság érdekében kifejtett hasznos tevékenységével mindenkor teljes mértékben meg voltunk elégedve s a legnagyobb bizalommal tekintünk jövőbeni működése elé is.

Hisszük, hogy egyes iparosok indok nélküli elégedetlensége nem fogja Elnök urat akadályozni abban, hogy az eddigi odaadással és ügybuzgalommal munkálja a debreceni iparosság érdekeit a jövőben is.

A levelet dr. Juhász Gusztáv elnök és Juhász Géza ügyvezető elnök irták alá.

Fejlődik a bulgár-magyar barátság

Szófia, julius 17. A kormány hivatalos lapja, a Parole Bulgare foglalkozik azokkal a beszédekkel, amelyeket a szófiai magyar követ megbizólevelének átnyujtása alkalmával Boris király és Voraeziczky Olivér magyar követ mondott. A lap megállapitja, hogy ez az ünnepélyes szertartás ujból megerősitette azokat a baráti kötelékeket, amelyek Bulgária és Magyarország között régóta fennállanak és a kölcsönös rokonszenv, valamint megbecsülés jegyében állandóan tovább fejlődnek. A bolgár-magyar barátság kizárólag a békét szolgálja, amely szerencsés módon fejlődik, amit bizonyit a két ország közötti gazdasági és kulturális kapcsolatok szemmellátható tevékenysége is.

Német-angol egyezmény a hadihajó épitésről

London, julius 17. A külügyi hivatalban ma délelőtt aláirt német-angol tengerészeti egyezmény szerves kiegészitő része annak az egyezménynek, amelyet a két állam két évvel ezelőtt kötött. Lényegesebb rendelkezése, hogy a csatahajók 35 ezer tonnánál nem lehetnek nagyobbak. Az A. osztályhoz tartozó ugynevezett nagycirkálók számára 1947 január 1-ig épitési tilalmat állapit meg. A szerződő felek egymást kölcsönösen kötelesek előre tájékoztatni a tervbevett hajóépitésekről. Végül az angol-amerikai egyezmény szellemének megfelelően bizonyos, ugynevezett biztonsági záradékokat tartalmaz az egyezmény. Ha időközben nem mondják fel az egyezményt, 1942 december 31-ig marad érvényben.

Friss sporthirek

VIZIPOLÓMÉRKŐZÉSEK DEBRECENBEN.

Egri MESE, DVSC 5 : 0. — DUE— Diósgyőri AC 5 : 2.

Tegnap délután nagyszámú érdeklődő közönség előtt két vizipolómérkőzést bonyolitottak le a Nagyerdei uszodában. Várakozáshoz hiven győzött az egri MESE a DVSC ellen 5 : 0 arányban. — Ezután került sorra a DUE a Diósgyöri AC vizipolómérkőzés melyet a debreceni csapat 5 : 2 arányban nyert meg.

Balatonalmádi július 17. Az osztrák —magyar KK lavntenniszverseny második napján szombaton, a férfi párosban mindkét párost az osztrák együttes nyerte és igy Ausztria 3:1 arányú vezetéshez jutott.

-0-

London, július 17. A pénteki előfutamában a Blache-Harriers ellen győztes MAC staféta szombaton a 4x110 yardos stafétafutás döntőjében ugyanattól az angol stafétától fél yarddal, tehát centiméterekkel kikapott. 3. a Vittoria Parc Harriers csapata lett. A győztes staféta ideje 49.42.9 mp.

London, július 17. Az angol nemzetközi atletikai bajnokság második napján, szombat délután gyönyörü időben 30 ezer néző előtt peregtek le az egyes versenyszámok. Eddigi eredmények:

Diszkoszvetésben bajnok Syllas Görögország 49.17 m-rel, 2. Schröder Németország 47.36, 3. Kuliczy 44.12 m-rel. A kalapácsvetésben bajnok Karl Heim német 55.86 m, brit rekord. A 880 yardos sikfutásban bajnok C. Collier Anglia 1.53.3.

London, július 17. Az angol atletikai versenyek során szombat délután az egy angol mérföldes sikfutás bajnoka Wooderson lett. Ideje 4.12.2, amely angol rekord. 440 yardos gátfutásban bajnok a belga Bosmans lett 55 mp-cel. A 100 yardos síkfutás bajnoka Holmes Anglia 9.9 mp. Kelen János a pénteki győzelem után szombaton a 3 mérföldes sikfutásban is indult s második lett. A bajnoki cimet az angol Hard nyerte 14.19.8 mp-ces idővel. Rudugrásban bajnok Dod Anglia 367.5 cm. Magasugrásban bajnok Neumann. Távolugrásban bajnok Long német 748 cm, angol rekord. A 220 yardos síkfutásban Gyenes harmadik lett. A bajnoki cimet az angol Sveenny nyerte, 21.9 mp-cel. A 120 yardos gátfutásban bajnok Finlay 14.5 mp. angol rekord.

Következnek az orosz pénzügyi vezetőemberek

A GPU által végrehajtott tisztogatási akció most már a pénzügyi közigazgatásra is kiterjedt. A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint pénteken letartóztattak hat vezető pénzügyi főhivatalnokot, felfüggesztették állásuktól és kizárták a kommunista pártból. Lefogták mindenekelőtt az orosz postatakarékpénztár vezetőjét, Ozoranszkit, akit azzal vádolnak, hogy trockijistákat rejtegetett a lakásán és hivatalában, azonkívül pedig korrupt elemekkel dolgozott együtt.

Az Orosz Állami Bank valutaosztályának vezetője, Goldenberg, öccsével együtt, szintén börtönbe került. Őket is ugyanilyen indokolással függesztették fel állásuktól. A hivatalos sajtóban már napok óta éles támadások hangzottak el a postatakarék és az állami bank egyes vezető főtisztviselői ellen s ezeknek a támadásoknak a következményeképpen hajtották most végre a letartóztatásokat. Őrizetbe vették a tatár és kozák tanácsköztársaság pénzügyi népbiztosát, valamint a moszkvai pénzügyminisztérium főigazgatóját, Ordzsonikidzét is. A hat pénzügyi főhivatalnokot rövidesen a rendkívüli bíróság elé állitják.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap magyarfilm : PÓKHÁLÓ, kisérőműsor : STAN—PAN A VIZESNYOLCASOK. Előadások : 3 5 7 és 9 órakor.

Dunai utazások M.F.T.R. hajókon.

Személyhajójárat

Budapestről Wienbe hetenként háromszor,
Mohácsra naponként,
Esztergomba naponként többször.

Budapesten: sürü helyijáratok és sétahajózás.

Fürdő- és üdülőhajókirándulás hetenként kétszer.

Személyhajójáratok a Tiszán.

Hajóinkon az utazás: üdülés, pihenés és olcsó szórakozás.

M. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R. T. Budapest, V., Mária Valéria u. 11.

VIGSZINHÁZ

Mesteri rendezés! Pazar kiállitás. Mulatságos és érdekes történet! Kagyogó énekszámok!

Lányok fehérben

Főszereplők: **Maria Cebolari Petrovics Iván, Georg Alexander** stb.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
Hétfőn (utoljára) 5, 7 és 9 órakor

Jön: Timár Ila személyes fellépte!

Kiárusitás! Tűztől mentett

rövid-, kötött- és szövöttáru készletemet Debrecen sz. kir. város elsőfokú iparhatóságának 23.252—1937 B. számu engedélye alapján f. évi julius hó 19-ig

kiárusitom. HOROVITZ, Széchenyi u. 1.

110 üzlet hatalmas árukészlete!!!

Egységes szabályok szerinti előzékeny kiszolgálása!!!

Várja a „TAKARÉKOSSÁG“ vevőtáborát!!

Szerezze meg a „TAKARÉKOSSÁG“ érvényes vásárlásiutalványát!

Hogy gond nélkül és legelőnyösebben szerezhesse meg összes nyári szükségleteit.

Megszerzése dijtalan! Nem kötelez semmire! Csak jogot ad rá, hogy 110 üzletben vásárolhasson vele!

Mindennemű felvilágositással készséggel szolgál a

„Takarékosság“ irodája

DEBRECEN, DEÁK FERENC UCCA 6.

DOJÁRÁS

Hazánkban ma sokhelyen volt zivatar. A Dunántúl egyes vidékei a kora délelőtti órákban rendkivül heves felhőszakadásszerű zivatart kaptak. A zivatart erős északnyugati szél és néhány fokos lehülés követte. A hőmérséklet csúcsértéke ma a Dunántúl nagyrészén csak 22—24, Budapesten 26 C fok, a Duna-Tisza közének nyugati felében 24—26, keletibb részein 30—31 fok volt. Ugyancsak mérsékelt szél volt több helyen, eső és zivatar.

Prognózis : **A hőmérséklet keleten csökken, nyugaton alig változik.**

— **Férfiszabó szakosztály** július hó 19 napján, hétfőn este félnyolc órai kezdettel rendkivül fontos ügyben tagértekezletet tart az ipartestület dísztermében. Tárgy : az iparügyi miniszteri rendelkezés a szabó iparban fizetendő legkisebb munkabérről. Minden szabóiparosnak érdeke, hogy megjelenjen. — Elnökség. (x)

A Kereskedelmi Kamara, az Ipartestület és a Kereskedők Társulata megteremtették az igazi összefogást a semmit tevésre

Egyetlen kereskedő sem jelentkezett a helyi jellegü vásárra — a 4000 iparos közül csak 24 érdeklődik, végleg elmult az ipari vásár rendezésének veszélye

A TIKÁV merendezésére szerződésileg is kötelezett, de kizárólagos hivatást érző Kereskedelmi és Ipar kamara körülbelül pontot tett a folyó évre eddigi dicső munkássága után. A tőle megszokott **nagy lendülettel vitte keresztül eredeti tervét, hogy ne legyen TIKÁV,** a kamarai közgyülés tagjaival megszavaztatta ilyetén javaslatát, amelynek **legsulyosabb érve az volt, hogy a Kamarát úgy sem éri veszteség, hiszen biztosította magát a nagyiparnál az évi törlesztés erejéig.** Ki törődik a mai világban **mással?** Elég mindenkinek a maga baja. A Kamarának is. **Örül, hogy megszabadul attól a veszélytől, hogy az idén nem tudja kifizetni a megszerzett vagyonért az évi törlesztést.** Mivel ezt a pénzt megkapta, **boldogan lemondott még arról is, hogy esetleg a debreceni iparosok és kereskedők keressenek valamit a** TIKÁV-on. Nem hisszük, hogy nehéz volt ezt a lemondást gyakorolnia, hiszen »**más javáról**« mondott le.

De egy pillanatig sem hiszi senki hogy a Kamarának nem volna más hivatása, mint, hogy **csendesítse az életet.** Nem fék ő az új ezredév motorján, amely száguldva robog Debrecenben s az alkotások zajával elviselhetetlenné teszi itt az életet. A Kamara tradiciótisztelő szerv, tudja, hogy nem illik nagy zajt csapni ebben a városban, ahol minden »illetékes hely« tiszteletre méltó összefogásban, egymásra találásban, tökéletes egységben vigyáz arra, nehogy valaki túlbuzogjon. A hőforrás feltörése annakidején nem keltett olyan nagy feltünést, mint amilyen konsternációt váltana ki, ha egyszer csak azt látnánk, hogy nagy építkezéshez hordják az állványokat, — Isten őrizzen, talán gyárat építenek! — vagy ha olyan akciók indulnának meg, amelyek következtében tizezrek vándorolnának Debrecenbe s hoznák azt a sokat emlegetett friss vérkeringést. Borzasztó lenne, ha energiától tulfeszült emberek ilyen változásokat idéznének elő. Mennyivel jobb most, az emberek nyugodtan ülhetnek a parkokban, vagy a Piac ucca padjain, sütkérezhetnek munkanélkül a padon, élvezhetik az édes semmittevést, amelynél nincs nagyobb gyönyörüség a világon.

A Kamara igazán hivatása magaslatán állott, amikor csöndesen, előkelően, halkan bekapcsolódott abba a szimfonikus zenekarba, amelyben **valóban disszonáns hang lett volna a nagy vásári zaj.** Olyan lett volna, mintha a szép, nagy temetésen a lelkész erős gesztikulálások közepette vásári kikiáltói hangon méltatta volna a halott: a gazdasági élet érdemeit. El kell ismerni, **a Kamara szépen megcsinálta ezt.** Nem tagadta meg a jó gyermekszobát: **biztositotta is magát, — amnit a jó kereskedőhöz illik —** emberies is volt, nem törődött senkivel csak magával, és jó nevelését azzal is elárulta, hogy **nem zavarta senki nyugalmát, amelyet igazán nehezen verekedtek ki az alkotni tudó férfiak bölcs és gyors félreállításával.**

A Kamara tehát méltó társ volt a **néma hangversenyben, elfojtotta** a TIKÁV rendezési lehetőségeket. Amikor cselekedeteiről és tanácskozásairól hireket kaptunk, — bár nem szeretünk leveli béka szerepében tetszelegni — előre megjósoltuk a jövendő sorsát. A Kamara nagy lendülettel »lemondott« a TIKÁV-ról, aztán azt kivánta, hogy **helyi jellegü — tehát ünnepélyes hetipiacot — vásárt rendezzen, aki akar.** Majd ő segít. Olyan nagy buzgalommal ajánlotta ezt a hetivásárt, hogy felhívására az Ipartestület is szétküldte a négyezer iparostagjának a felszólítást, **ki akar jönni a szük családi körben rendezendő vásárra?** Az iparosok megértően viselkedtek. **A 4000-ből jelentkezett 24. Elszántak, bátrak, akik »minden vásárra elmennének«, ha a Kamara ilyen szépen hívná őket.** Az Ipartestület vezetősége persze átvette a Kamarától a **tempót.** Ez természetes is, hiszen **az új ezredév katonái, a szebb magyar jövő harcosai kerültek be az iparosság vezetői székeibe.** Gyorsan elküldték a felhivásokat, tessék jelentkezni a helyiérdekü vásárra. Szép kis vásár, jó kis vásár lesz. Ugy csinálták ezt, mintha valamelyik biztosító társaság küldene szét felhivásokat s kérné az embereket, hogy önként biztosítsák magukat halál ellen, mert a biztosítás nagyon jó annak, aki — nem hal meg, hanem itt marad. Sokat is érne az ilyen felhivás, ha **nem akadna lelkes ember, aki fáradhatatlanul meg is magyarázná a félnek, hogy milyen előnyei vannak a biztosításnak. Amikor még volt miért, a Kamara is igy csinálta, agitált, járt-kelt, beszélt, hivott, hivogatott, meggyőzött, rábeszélt. Be is vallotta ezt a Kamara közgyülésén.** A süketnéma városban a Kamara azt hitte, elég, hogy **ha eddig igy csinálta, most ellenkezőleg cselekszik.** Majd megmutatja ő, hogy nem lesz itt egy fia jelentkező sem. Tévedett. Akadt 4000 iparosból 24. Nyilván nem eléggé ismeri a Kamara a helyzetet.

A vásár kiállítóinak másik nagy csoportja: a kereskedők már sokkal megértőbbek voltak. Fogékonyabbak, **ők nyomban tudták, hogy mit akar a Kamara.** De különben a kereskedők jobban is tudnak kalkulálni. Nincs TIKÁV: keresünk ennyit, (amennyi t. i. fizetendő a megszerzett vagyon évi részlete fejében), ha lesz TIKÁV .... Itt egy kis baj van. Mert **akkor esetleg a kereskedők és iparosok kereshettek volna többet, nem »csak« a Kamara.** No de nézzünk más kártyájába. Szóval a Kereskedő Társulat, mely a hatalmas debreceni kereskedői tábor kicsi, de disztingvált részét fog lalja magában szintén kiküldötte a felhivásokat. **Olyan nagy lendületet, energiát, agitációt vitt bele ebbe a mozgalomba ,hogy egyetlen kereskedő sem jelentkezett.** Ők sem akarnak itt most zavart kelteni. Ne mes, megértő társak, tagok, inkább lemondanak arról a kis keresetről, csak ne zavarja senki a nemes város halotti csöndjét. **Hiszen nem minden az a pénz.** Hagyjuk már végre azt az amerikai felfogást, hogy **csak az erős üzleti tevékenység, a prosperitás a fontos. A lelkinyugalom sem utolsó dolog.** A kockázat nélküli kis biztos. Amit nem szabad felcserélni a bizonytalan nagy kereseti lehetőségért.

Ime tehát megtörtént a társadalmi osztályok összefogása: a közület, az Ipartestület, a Társulat, a Kamara mind egy véleményen vannak. Nem fontos, hogy dolgoztak az elődök, az az ő ügyük volt. Még cseng a 95 pont visszhagja, igazán szépen szóló volt a hangja, nagyok voltak a tervek is. A megvalósításra pedig ráér várni az iparosok és kereskedők tömege, különben most hogy megint olyan szépen süt a nap s igazán jó élni. Csak a gazdák sírnak, nem lesz megfelelő termés, megint kevesebb lesz a forgalom, hiány lesz a vérkeringési elméletben. No de ne búsuljunk, majd csak lesz valahogy, mert úgy még sohasem volt, hogy valahogy ne lett volna. És addig csak kitalálnak egy kis vigasztalást.

Ha nem lenne olyan nagyon szomorú ez a komédia, gratulálnánk magunknak: ezt szépen megjósoltuk. Nem is tettük helyesen, mert jósolni csak jót szabad. Ki örül annak, ha előre megmondják: ennek halál les a végén. Ugy látszik azonban, **a tökéletes összefogás nem az alkotásokra, nem a társadalmi rétegek megélhetésének előmozdítására, nem az éhező munkástömegek és gyermekeik kenyerének megteremtésére történt, hanem a csöndre a nyugalomra.** Az se baj, ha ebben a csöndben átszürődik a haletti zsolozsma.

Traktorosok! Cséplősök!

Megbizható, olcsó, jó üzemanyag.

GombosiZoltán

Nyirbogdányi Petroleumgyár r. t. tiszántuli lerakata

Debrecen, Déli sor 4.b. Telefon: 12-90.

özv. Balla Zsigmondnénak nem küldték már el a nyugdijat

Az elitélt asszony a fogházból irt kérvényt az alispánhoz.

Geréby telepi szenzáció főhősnője özvegy Balla Zsigmondné az előzetes fogvatartás hónapjaiban pontosan kapta havonta a 140 pengő nyugdíjat elhalt férje a vitkai főjegyző után. Az ítélet kimondása után azonban Szatmár vármegye beszüntette a nyugdíj küldését és hiába várta a postást özvegy Balla Zsigmondné a törvényszék fogházában. Amikor látta, hogy nem küldik már a nyugdíjat, kérvényt irt az alispánhoz, melyben a nyugdíj folyósítását kéri. Hivatkozik arra, hogy szabadlábon élő fia eltartására kell a pénz.

A kérvény elment az alispánhoz és az özvegy reméli, hogy meghallgatásra talál és nem utasítják el azzal, hogy méltatlanná vált arra, hogy nyugdíjat kapjon.

Szabadlábra helyezték a Szoboszlói uti halálos végü verekedés egyik tettesét

Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró kihallgatta részletesen László József aratómunkást, aki a szoboszlai uti koresmánál Papp Ferenccel együtt úgy elverték Papp János aratómunkást, hogy az sérüléseibe belehalt. Papp Ferenc ügyét a honvédbíróság tárgyalja, mert Papp Ferenc szabadságos katona. László ügyében a polgári törvényszék ítélkezik. A vizsgálóbíró előtt László előadta más tanukkal is bizonyított vallomását, amely szerint csak önvédelemből ütötte Papp Jánost, aki részegen reájuk rohant vasvillával.

A vizsgálóbíró, tekintettel arra, hogy László önvédelemből nyult a karóhoz és igy cselekedete nem súlyos, szabadlábra helyezte.

Luxus-autóbusz tura Debrecenből Egerbe és Parádra

A MÁV. Menetjegyiroda által indított luxusautóbusz turák sorában most vasárnap Lillafüredre mentek el a vendégek és egész napot ott töltik. A jövő vasárnap Egerbe és Parádfürdőre indul luxusautóbusz, melyre a jelentkezéseket elfogadja a Menetjegyiroda.

Ez az út igen élvezetes lesz, hiszen a történelmi nevezetességű Eger városának bejárása, a híres vár földalatti kazamatáinak megszemlélése már egymagában is megéri az utazást. Az autóbusz szép vidékeken át robog Egerbe és Parádra. Az autóbusz indul 25-én reggel 6 órakor. Érkezés Egerbe 12.70, Parádra 13.80-kor. Az autóbusz visszaérkezik vasárnap éjszaka 12 órakor.

A tőváros 200 ágyas szeretetotthont épit

Budapest a Kamaraerdőben 200 ágyas szeretetotthont épit még ebben az évben, mert a meglevő Attila uti otthon már nem elegendő. Az épitkezés költsége 200.000 pengő.

Mátkapároknak és ujházasoknak
sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

Zoltán Aszmann úridivatcikkei.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓKERESKEDÉSÉBEN PIAC-U. 4.

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET KOSSUTH-U. 8

Kézimunka, fonal, cövidáru a legolcsóbb PIKÁnál KOSSUTH-U. 4.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

GOMBOT megtalál Minden KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

Művészi fényképek leszállított árban, takarékosság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

KOSSUTH-U. 2 TELEFON: 17-61 IBOLYA VIRÁGCSARNOK ÉLŐBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN VEZET

Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ.

Üveg-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

JEGYGYŰRŰK, JEGYÉKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél Piac-u. 37.

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

Finomkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

Gyomron át szívhez az ANGOL KIRÁLYNŐ veret.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Legízlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

Fényt és hangulatot visz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 32-19

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendelhet. FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U. 89.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedden este: **Kenyérkereső.**

Szerdán este: **Timosa.**

Csütörtökön délután: **Érettségi** (filléres előadás). — Csütörtökön este: **Hátha kis nő.**

Pénteken este: **Vége az útnak** (bérletszünetben).

Szombaton este: **Utolsó szerep,** (ketten egy jeggyel.)

Vasárnap délután: **Csók a pusztán,** (délutáni helyárak.) — Vasárnap este **Gazdag lány.**

Hétfőn este: **Fruska,** (ketten egy jeggyel).

-0-

JULIUS 23-ÁN MUTATJA BE A KOMÉDIA KAMARASZINHÁZ L. VÉGH LÁSZLÓ DARABJÁT

Megirtuk már, hogy a Magyar Komédia Kamaraszinház julius 23-án bemutatja Litteráti Végh Lászlónak, a Debrecenből elkerült irónak és szinházi embernek uj drámáját, melynek cime: „Vége az utnak". A darab rendkivül érdekes cselekménye megszállt területen játszódik, azonban nem irredenta darab. A kisebbségi sorsba került magyarság problémáit tárgyalja a „Vége az utnak". A darab bérletszünetben, elsőrangu szereposztásban kerül bemutatásra.

-0-

CSÓK A PUSZTÁN

A „Csók a pusztán", Ujházi György komédiája könnyü, derüs, magyaros hangulatu nyári darab. Meséje egyszerü, alakjai sem tulságosan ujak, de a közönség kellemesen szórakozik előadás közben. Ebben főrésze van a kitünő szinészgárda játékának, mely szinte hibátlan előadást produkál.

Zemplény Zoltán rendezése jól huzza alá a komikus szineket, de mértéktartó, nem téved tulzásokba. Feri bácsi szerepét gazdag humorral alakitotta. **Szegedi** Edit közvetlen, kedves játéka nagy sikert aratott. **Bánky** Elemér férfias, erőteljes alakitása kitünő volt. Az előadás egyik legsikerültebb figurája v. **Bánky** Róbert földbirtokosa volt. Remek karrikirozó tehetséggel, eredeti felfogásban játszotta meg szerepét. Minden jelenete nyiltszini tapsot kapott. **Sorr** Jenő pompás játéka, finom emberábrázoló készsége ezuttal is hiánytalanul érvényesült. Kitünő volt **Bakos** Gyula s kedves, mulatságos **Gálffy** Marika. **Serfőzy** Ilona dus komikai vénája ezuttal is remek humorral formálta Lenczy néni alakját, de jó volt **Gáspár** Amália is. **Szántó** pompás kabinetalakitása mellett **Ihász** László és **Bárdos** János jól egészitették ki az együttest. Az előadást telt ház nézte végig és sokat tapsolta a kitünő szereplőket.

(kiss)

-0-

EGY POHÁR VIZ ÉS TIMOSA KÉT NAGY SLÁGER EGY NAPON.

Vasárnap délután olcsó helyárakkal **„Egy pohár viz"** szerepel a müsoron, mig este az utóbbi évek legnagyobbsikerü zenés vigjátékát a **„Timosát"** eleveniti fel a társulat, az ismert, régi szereposztással. A kedves és mulatságos vigjátékra, amely már huszonötödször kerül szinre, nagy érdeklődés nyilvánul meg, miért is ajánlatos a jegyekről elővételben gondoskodni.

Hétfőn este olcsó, propaganda előadás keretében (ketten egy jeggyel) Zilahy Lajos nagysikerü vigjátéka az **„Urileány"** kerül szinre.

Kedden este irodalmi est, Sommerset Maugham pompás szatirája a **Kenyérkereső" szerepel a müsoron.** (k.)

Gyopár Éva mulat...

A kávéház lámpáinak nagy részét elolották, az éjszakai fény már gyengébb. Az Arany Bika elegáns cigányai asztal mellé telepedve beszélgetnek. A hegedük pihennek. Nincs már vendég. Késő re jár az idő. Egyszer csak a fehér szalonból átjön egy kedves jelenség. Aranyszőke haja élénk ellentétben áll fekete szempilláival, melyek sötéten árnyékolják nyiltekintetü szemét. Bájos arca derüt sugároz. Leül az egyik asztal mellé s hüsitőt kér. Egyedül van a nagy kávéházban. Egy leány, alig több a gyermeknél.

Egyszercsak kivülről muzsikuscigány lép be. Elég egy pillantást rávetni, egész regényt lehet leolvasni róla. Sokat szenvedő, beteges ember, a lélek csak hálni jár belé. Ruhája erősen kopott, sőt inkább rongyos is. Szárazfáját a hóna alatt szorongatja. Vándor cigány. Hol itt, hol ott muzsikál. Uccán, kiskocsmákban, mindenütt, ahol reménye lehet, hogy pár fillért kap.

Meglátja az asztalnál Gyopár Évát. A »muzsikusok« ismerik egymást, Gyopár Évát meg már mindenki ismeri Debrecenben. Lassan odamegy mellé. Játszani kezd a leánynak. Gyopár Éva felveti rá tisztatüzü szemét s nézi, nézi a cigányt. Pillanat alatt mindent megért. Hallgatja. De nem a fülével. Finoman fejlődött zenei érzéke talán tiltakozna az ilyen játék ellen. Hallgatja a lelkével, emberszeretetével. Pillanat mulva a cigány leül az asztal mellé. Amenynyire tud, átszellemülten játszik. Megfogja a lány lágy, meseszerü szépsége. A tekintetének varázsa. Mindenáron felül akarja mulni önmagát.

Gyopár Éva nézi, nézi, szeliden, jóságosan. Csak néha mosolyog.

Pár percig tart a nagy mulató jelenet, aztán ezüstpénzt vesz elő s diszkréten átnyujtja a cigánynak. Mind a ketten nagyon jól érzik magukat. A cigány látja, hogy pár napig nem lesz gondja a megélhetésre, Gyopár Éva érzi, hogy most nagyon jóságos cselekedetet vitt véghez. Feláll az asztal mellől, megköszöni a cigánynak, hogy mulathatott a muzsikája mellett. S a szivében, a lelkében nagyon meleg, jó érzéssel csendesen kimegy a kávéházból.

Négy uj titkos tanácsos

Budapest, julius 17. A kormányzó a miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére Kapy Béla dr felsőházi tagnak, a dunántuli ág. hitv. evangélikus egyházkerület püspökének, nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky Endre dr felsőházi tagnak, putnoki Putnoky Móric országgyülési képviselőnek és szobi Lutzenbacher Miklós földbirtokosnak a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül a m. kir. titkostanácsosi méltóságot adományozta.

— **Nadányi Károly a kerületi tenniszbajnok.** Szombaton játszották le Kisvárdán a kerületi bajnoki tenniszverseny elmaradt számait. Férfi egyes ben a döntőben vitéz Nadányi Károly biztosan győzött Kovács Béla ellen 6:3 6:4 6:2 arányban s igy ő lett a kerületi bajnok s méltán, mert a legjobb a kerületben. A férfi páros döntő igen szép küzdelmeket eredményezett. Győzött s bajnok lett a vitéz Nadányi Károly—Leitner Barna DVSC pár, miután 0:6 6:2 6:4 6:3 arányban nyert a Várady-Brenner—Hadnagy Kisvárdai UE pár ellen. Ugy Nadányi, mint Leitner kiválóan játszott és megérdemelten nyert.

x **Egészséges, olcsó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!**

Debrecenben sokszáz állástalan az Önállósitási Alap kölcsönével akar elindulni az önálló existencia felé

Nyilatkoznak az érdekeltek a kölcsön alapján várható jövő felől

A Nemzeti Önállósítási Tanács első ülése után, mely részletesen foglalkozott azokkal az irányelvekkel, melyek alapján a kormány az állástalan ifjúság különböző rétegeit olcsó kölcsönök juttatásával önálló existenciához akarja juttatni, Debrecenben is hatalmas érdeklődés nyilvánult meg az akció iránt. Különösen bátorítólag hat az ifjúság széles rétegeire az a kijelentés, melyszerint a kérvények benyujtásánál protekciót nem szabad igénybe venni. A protezsált kérelmeket csak a beérkezés sorrendjében elintézett kérelmek után veszik, retorzióként, elbirálás alá.

Az ügyben, mint ismeretes felvilágosításért a kultuszminisztériumban *Kulcsár István* miniszteri tanácsoshoz, a Tanács előadójához kell fordulni, aki július 20-ika után részletes tájékoztatást nyujt a hozzáfordulóknak.

A kérelmezők rátermettségét, képességeit a tudományos, illetve iparosoknál és kereskedőknél a szakkörök, míg az anyagi viszonyok elbirálását a helyi előljáróságok környezettanulmánya alapján fogják elbirálni. Nagy előnye a rendeletnek, hogy az állástalanok ezáltal pénzhez jutnak az induláshoz, a jövő felé. A kérelmek felől valószínüleg már október elején döntés lesz.

Érdekesnek tartottuk megszólaltatni az Önállósítási Alap kölcsöne s annak várható eredményei felől néhány közület, mint az Ipartestület és Kereskedő Társulat vezetői mellett, az érdekelt állástalanokat is, hogy milyen szemmel nézik a kölcsön alapján várható jövőt?

Kardos Gyula nagykereskedő:

A Kereskedő Társulat elnöke kérdésünkre ezeket mondotta:

Rendkivüli örömmel üdvözöljük az Önellátási Alap akcióját, melynek segitségével végre jóraváló, arra alkalmas fiatalemberek létalaphoz jutnak. Elsősorban nagyjelentőségét látom az állástalan érettségizetteknek és diplomásoknak a szabad pályán való elhelyezkedésénél. De másoknak, akik kellő szakértelemmel önállósulni akarnak szintén hatalmas segitség lesz. Bizonyos, hogy a munkanélküliség nagy levezetést talál ebben az akcióban, hiszen egész sereg érettségizett, aki nem tudott mihez kezdeni életével, most ezáltal talajt kap lábai alá. Természetesen sok függ az egészséges kiviteltől. Én úgy képzelem el, hogy ezek az állásnélküli tanult emberek bejönnének a kereskedésekbe, kitanulnák pár év alatt a szakmát, megfelelő tájékozódást nyernének s akkor azzal a pénzzel, amit az Önállósitási Tanács kezükbe ad, már bátran nekivághatnak a jövőnek. Nem kell azt hinni, hogy a mai nagy üzletek jórésze valamikor nagy tőkével indult volna meg. Az illető a gyakorlat ideje alatt szakértelmet szerez, tisztába jön az üzleti élettel, megismerkedik a gyárak képviselőivel, akik mivel tisztában vannak képességeivel, összeköttetésük s az illető iránti bizalom folytán szivesen nyujtanak kisebb-nagyobb hitelt. A kölcsönből pedig a berendezést be tudja szerezni s marad is egy kis forgótőkéje. Mindenesetre megélhetést nyer az üzletben, ha megnősül, feleségével együtt is. Magam részéről nagyon örülök ennek az akciónak s hiszem, hogy a gyakorlatban be fog válni. Főleg, ha mint be lett jelentve, a protekciót teljesen kikapcsolják és csak a rátermettség, a szakértelem, egyszóval a tehetség lesz a döntő.

Tóth Lajos ipartestületi elnök a következőket mondotta:

Az Ipartestület hivatalosan kiván foglalkozni az Önállósitási Alap kölcsön-akciójával, illetőleg annak az iparosság bizonyos rétegeire nézve várható előnyeivel. Ennek magánnyilatkozattal nem akarok elébe vágni.

Balogh József állástalan érettségizett mondja:

— Örülök, hogy valamiben újra reménykedhetek. Két év óta mindent megkíséreltem, hogy valamelyik oldaláról megfogjam az életet, de sehogysem sikerült. Talán az volt a hiba, hogy mindenáron vasúthoz, postához, pénzügyhöz, egyszóval állami helyre akartam menni. Két esztendeje kérvényezgetek, amit bélyegre költöttem, az már maga egy kis tőke volna... Most, ha megkapom a kölcsönt, megpróbálom szabad pályán. Füszerüzletet akarok nyitni...

Dr Bartók Imre állásnélküli tanár mondja:

— Ez a kölcsön valami fix, reális dolog lenne az igéretek, biztatások légüres terében, amiben már évek óta élünk. Velem egy évfolyamban 46-an végeztünk s ötnek van állása a diplomája révén, háromnak másfelé. 38-an még a kisérletezéseknél tartunk. Uram, nekem már mindegy hogyan milyen pályán, csak módot adjanak arra, hogy keressek, olyan pénzt lássak, amit a munkámért adnak... Ezt várom a kölcsöntől.

Dr Petz Imre két esztendeje nyert orvosi képesitést:

— Rendelőt nyitnék a kölcsönből. Nincsen értelme, hogy 28 éves fővel, miután valami ismeretet elsajátitottam, átmenjek egy másik pályára, ahol elölről kellene kezdenem s ahol jóval kisebb értékü munkát tudnék produkálni. Oktalannak tartom ezt a csereberét. Mindenki maradjon ott, aminek készült. Ha máskép nem megy kimegyek falura... rendelek olcsón szegényembereknek, de legalább azt a munkát végzem, amire hajlamom van s amihez értek.

Papp Béla érettségizett:

— Csak kapjak egy szilárd pontot a talpam alá, valami segitséget, amivel elindulhatok. Ki akarom tanulni a redőnygyártást s aztán csak annyit keressek, amiből megélek, hogy ne szoruljak senkire. Azon mi már jóval túl vagyunk, hogy válogassunk, egyes pályákhoz való hajlamainkat emlegessük. Azért most, hogy nyolc évi középiskolai tanulás s három évi lézengés után egy új pályára akarok menni, nem hallgatok el egy keserü megjegyzést: úgy érzem, nagyon keveset kaptam azalatt a nyolc esztendő alatt, ahhoz, hogy meg is tudjak élni belőle.

Kovács Béla asztalossegéd:

— Nagyon örülök az akciónak, hiszen ha tudok kölcsönt kapni az azt jelentené, hogy önállósithatom magamat, amire a mai fizetések és munkalehetőségek mellett, saját erőmből még évek mulva sem gondolhatnék. De azért aggodalmaim is vannak. Félek a más pénzétől, nem merek vele kockáztatni. Ma, amikor olyan sok régi, tapasztalt iparos megy tönkre a kevés munkalehetőség, nagy konkurencia, letört árak miatt, mi lesz velem, akinek most kell kezdeni elölről? Mi lesz a kölcsönkapott pénzzel, amitől kicsit félünk is ugyanakkor, amikor örülünk neki.

Nagy Lajos fodrász:

— Ezer pengő kölcsönnel már önállósulni tudnék, amire magamtól másfélévnyi időt leszámítva, amikor munkanélkül voltam. De talán másik és harmadik hat év múlva sem lennék képes a mai helyzet mellett annyira jutni, hogy önállósuljak, hacsak a kölcsönt meg nem kapom. De van egy aggodalmam is azzal kapcsolatban, hogy egy sereg diplomást át akarnak telepiteni a kereskedelmi pályára... Félek ettől őszintén szólva, hiszen a mi pályánk már így is zsúfolt... Lehet, hogy nincs igazam, de én annak az elvnek vagyok a híve, hogy a suszter maradjon a kaptafánál. Aki egy fél emberöltőn más pályára készült, nem mehet át zökkenő nélkül kereskedő pályára... De ártani ártalmat a konkurrencia folytán, anélkül, hogy magának használna.

legfeljebb öt-hat év mulva leszek képes. Ennyivel előrevinne a kölcsön életemben.

Tóth Imre lakatossegéd:

— Ne kölcsönt adjanak, hanem munkát. Állitson fel az állam üzemeket, helyezzen el benne munkanélküli iparosokat s adjon rendes, emberi fizetést nekik. Akkor majd néhány esztendő alatt magunk összegyüjtjük azt, ami az önállósításhoz kell s ez lesz az igazi. A mai rizikós világban súlyos teher a más pénze

Bujdosó István kereskedősegéd mondja:

— Hat év vagyok segéd, már azt a

Pap Béla állásnélküli kereskedő:

— És mi lesz, ha a kapott kölcsönnel tönkre megyünk? Mert Istenem, ez végeredményben még a jó konjunk turás időkben is előfordult... Hát még ma, amikor egymásra licitálnak lefele a konkurrencia miatt... Nem, azért valahogy csak felelős dolog ez, kérem, a kölcsönpénzzel kockáztatni. Köszönet érte, hogy gondoltak ránk, lehet, hogy tíz eset közül kilencben jónak is fog bizonyulni, de az ideális mégis az volna, ha inkább munkát kapnánk, hogy magunk megkeressük az önállósuláshoz szükséges pénzt.

Olcsósági hullám!

Fürdő trico f. v. női csodás fasonokban 4-es	1·98	Női nadrág ujdonság finom műselyemből	0·98
Fürdőruha, szoknyás divat fasonokban 4-es	2·98	Női nadrág kombiné gyönyörű fasonban	1·48
Fürdő trico, gyapjú divat szinekben	3·98	Szoknyás kombiné, matt, gyönyörű himzéssel	2·48
Fürdő sapka, idei friss gumiból	0·56	Női hálóing, milanéz himzett, Complet nagys.	3·98
Fürdő cipő, idei friss gumiból	1·68	Női selyem bluz kötött műselyemből	1·98
Női selyem ruha kötött műselyemből	4·96	Férfi kötött ing 3-as hosszú ujjal 2.30	1·78
Női short harisnya finom szálú műselyemből	1·28	Férfi kötött sporting kellemes netz kötés	2·78
„Selyem fátyol" harisnya, vékonyszálú mű selyemből	2·30	Férfi selyem ing, matt műselyemből, finom szálú	4·80
Női sport zokni minden szinben	0·36	Férfi selyem nadrág műselyemből, elas gumis	3·70
Férfi zokni, erős divat mintás	0·58	Férfi divat öv, minden szinben	0·98

Kérjük kirakatainkat okvetlen megtekinteni!

Havas Harisnyaház Bádogos-utca 1.

A sikkasztó Torday az uj orvosszakértők szerint beszámitható és elitélhető

A budapesti vizsgálóbíró elé beterjesztették az új orvosszakértők elmeorvosi megfigyelésük eredményét a sikkasztás miatt letartóztatásban lévő Torday Lászlóval kapcsolatban. Zsakó és Bakody professzorok véleményükben hangsúlyozzák, hogy Torday bár idült alkoholizmusban szenved, még sem beszámithatatlan. Korlátolt beszámithatóságú és így büntetőjogilag kérdőre vonható, elitélhető. Szellemi fogyatékossága enyhítő körülményül szolgál. Tekintettel arra, hogy a magánorvosi vélemény és az ujabb szakvélemény között eltérés van, felterjesztik az ellentétes véleményeket az igazságügyi orvosi tanácshoz.

Megállapitották a szabómunkások legkisebb munkabéreit

A Hivatalos Közlöny f. hó 11-iki számában megjelent az iparügyi miniszter rendelete, mellyel megállapította a férfiszabó iparban a munkások részére fizetendő legkisebb béreket.

Eszerint az a szabómunkás, aki munkakönyvével egy évnél kisebb gyakorlatot igazol 25 fillér, egy évnél többet igazoló munkás 34 fillér. gyakorlott kézimunkás 43 fillér, erős kézimunkás 53 fillér, önálló munkás 62 fillér órabért kap. Bedolgozó munkásoknak ezenkívül 14 fillér óránkénti üzemköltség fizetendő.

Az iparügyi miniszternek ez a rendelkezése nagy szociális jelentőségü s véget vet a szabóiparban duló árrombolásnak, ugyanakkor sokszáz kisembernek emberibb megélhetést biztosit.

1 liter finom tokaji bor 60 filler az Erdős Borozóban — **Bethlen és Füvészkert-u. sarkán Kellemes szórakozóhely.**

Az Erzsébet uccán egy titokzatos jóltevő minden héten kenyeret oszt a szegényeknek

A szegények ostroma olyan nagy, hogy rendőrt kellett hivni a rend biztositására. Legenda a „jószivü gróf"-ról.

A debreceni szegény nép körében híre jár hetek óta, hogy egy gazdag ember, akinek szive is van, minden héten kenyeret osztogat az Erzsébet uccán és nincs olyan jelentkező szegény, aki ne kapna az ingyen kenyérből. Nagy dolog Debrecenben az ingyen kenyér manapság, amikor a városi népkonyha is beszüntette működését és az Üdvhadsereg aciója is — a nincstelenek élelmiszerrel való ellátása tekintetében — a téli munkához viszonyítva szünetel. Lapok nem közölték az ismeretlen úr által megindított segélyezést, felhívások nem jelentek meg és mégis tömegek szereztek tudomást az akcióról és sorba álltak az emberek az Erzsébet uccán, hogy kenyeret kapjanak. A szegényeket összefüző közvetlen kapcsolat révén szállt a hír gyorsan és először csak a környező uccák szegényei jelentek meg a kenyérosztáson, de később már a messzi Téglavetőből is jöttek mezítlábas, rongyosruhás gyermekek kíséretében az asszonyok, hogy részesüljenek a jótékonyság áldásából.

A szegény asszony 8 gyermeke

Az ismeretlen jóltévő nem elégedett meg azzal, hogy csak az egynapi kenyér ellátását biztosítsa a jelentkező szegényeknek, hanem egész hónapra fizette több szegény családnak a kenyerét. Az egyik kenyérosztáson megjelent egy szegény asszony, aki a maga keserves munkájából nem bírja nyolc kis gyermekét jól tartani. Nagyon szereti a gyermekeket, nem akarja lelencházba adni őket s inkább emberfeletti erővel küzd, hogy mosás, vasalás és takarítás vállalásával előteremtse azt a pénzt, mely csak éppen arra elég, hogy eltengődjenek egyik napról a másikra, kenyeret, burgonyát enni tudjanak. Ez a szegény asszony, akinek a gyermeknevelésben senki sem segít, megjelent a kenyérosztáson és amikor csak egy kiló kenyeret kapott, nagy szégyenkezve mondta:

— *Ha már adnak, adjanak annyit, hogy az egész családom enni tudjon, nincs most egy falat kenyér sem a háznál, munkát csak holnapra igértek!*

— *Hát nem elég egy napra az egy kiló kenyér* — kérdezte a kenyérosztó pék.

— *Nem elég uram, mert nyolc gyermekem van, nem eszünk mást csak kenyeret és ezért nem elég. Adjanak, ha hisznek a szeretet Istenében!*

A szegény asszony kérését igen nyomatékosan támogatta a nyolc tolongó gyermek, akik anyjuk szoknyája körül szorongva figyeltek és várták, hogy mikor vethetik rá magukat a kenyérre.

Az asszony kérése teljesült, több kenyeret kapott, tudott enni a nyolc éhes szájnak, de a jóltévő úr, nem elégedett meg ezzel.

Kiadta az utasitást a péknek, hogy a szegény asszonynak egész hónapban adjon kenyeret, ne éheznek a gyermekek. Előre fizette ki ötven kiló kenyérnek az árát.

Az ilyen esetek természetes, hogy izgatták a szegény nép fantáziáját és nem tudták elgondolni, hogy ki lehet az a jóltévő, akik nékik minden ellenszolgáltatás nélkül ad kenyeret és még köszönetre sem tart számot, mert előfordult, hogy nem is intézte maga a kenyérosztást, csak a megbizottját küldte le a pékhez.

Az asszonyok beszéltek sokat a kenyérosztásról és legendák indultak az ismeretlen úrról, akinek nevét nem tudták kinyomozni. A pékmester sem tudja, aki neki a kenyerek árát fizeti.

„Csak annyit tudok, hogy jó szive van"

Felkeresem Klein pékmestert az Erzsébet és Vörösmarthy ucca sarkán, ahol a kenyérosztás történik. Igyekeztem megtudni, hogy kicsoda az a rejtélyes jóltevő, akiről már legendák terjednek a debreceni szegény nép körében.

— *Nem tudom, hogy kicsoda — mondja — csak azt tudom, hogy jó szive van. Szereti az embereket és nem tudja nézni a nyomort.* Szeretne segíteni mindenkin. *Három hónappal ezelőtt jelent meg először az üzletemben és akkor egy szegény családnak vásárolt kenyeret, mert sajnálta őket.*

Vásárolt később is és amikor híre ment annak, hogy kenyeret ad annak, aki éhezik, egyre többen jelentkeztek és ő rendszeresen vásárolta és osztotta ki a kenyeret, eleinte hetenként háromszor, később kétszer, most már hetenként egyszer van ingyen kenyérosztás. Sokan kapnak kenyeret, de az osztás idejét nem tudatjuk senkivel, mert nem szereti a lármát, tolakodást, csak csendben feltünés nélkül kívánja gyakorolni a jótékonyságot. Megtörtént az első hónapban többször, hogy megtudta a szegény nép a kenyérosztás idejét előre és olyan tömeg állta el az uccát, hogy nem is tudtak bejutni az üzletbe és rendőrt kellett hivni, hogy rendet tartson köztük. Máskor meg már reggel leültek a gyalogjárdán és ott vártak félnapig is míg megjött, hogy megvásárolja a kiosztásra szánt kenyereket.

A beszélgetés során a pékmester elmondja, hogy ő maga sem igyekezett megtudni sem a maga, sem a mások kiváncsiságának kielégítésére az ismeretlen nevét, mert az az érzése, hogy abban az esetben, ha nyilvánosságra kerülne a jóltévő neve, beszüntetné a jótékony akciót.

— *A szegények nevében kérem — mondotta — ne kutassák ki személyét, mert csak a szegénység látná kárát. Nem jönne el többet ide, hogy megvásárolja a kenyereket és kiadja a rászorulataknak. Nem szereti a feltünést.*

Az Erzsébet uccán tehát ismeretlenül gyakorolja a jótékonyságot egy ember, akiről csak annyit tudnak, hogy jó szive van. A nép fantáziája azonban nem nyugszik meg és kinevezte grófnak. Ő a debreceni jószivü gróf, aki segít a szegényeken. Ugy mint a mesében irva van: jön a jószivü gróf a várból és kiadja a nélkülözőknek a magtár kincseit.

A *Klein* péküzlet előtt egy-egy szegény asszony, gyermek elsétál naponta és ha eljött az ideje a kenyérosztásnak, már is száll a hír házról-házra:

— *Megjött a jószivü gróf, osztják a kenyeret!*

Percek alatt már ott tolongnak a péküzletben, hogy átvegyék az ingyen kenyeret, melynek adását a jó szív diktálja annak, akinek megadta az Isten a lehetőséget ahhoz, hogy segíteni tudjon a nélkülözőkön.

A kenyérosztás egyik rendszeres részesülőjét megkérdeztem, hogy miért nevezik grófnak a rejtélyes idegent, hiszen lehet az bankár, kereskedő, vagy tisztviselő is.

— Az más nem lehet — volt a válasz — az csak gróf lehet, mások is azt mondják.

Bencze Mihály.

A Dóczi intézet leánygimnáziumának értesitője

Tetszetős külső formában, értékes belső tartalommal a napokban jelent meg dr. *Papp Ferenc* tanügyi főtanácsosnak, az intézett új igazgatójának szerkesztésében a református leánygimnázium értesítője. Dr. *Papp Ferenc* egyházkerületi középiskolai felügyelő pedagógiai megnyilatkozásai mindig országos figyelmet keltenek s így különleges értéket ad az értesítőnek az a körültekintő műgonddal és éleslátással megirt tanulmány, amelyben dr. Papp Ferenc boldogemlékü *Baltazár Dezső* püspök negyedszázados egyházkormányzói működését a református középfokú oktatásügyével kapcsolatban vizsgálja, felállitván ennek az alkotásokban gazdag 25 évnek a nyereség-mérlegét. Megállapitja, hogy Baltazár Dezső »*különös figyelemmel kísérte az iskolák nevelő és tanitó munkáját. Kormányzása alatt a tiszántúli egyházkerület közép- és középfokú iskolaügye — noha országunk megcsonkítása református iskolaügyünk szörnyü veszteségét jelentette — fölfelé haladó vonalat mutat: a veszteségeket az örtálló bölcsesséze és nem fáradó tettereje alkotásokkal ellensúlyozta.*«

Dr. Papp Ferencnek a magyar református középiskolai oktatás lényegét történelmi távlatokon át feltáró értekezése és a tiszántúli egyházkerület új püspökét, *Makláry Károlyt* üdvözlő sorok után részletesen tájékoztat az értesítő, az intézet külső-belső életéről.

A tanulók létszáma emelkedő tendenciát mutat. *A beirt 577 tanuló közül 144 lett jelesrendü s ezek között 68 a fő és melléktárgyból szinjeles. Érettségi vizsgára 29 tanuló állott* és valamennyi sikerrel állotta ki a nagy próbát.. *Bánky Etel* IV. á. o. t. a magyar fogalmazásban, *Balás Noémi* II. á. o. t. a rajzban felmutatott képességeiért országos versenyen kaptak kitüntető elismerést. A tanártestület fel is használt minden alkalmat a növendékek képességeinek fejlesztésére, amint ezt a szokatlanul nagy számban rendezett kisebb-nagyobb kirándulások és az önképzőkör értékes munkája is tanusítják.

De nemcsak tanulmányi, hanem *nevelési tekintetben is megtett az iskola minden tőle telhetőt.* A vallásos és hazafias nevelés nemes munkája nemcsak bent a lelkek mélyén vert gyökeret, hanem eredményei meglátszottak a szociális együttérzés megnyilvánulásaiban és a jótékonyság gyakorlásában is, amelyet a tanulók bent az iskolában, sőt az iskola falain kívül is kifejtettek. Az internátusban lakó 65 gimnáziumi tanuló számára pedig a szülői ház kényelmét és szeretetét is az iskola pótolta.

Külön figyelmet érdemelnek *az értesítő anyagi vonatkozású adatai. A fenntartó debreceni református egyház erejét messze felülmuló módon áldoz a* tanitási eszközök tökéletesebbé tételére, szertárak, könyvtárak gyarapítására. Még közvetlenebbül érezhették segitő kezét a szegénysorsú tanulók, akiknek tandijterhein hatalmas összegek elengedésével könnyített. *Az iskolai jótétemények összege* az internátusi kedvezményekkel együtt *28,756 P 50 f. volt.* A növendékek segélyezését hathatósan mozditotta elő a *Volt Iskolatársak Szövetségének nemes működése.* A szociális feladatok ilyen páratlan megoldását a szülők is a legteljesebb mértékben méltányolták s az értesítő elismeréssel emlékezik meg áldozatkészségükről, amely lehetővé tette, hogy az évvégi számadásokat hátralék nélkül lehetett lezárni.

Az intézet értékes munkája, a tanitásban és nevelésben elért szép eredményei fölött az iskolalátogatók is teljes elismerésüket fejezték ki. A beosztott 23 tanárjelölt valóban a legjobb útmutatás útján nyert gyakorlati kiképzését a szép múltú, virágzó jelenű és nagyrahivatott intézetben.

A miniszterelnök felesége lett a hármasikrek keresztanyja

Hétfőn délben 12 órakor a kispesti szülőotthonban hármas ikreket kereszteltek. Kálmán Benjámin napszámos felesége adott életet három gyermeknek. A keresztanya szerepét Darányi Kálmán miniszterelnök felesége vállalta. A keresztelésen megjelent a miniszterelnök és a kispesti polgármester is.

Az óceánrepülő Magyar Sándor afferja egy rendőrfelügyelővel

A Ferencváros—Vienna mérkőzésen történt, hogy Magyar Sándor a híres óceán repülő autójával a Hungária úton akart leállni, mig a mérkőzést nézi. Az úton már több magánautó állt akkor. A rendőr Magyar Sándornak nem engedte meg, hogy kocsiját az úton hagyja. Magyar Sándor nem vitte el a kocsit és arra hivatkozott, hogy már másoknak is áll az úton kocsija. A vitába erélyes hangon beleszólt Bélyey rendőrfelügyelő is, akinek szavait Magyar annyira sértőeknek találta, hogy azonnal jelentést tett a belügyminiszternél a rendőrtiszt példás megbüntetését kérve.

A vádtanács vád alatt tartja Czvetkovics miniszteri tanácsost

A budapesti törvényszék vádtanácsa hétfőn foglalkozott Czvetkovics ügyvédjének kérésével, aki a vizsgálat megszüntetését és a bűnügyi zárlat feloldását kérte. A vádtanács elutasította a védő kérését és helyben hagyta a vizsgálóbiró intézkedéseit.

Másfélévi börtönre ítélték a legendás hirü bécsi bankárt

A bécsi bíróság 12 napi izgalmas tárgyalás után ítélkezett Bosel Zsigmond bécsi bankár és társai felett, akik egy perben hamis adatokkal akarták félrevezetni a bíróságot a bankár vagyoni viszonyai tekintetében. Bosel, aki a konjunktura idején kezében tartotta a bécsi pénzvilágot, már letört. A bíróság most hamis eskü és hamis esküre való rábirás miatt 18 hónapi börtönre ítélte el.

HIREK

Nem szabad elkaszálni a füvet a kisemberek tehene elől

A kisemberek védelme az utóbbi időben már nemcsak jelszó, de szinte fogalom. Anynyian bántják, huzzák a kisembert, hogy egyre szaporodik a védőinek száma. Csak az a baj, hogy nem mindenki egyformán védi a szegény embereket, akiket pedig mint a közmondás is mutatja még az ág is húz. Ha a kisemberek egyszerű gazdák, akiknek talán minden vagyonkájuk egy kis tehén, talán egy vagy két sertés, akkor természetes, hogy a védelemben jó példával a vezetőgazdáknak kellene előljárniok. Ennek az igazságnak ellentmondani látszik az az eljárás, amelyet a polgármester — akinek nagy igazság és jogérzéke van — indított meg két földbérlő ellen. Mike János és Zöld János a Böszörményi út mellett 77 hold legelőt bérelnek. A várossal kötött szerződésük 6. pontja értelmében a bérelt földet nem szabad másra használni, mint legeltetés céljára. Azért kötötték ezt ki ilyen határozottan, mert ezen a területen azok a kisgazdák legeltetnek, akiknek csak egy árva tehénkéjük van. Most aztán az a meglepetés étre őket, hogy a példamutatásra hivatott nagygazdák mintegy hathét holdon kaszáltatni kezdtek. Pedig ez tilos nekik. Nem csak erkölcsi okokból, mert a szegény emberek tehenei elől kaszáltatják el a füvet, hanem szerződésileg is. Az emberség, a keresztyéni felebaráti szeretet stb. stb. azt követelnék, hogy elégedjék meg a két főbérlő azzal a haszonnal, amit ott nyer, hogy természetesen drágábban adja ki albérletbe a legelőt, mint ahogy nekik a város kiadta és ne akarjanak még külön haszontöbbletet szerezni azzal a kis fűkaszálással is. Mi lenne, ha a jó példa alapján a sok kisember is úgy gondolkozna, hogy kaszáltat egy kicsit, majd ad helyette az Isten másik füvet. Vagy nem egyforma mértékű a jog és igazság? — Majd a polgármester megmondja.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Szabados László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kulcsár Ferenc, 11 órakor dr Lencz G. S., délután 6 órakor Csánki Gábor. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Szabados László, délután 5 órakor Tamás Ferenc. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Papp Géza, délután 5 órakor Szabó Gábor th. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 5 órakor Erdei Károly th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Papp Géza. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Négyessy B. th., délután 3 órakor Görömbey Zoltán. Csapókertben délelőtt 10 órakor Váry László, délután 3 órakor Vándor Ernő th. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Szatán délután 2 órakor Biró Béla. Pallagon délelőtt 10 órakor Tassy János. Fancsikán délelőtt 9 órakor Biró Béla. Kösélyszegen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. Nagycserei iskolában délelőtt 11 órakor Biró Béla. Ondód-Kádárdülőn délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Orosz János. Sámsoni uton délután 3 órakor Váry László.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise szentbeszéddel. A további szentmise kezdetek 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. A kertségi kápolnákban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László. — Amint jeleztük, julius és augusztus hóban **esti istentisztelet** nem lesz. A délelőtti istentiszteletek azonban vasárnaponként a rendes időben pontosan megtartatnak. Az a hir, hogy nyáron nem lesz istentisztelet, sajnálatos sajtóhiba volt.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt, délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. F. hó 20-án, kedden, Szt. Illés próféta napján vasárnapi rend.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—fél 9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkalü Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaáhitat.

IRÓGÉP. KELLÉKEK HURAY, Ipartamara T: 17-93

— **A belügyminiszter a szolnoki festőművészek kerti ünnepén.** Széll József belügyminiszter a tegnap este rendezett, szolnoki festők kerti ünnepén személyesen vett részt. A kerti ünnepség nagy művészi és társadalmi esemény volt.

— **Eckhardt Tibor Tirolba utazott.** Eckhardt Tibor szombaton reggel a bécsi gyorsvonattal Tirolba utazott. Öt hetet tölt családjával együtt az egyik tiroli üdülőhelyen. Eckhardt augusztus végén érkezik vissza Budapestre.

— **Svédországban gyászkórus helyett gramofon énekel a temetéseken.** Egyik svéd temetési vállalat fizetség fejében öblös gramofont kapott egyik kliens hagyatékából. Sokáig em tudtak vele mit kezdeni, mig egyik tulajdonosnak az az ötlete nem támadt, hogy a temetéseknél felhasználja a gramofont. Beszerzett néhány gyászinduló lemezt s most a temetéseken gyászkórus helyett gramofon énekel.

— **El lehet hagyni a férjet, aki szinház helyett statisztikai felolvasásokra viszi nejét.** Komor tudós és élnivágyó fiatal pesti nő válóperében mondta ki a Tábla a végső szót. B. I. magántudós ellen feleségа beadta a válópert, mert férje szinház helyett statisztikai felolvasásokra viszi el, féltékenységből elzárja a telefont és házinyultenyészetet tart ebédlőjében. A tábla elválasztotta a házastársakat s a tudóst havi 80 pengő tartásdij fizetésére kötelezte.

SHELLGÁS

A rádió és villanyvilágitás korában a kultúra eljutott a legeldugottabb falucskába is. A nagyvárosi kényelem egyik legjelentősebb tényezője azonban a

gázfőzés

eddig helyhez kötött volt. Csak azok a szerencsés városi lakosok élvezhették hallatlan előnyét, kiknek lakása a gazgyárak csőhálózatába be volt kapcsólva.

A rohamosan fejlődő technika azonban ma már ezt a problémát is megoldotta. A Shell Kőolaj Rt a gázt mindenhelé

palackokban juttatja el.

A gázfőzés előnyei:

1. Nem kell tüzet rakni, nem kell a begyujtással bajlódni, tüzelő anyagot raktározni és nyári melegben konyháját a tüzeléssel elviselhetetlenné tenni.
2. Nem kell szerelni, mert csak egyet fordit a gázkészülék csapján és máris főzhet, süthet.
3. Nem terjeszt semmiféle szagot, nem füstöl, nem piszkít, nem kormoz, nem szükséges hozzá semmiféle bél, mint a pertoleumfőzőkhöz.
4. Olcsó és takarékos, mert főzés után a láng kisebbre szabályozható (takarékláng) vagy azonnal elzárható.
5. Gyors, négy perc alatt felforralja a vizet.
6. Miután csővezeték nincs, hordozható és bárhol felállítható.
7. Teljesen veszélytelen, mérgező hatása nincs.

Fent irt előnyein kívül a Shellgás kezelése egészen egyszerű, mert azt percek alatt egy gyermek is megtanulhatja.

A Shell Kőolaj Rt. városunkban is felállította gás-servicejét

Vizsolyi Zoltán, Ferenc József ut 30. Telefon 15-16.

ahol a készülékeket díjmentesen bemutatják és beszerezhetők.

— **Németország Francotól kap vasércet — árucsere alapon.** A közelesen aláirásra kerülő spanyol-német kereskedelmi szerződés szerint Németország megoldotta hadiiparának rendkivül fontos nyersanyag problémáját. A szerződés értelmében a Franco kormány vasércet árucsere alapon szállit Németországnak.

x **Ne vegyen cserépkályhát** addig, mig meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitünő, tüzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

— **Félmillió hindu lázadó áll harcban az angolokkal.** Északnyugatindia hegyvidékein véres harcok folynak az angol expediciós hadsereg és a lázadó hindu törzsek között. A lázadók mintegy 250.000 puskával rendelkeznek, ágyuik pedig nincsenek. De felszerelésük napról-napra javul, mert titkos uton ujabb fegyvereket kapnak. Félmilliónyi hindu lázadó áll jelenleg szemben az angolokkal.

— **Budapesten a kispékek drágitják a kenyeret.** A fővárosi kispékek két fillérrel drágitják a félfehér kenyér árát hétfőtől kezdve. A fővárosi kenyérgyár nem emeli a kenyér árát, sem a nagy kenyérgyárak. A főváros napi kenyérszükséglete 250.000 kiló, ennek a mennyiségnek a felét termeli a községi kenyérgyár és a magángyárak. A főváros a drágitással kapcsolatban kérni fogja a kormányt, hogy a lisztforgalmi váltság szedésétől tekintsenek el, mert akkor 3—4 fillérrel olcsóbban is lehet adni a kenyeret.

— **A megszökött svéd milliomos lány Budapesten megkerült.** A rendőrségnek Budapesten sikerült megtalálni Ingalil James svéd milliomos lányt, akit egész Európa rendőrsége keresett. Ingalil James szerelmi csalódása miatt szökött meg családjától, a magyar fővárosba jött s ott beleszeretett egy droguistába. Egyik kávéházi vendég ismerte fel a szép, szőke svéd lányt, aki svéd lapokban sokat olvasott a lány eltünéséről és az ott közölt képet is látta.

— **Eltünt Zürichben két budapesti vállalkozó.** Budapestről autón Zürichbe utazott Kántor Ernő és Heizler László, akik megérkezésük után nyomtalanul eltüntek. Fokozza a rejtélyt, hogy az országuton megtalálták a két vállalkozó autóját.

— **Ausztriában háromnegyed százalékkal mérsékelték a kamatlábat.** Az osztrák bankkörök már hosszabb ideje számoltak a bankkamatláb mérséklésével, ami most be is következett. Az osztrák bankkamatlábat két és fél százalékról egy és háromnegyed százalékra mérsékelték.

x **OTBA-tagok figyelmébe!** Aug. hó 15-ig szabadságon vagyok. Tagok részére helyettesem dr Tőkés László, Külsővásár tér 17. szám alatt, délután 3—4-ig rendel. Dr Kontsek Béla főorvos.

— **Debreceni urileány a szinpadon.** Molitorisz Gizi az idén végezte el Debrecenben, Ernyei János szinészképző tanfolyamát (Rákóczi u. 36.) és nagy sikerrel vizsgázott Budapesten az Orsz. Szinészegyesület Tanácsa előtt. Sikere olyan nagy volt, hogy Fodor Oszkár, a Pécsi Nemzeti Szinház igazgatója azonnal leszerződtette táncos szubrettnek. Sokan ismerik az élénk, szép és tehetséges urilányt, ki Debrecenben is bemutatta rátermettségét a szini pályájára több mükedvelő előadáson Debrecen müértő közönségének és mindig nagy sikert aratott. Reméljük, hogy nemsokára viszontlátjuk a „Csokonai szinház" szinpadán. Elismerésünk Ernyei mesternek is szól, ki szinészképzőjében ilyen kitünő szinésznőt nevel.

— **Gyilkosság a libák miatt.** Tárkány községben két liba kegyetlen gyilkosságnak lett okozója. Ónodi István csősz libái átmentek a vele közös udvarban lakó Széles Györgyné udvarfelébe és megették Szélesné csirkéi részére kiszórt kukoricát. Az asszony erre lapátot ragadott és agyon akarta verni a libákat. Ónodiné védelmére kelt az állatoknak s szóváltás támadt közöttük, amelynek hevében Szélesné egy tüzoltó-kapoccsal szétverte Ónodi István fejét. A gyilkos asszonyt a csendőrök letartóztatták.

— **Óriási árvíz pusztitott Japánban.** Japán középső vidékein heves vihar és felhőszakadás volt. Ennek következtében a folyók kiléptek medrükből. Az árvíz többszáz házat összedöntött és sok halálos áldozatot követelt.

— **A Dunába ugrott s az izgalmak következtében megőrült.** Az ujpesti összekötő vasuti hid közelében tegnap a Dunába vetette magát öngyilkossági szándékból Lukács Anna 39 éves tisztviselőnő. Az egyik vadevezős kimentette, de a nőn az izgalmak következtében kitört az elmebaj. A mentők a szerencsétlen leányt a lipótmezei gyógyintézetbe szállitották.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN** 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

— **Trockij fia Budapesten.** A magyar fővárosnak nem várt vendége volt. Belgrádból megérkezett feleségével Trockijnak a számüzött kommunista vezérnek a fia, aki a vörös orosz birodalom megteremtésében apjának segítője, hűséges eszköze volt. Trockij Mexikóban tanyázik és onnan indítja harcát Sztalin ellen, mert neki nem nem elég vörös még Oroszország. Fia európai körúton van és úgy gondolta, hogy Budapestet is meglátogatja és néhány napig szórakozik. Terve meghiusult, nem kivánt idegennek tekintették Trockij fiát és az előkelő szállóban szobafogságra kötelezték, majd a legközelebbi vonattal megfelelő kíséret mellett visszaküldték ahonnan jött — Belgrádba.

— **Letartóztattak egy ál-főhadnagyot, aki 40 ezer pengőt akart zsarolni.** Néhány évvel ezelőtt Vas Gáspár néven szereplő álítólagos főhadnagy feleségül vette Miskolczy Ignác textilgyáros elvált nejét. A textilgyáros feleségének újabb férjhezmenetele esetén is 400 pengő havi apanázst adott, ez azonban kevés volt Vas Gáspárnak. Két tanuval bizonyítani kívánta, hogy Miskolczy neki negyvenezer pengőt ígért azon esetre, ha elvált feleségét nőül veszi. Miskolczy azonban magándetektivekkel kinyomoztatta, hogy Vas Gáspár hamis tanukkal operált s azt is bebizonyította, hogy soha nem volt főhadnagy és már többször el volt ítélve. A rendőrség most zsarolás kísérlete miatt letartóztatta Vas Gáspárt.

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arckenőcs a Jósa és Jóna drogériájából, Kossuth ucca 6.

— **43 millió olasz gondoskodik a tarantói négyes ikrekről.** A Tarantóban született négyes ikrekről, akik közül kettő fiu, kettő pedig leány, szinte az egész ország lakossága egyetemesen gondoskodik. Szerencsekivánó táviratok százezrei mentek az ország minden részéből az ikrek szüleihez, elhalmozták ajándékokkal őket. Az olasz állami filmintézet filmriportot készitett a négyes ikrekről s a filmet Olaszország minden mozijában játszák. Az ikrekről különféle formákban már előre gondoskodás történt.

Ma kezdődik az ingyenes fototanfolyam

Nagy érdeklődés előzi meg azt az ingyenes fototanfolyamot, amelyet Aszmann Ferenc és művésztársai most tartanak. Már a mult vasárnap délelőtt 10 órára hirdették meg az első találkozást, de az eső miatt csak huszan jelentek meg, akik aztán bevonultak a Fotoklub helyiségébe és ott tartottak érdekes gyakorlati próbákat.

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a jelentkezettek ismét a Vigadó előtti nagyerdei villamos megállónál találkoznak s onnan indulnak gyakorlati tudást szerző útjukra. Mindenki fényképezőgépet s felvevő anyagot hozzon. Akinek nincs még gépe, az is jöhet, mert tanulhat ő is sokat.

Ha olyan rossz idő lenne, hogy az erdőben járkálni és fényképezni lehetetlen, akkor délelőtt fél 11 órára az Ujságíró Klubban tartanak összejövetelt. Ebben a nagy teremben kényelmesen elfér a 100—120 ember s ott is fényképeznek, mintha szabadban lennének.

Aki hamar és jól akar fényképezni megtanulni, mind legyen ott.

. . . Mind a két kezével! —

Mikor égő szemed szememre vetetted,
Ott volt szemedben forró, nagy szerelmed.
Mikor két kezedben kezemet tartottad,
Sóvár szívvel néztük a felkelő holdat.
És ha csilllaglámpa gyulladt ki az égen
Nagy, hű szerelemre tanitgattál engem.

Boldog voltam akkor. Tudtam imádkozni,
Nem hittem, hogy egyszer meg foglak átkozni.
Megcsaltad a szívem, elloptad az álmom.
Nem ezt érdemeltem, halljad hát az átkom:
Az csaljon meg Téged, kit legjobban szeretsz:
Muljék ifjúságod, s öszödön csüggedezz.

Gyönyör utálattá váljék, ha ízleled,
S panaszodra legyen kacaj a felelet,
Hűtlen, csalfa lelked ne szeresse senki,
Undok pénzért tudjál hazug csókot venni.
Meghitt, boldog órát te sohase érj el,
Verjen meg a nagy Uristen mind a két kezével!

NAGY LENKE KLÁRA.

— **Kötéltáncos betörőt fogtak a cirkuszban.** A szentendrei cirkuszban a detektívek nagy figyelemmel nézték a szép kötéltáncosnénak, Arabellának a produkcióját. Nagyon megnézték a feltünően szép nőt és akkor rájöttek, hogy az Arabella név alatt a szalmaözvegyek réme, Szili Maresa táncol. Országosan körözik a Maresát, mert sok lakást kifosztott, mig a szalmaözvegy megérdemelt álmát aludta. A szép Arabella, alig szállt le a kötélről, máris biztonságba helyezték a detektívek.

— **Már az Oláh név is román eredetü.** Csikmegyében ujult erővel folyik a névelemzés. A Molnár, Kozma, Nagy, Kis nevek mellett legujabban azt is kitalálták, hogy az Oláh név is román eredetre vall. Gyergyóujfaluban Oláh Ferenc tősgyökeres székely gazda gyermekeit át akarják keresztelni a görög katolikus vallásra a névelemzés alapján.

— **Kutba ugrott a család.** Az erdőteleki hentesmester Hirsch Andor, összeveszett a feleségével. Az asszony ingerültségében felkapta másféléves gyermekét és belugrott a kútba. Hirsch annyira megrémült a látványtól, hogy zavardottságában a 20 méter mély kútba utánuk ugrott. A szomszédok mentették ki a kútból a családot.

— **Marólúgos öngyilkossági kisérlet a Garai uccán.** Tegnap este könnyen végzetessé válható öngyilkossági kisérlet történt a Garai ucca 26. szám alatti házban. Ludmann Lidia 17 éves bejárónő az esti órákban összeszólalkozott egy ismerősével. A civakodást a fiatal nő annyira szivére vette, hogy este, mikor egyedül maradt lakásában, lugkövet oldott fel s azt megitta. Az erős méreg összeégette száját és nyelőcsövét s Ludmann Lidia eszméletlenül terült el a földön. Félóra mulva a házbeliek találtak rá s a vérhabos szájjal, ájultan fekvő nő mellett levő üvegről mnidjárt gondolták, hogy mérget ivott. Értesitették a mentőket, akik Ludmann Lidiát a közkórházba szállitották. Állapota súlyos, tegnap még nem lehetett kihallgatni.

— **Dr Magyary Cornél** egyetemi tanársegéd, nőorvos-operateur — külföldi tanulmányutjáról megérkezett és rendelését megkezdte.

— **Leánykörök konferenciája Pallagon** augusztus 1—8. Kényelmes elszállásolás. Menettérti villamosjegy. Előzetes jelentkezésre élelmezés. Hirneves előadók. Tájékoztatás a Vasárnapban. (+)

— **A harmadik emeletről lezuhanó öngyilkos majdnem agyonütött egy hivatalnokot.** Budapesten a Csengeri ucca egyik házának harmadik emeletéről leugrott Kohn Jakabné 77 éves asszony, aki szörnyethalt. Éppen akkor haladt el az uton egy hivatalnok, akit majdnem agyonütött az öngyilkos öregasszony. A táskát kiverte kezéből a lezuhanó test, de szerencsére más baj nem történt.

KÖZERDEKÜ LEVELEK

Kaptuk a következő levelet:

Debrecen sz. kir. városnál 1934 november 1 óta állandóan foglalkoztatják a szellemi szükségmunkásokat. Sajnos, minden hat hónap végén fejük felett lóg az elbocsátás veszélye. Tudva azt, hogy a szellemi szükségmunkások igen jó munkaerőknek bizonyultak és hogy igen sok köztük az érettségizett és diplomás, másrészt az elbocsátási idő, szeptember 30-ika újból veszedelmesen közeledik, tisztelettel ajánlom figyelmébe Debrecen város polármesterének és a szociális ügyek vezetőinek, hogy az alábbiak alapján nevezzék ki a szükségmunkásokat:

Elsősorban férfi munkaerőket alkalmazzanak, akik a 30 évet betöltötték, diplomával, vagy érettségivel birnak s 1934 nov. 1. óta legalább négyszer meghosszabbitottak alkalmaztatásukat s jelenleg is a város szolgálatában állanak.

Ha még több munkaerőre lenne szükség, mint akik a fenti feltételek alapján bekerülhetnek, akkor férfi munkaerők között azokat vegyék elsősorban számításba, akik 24 évüket betöltötték, diplomával, vagy érettségivel bírnak, teljesen árvák, vagy nősök s gyors és gépirók.

Javadalmazásukat a következőképen kell számításba venni, tekintve azt, hogy Budapesten f. év január 1. óta havi 120 pengőt kapnak a szellemi szüksémunkások 30 évet meghaladó diplomás férfinek havi 100 pengő, 30 évet meghaladó érettségizett férfinek havi 90 pengő, 24 évet meghaladó diplomás férfinek havi 90 pengő, 25 évet meghaladó érettségizett férfinek 80 pengő.

Esetleg számításba jövő hölgyeknél: 24 évet meghaladó diplomás nő havi 80 pengő, 24 évet meghaladó érettségizett nő havi 70 pengő.

Mindezek mellett, aki gyorsíró és gépiró (200 szótagos) férfi munkaerőknél havi 100 pengő, női munkaerőknél havi 90 pengő.

Tisztelettel kérem a város vezetőségét, hogy ezügyben mielőbb ankétot összehívni méltóztassék, mivel a szükségmunkások foglalkoztatására már ugyszólván csak két hónap áll fenn. Kérem egyben, hogy a Debrecen városnál beosztottak az OTI-ba jelentessenek be, nehogy betegségük esetén úgy járjanak, mint néhai Simon József tanárjelölt és Nagy László volt szellemi szükségmunkások.

Fentiek szíves figyelembevételét kérve

Maradtam tisztelettel
Jámbor Lajos
adófizető polgár

Hotel Auguszt Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz a szobákban. Felvilágositást nyujt lenti szálloda Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Varga Ferenc cipész m., fia János; Spitz Jenő mészáros s., fia György; Ungváry Imre napsz., leánya Katalin; Sipos Balázs fm., fia János; 1 halvaszületés és - eörvénytelen újszülött.

Házasságok: Kecskés János soffőr—Nagy Eszter; Blasius Károly gazd. titkár—Koncz Vera; Katona József fuvaros—Boros Margit; Lövey Károly máv. asztalos—Harangozó Eszter; Mohácsi Ferenc máv. lakatos—Murvai Ilona; Nagy Sándor keresk.—D. Nagy Erzsébet; Kiss István keresk. isk. tanár—Sarok Emma; Dudics Lajos cipész—Kádár Margit; Dudás Sándor cipész—Nagy Margit; Juhász Kálmán tiszt.—Tóth Mária; Szabó Gyula m. tisztv.—Vereczi Rózsa.

Halálozások: Tóth Tivadar ref., 22 éves, Biharugra. Kövér Sándr r. kath., 26 éves, Sipos u. 6. Sallay Gábor ref., 52 éves, Nyil u. 74. Fegyvernek Gergelyné ref., 25 éves, Nagykereki. Almási Károlyné r. kath., 53 éves, Bekecs u. 10. Fekete Józsefné r. kath., 35 éves, Tiszaeszlár.

Családi értesitések:

Dr. Soós Béla
ref. lelkész, egyetemi magántanár és
Takács Irénke
f. hó 17-én Pécsen házasságot kötöttek.

Tokaji Máriát
(Debrecen) eljegyezte
Kővári Sándor
(Békéscsaba)
(Minden külön értesités helyett.)

Szebeni Mancika
és
Kovács László
máv asztalos jegyesek.

— **Békéscsabára helyezték Radnóthy Győző detektivet.** A debreceni detektívkar egyik kiváló tagját. Radnóthy Győzőt a belügyminiszter július elsején megjelent kinevezésével kapcsolatban új szolgálati helyre, Békéscsabára osztotta be. A közszeretetnek örvendő, kitünő munkaerőt képviselő detektív távozása vesztesége a debreceni detektív karnak.

— **A Déri Múzeum ma, vasárnap 9—1 óráig nyitva.** Belépődij nincs! A Thaly-szoba megtekintését az igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi. A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— **Étvágytalanságnál**, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, **emésztési** renyheségnél, **anyagcserezavaroknál**, csalánkiütésnél és bőrviszketésnél a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz rendbehozza a gyomor és belek működését s megszabaditja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos úttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbizható hashajtó s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésnél állandóan alkalmazható.

— **Fényképről vegyszerekkel 20 pengősöket akartak hamisitani.** A budapesti tábla pénzhamisitásért Lindenfelser Lipót jugoszláv állampolgárt és ifj. Lakatos Ferenc budapesti géplakatost, előbbit egy évi és hat hónapi börtönre, utóbbit kétheti fogházra büntette. Lindenfelser és Lakatos 20 pengősöket akartak késziteni, olyan módon, hogy lefényképeztek egy huszpengőst és fénylemezről vegyszerekkel akarták sokszorositani a másolatokat. A rendőrség azonban felfedezte a pénzhamisitó műhelyt s elfogta a két tettest.

— **Nyukosz közgyülésre** folyó hó 26-án 17 órára Miklós ucca 1. kérjük a tagok feltétlen megjelenését. Elnökség. (o)

— **852 panaszkérvényből öt került tárgyalásra a Népszövetségnél.** Az európai nemzetek kisebbségének kongresszusát az idén nem Genfben, hanem Londonban tartották meg. A magyar kisebbségeket Szüllő Géza, Jósika báró és Sulyok erdélyi magyar képviselő képviselték. 852 panaszkérvényből mindössze öt került letárgyalásra a Népszövetségnél, ahol négy-öt évig tart, hogy egy kérvény eljusson tárgyalásig.

— **Komondor kölyköket nevel a kotlóstyuk.** Kecskemétről jelentik, hogy az egyik gazdálkodó komondora 11-et kölykezett. Nem tudta nevelni a sok kölyköt, de segitségére sietett az egyik kotló. Szárnyai alá vett négy komondorkölyköt és féltékenyen vigyáz reájuk.

— **Alkoholmérgezésben meghalt gyermek.** Házi András békésszentandrási gazda gyermeke boros üveget talált és az öt éves fiu annyi bort ivott, hogy alkoholmérgezésben meghalt néhány órai szenvedés után.

— **A német-római császári koronáról 500 évvel ezelőtt eltünt egy drágakő és most keresik.** A bécsi császári kincstárban felfedezték, hogy a német-római császári kororól hiányzik egy óriási tejopál. A drágakő még 500 évvel ezelőtt tünt el a háborus időkben. Az a gyanu, hogy visszakerült Indiába. Most nyomozást inditanak a drágakő visszaszerzésére.

— **Makacs öngyilkosjelöltet szedtek le a Turulról.** Budapesten a Ferenc József hid Turul madarára felmászott Domán László 22 éves kifutó és öngyilkos akart lenni. A tüzoltók leszedték és átadták a rendőrségnek, mert a kifutó nem akart szándékáról lemondani.

— **Nem akart tovább élni 28 évnél.** Hőke Mária 28 éves törökszentmiklósi cselédleány felakasztotta magát és meghalt. Bucsulevelében megirta, hogy 28 évnél tovább nem akart élni, ezért lett öngyilkos.

— **Eladják a miskolci tisztviselő telepet.** A miskolci Hodobay-telepet, ahol tisztviselők laknak, el akarja adni a város és a vételárat, 300.000 pengőt szükséglakások épitésére fordiják. A tisztviselők, akik évtizede laknak már a telepen, a vásárlásnál elsőbbségi jogot kérnek most.

AUSZTRIA

500 schillinget igényelhet személyenként ausztriai nyaralásához.

Az átutalást 4 nap alatt elintézzük.

7 napos tartózkodás után az osztrák vasutvonalakon 80%-os visszautazási kedvezményt élvez.

Felvilágositással, prospektussal, menetrendösszeállitással készséggel szolgálunk.

Az Osztrák Forgalmi Iroda, Budapest, kedvezményes menetjegyeit meghozatjuk.

Auto, motorkerékpár, kerékpár, kajak és csónak-kiránduláshoz triptiket beszerezzük.

Alföldi Takarékpénztár Debrecen.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Dóry Pálné temetése. Meleg részvét mellett temették el özv. Dóry Pálné szül. Sárkány Mária úrasszonyt, a szivjóság és széplelkűség egyik nemes mintaképét. Élete a szorgalom és szeretet, elmulása a gondosság és a megemlékezés jegyeiben járt. Józándék és müveltség irányitotta, türelem és szerénység ékesitette minden törekvését. Életében lelki kincseket gyüjtött, halálában egyháza árváinak sorsát viselte lelkén, megemlékezvén szépen szeretteiről is. — Temetésén a rokonok, jóbarátok és a református egyház tisztelgői, dr Lencz G. Sándor ref. lelkész imája es a Kossuth Dalárda éneke alatt búcsúztak el Tőle. — A temetést: Gebauer temetkezési vállalat rendezte. — A ravatalra küldött koszorúk felirásai a következők voltak: Nagyon szeretett „Mamusának" örök emlékezéssel „Édes fia". — Drága jó sógornőnknek: Jani és Tóniék. — Keresztmamának: Margit, Vali és Lajos. Utolsó üdvözlettel: Annuska, Sándor és gyermekei. — Szeretett Mariska néninek: Béláék. — Részvéttel: Molnár József. — Utolsó üdvözlettel: özv. Kovács Józsefné és gyermekei. — Szeretettel: a Kováts-család. — Szeretettel: özv. Lechner Károlyné. — Nyugodj csendesen: Irén és Lacika. — Szeretettel Mariskának: Mariska és Józsi. — Isten veled: az Orosz család. — Kedves jó háziasszonyunknak özv. Nagy Istvánné és gyermekei. — A jó háziasszonynak: Lamos János és neje. — Szeretett jó háziasszonyunknak; Nagy János és neje.

Kövér Sándor városi tisztviselő 26 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután öt órakor lesz a Köztemetőben. — Gebauer-cég rendezi.

Almásy Károlyné szül. Enkszler Erzsébet, életének 53-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután hat órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Bekecs ucca 10. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Idős Vida Sándor Istvánmalmi kertész, 68. éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félöt órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás Ferenc József út 5. — Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi, püspöki palota.

Szabó Miklós MÁV géplakatos 52. éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a 2. A. teremben tartandó ima után. Lakás: Melotai Nyilas ucca 9. — Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. sz. végzi.

Sallay Gábor városi adóellenőr, életének 52-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 6 órakor lesz a Köztemető 2 A. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Elhunyta bánatos özvegyét, egyetlen fiát és kiterjedt rokonságát borította gyászba. Lakás: Nyil ucca 74. — Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Kocsis Béla MÁV mozdonyvezető, életének 31-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz Nyíregyházáról hazaszállitás után Debrecenben a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, a városi adóhivatal tiszti s altiszti, valamint a 6-ik kerület adóhivatali tisztikarának s mindazoknak, akik forrón szeretett férjem, — édesapánk elhunytával ért nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet.

özv. Boótz Györgyné gyermekeivel.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, a MÁV Egyetértés Dalárda tagjainak, valamint mindazoknak, kik szeretett feleségem elhunytával részvétüket nyilvánitották, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Kun Sándor és családja.

Köszönetnyilvánitás. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik Istenben boldogult férjem, illetve jó apám, Oláh Sándor biztosítási tisztviselő temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

özv. Oláh Sándorné és leánya.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Debrecenben, 1937. évi március hó 27. napján elhalt ifj. dr Magoss György hagyatékához tartozó házibutorok, olajfestmények, disztárgyak, magyar, német, angol, francia szépirodalmi és tudományos könyvek, lőfegyverek és férfi ruhanemüek a debreceni kir. Járásbiróság Pk. 26163—1937. sz. végzése alapján 1937 julius hó 27. és 28-án nyilvános árverésen, kész pénz fizetés ellenében Debrecenben, Vilmos császár körut 28. sz. alatt eladatnak.

Árverés kezdete mindkét napon délelőtt 9 és délután 4 órakor.

Vételi illetéket, váltság illetéket, fényüzési adót vevő fizeti.

Debrecen, 1937 julius hó 16-án.

leltárbiztos.

Tóth Imre s. k.

Épitőmunkásszirajk Szegeden

Szeged, julius 17. Szombat reggel 73 épitkezesnél mintegy 800 epitőmunkás bérkövetelések miatt abbahagyta a munkát. A békéltetési tárgyalások folyamatban vannak.

Min'atábor a Cserkészparkban

A IX. kerület jamboree-raja f. hó 16-tól 22-ig tartja próbatáborát a debreceni Cserkészparkban. A táborozás célja a 40 fönyi csapat végleges előkészitése a holland jamboreera. A táborban veszik át a fiuk a jamboree-próba teljes anyagát és készülnek elő a jamboreen rájuk kiosztott szereplésekre (tánc krinolin-karusszel, gyors táborverés). A rajkereten belül a fiuk őrsi táborokat épitettek s táboraikat ötletesen, mintaszerüen — úgy ahogy a jamboreen fogják — diszitették.

A tábort egyedül vasárnap délután 5 órától lehet meglátogatni s erre a délutánra a táborparancsnokság ezuton hivja meg az érdeklődőket. Ugyanakkor este fél 9 órakor tábortüzet rendez a raj, gazdag müsorral, amelyen természetesen szintén szivesen látja a vendégeket. (:)

x **Dr Kürthyné Máriássy Magda táncintézetében** minden vasárnap 8—10-ig össztánc, Péterfia 30.

— **Robogó vonat elé ugrott a hidról.** Pálgy István váci közkatona a menyasszonyával összeveszett és bánatában a Vác—Balassagyarmat vonalon a hidról a robogó mozdony elé ugrott. Bravuros fékezéssel a mozdony néhány centiméternyire állt meg a katonától, akinek keze-lába tört.

— **Reumát kezelnek rövidhullám segitségével.** A bécsi nemzetközi rövidhullám kongresszuson dr Lux Árpád előadást tartott arról, hogy a reuma egyik veszélyes fajtáját a gennyes fogak okozzák, mert a genny szétárad a testbe. A beteg fogak kezelésével gyógyitják a reumát, de ugy, hogy a fogakat is megtartják. A gyakorlat szerint 3—5 rövidhullámos kezeléssel sikerül fájdalmas csonthártyagyulladásokat is meggyógyitani.

— **Lezuhant a viztoronyból.** A Győr melletti viztoronyból lezuhant Cneró László 14 éves fiu, aki kezét, lábát és nyakcsigolyáját törte. Két napi szenvedés után **halt meg.**

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(14. folytatás.)

A serlegbe cseppent az Ajtány, a Dobok, Baján, Khunka vére, s aztán az összevegyített vért sorjában az ajkukhoz érintették, jeléül annak, hogy amint a vérük elvegyült, eggyé lett, úgy egyek lesznek ők is akaratban, erőben, magyar voltukért és hitükért.

Késő éjtszaka volt, amikor a kőasztal mellől felállottak. Dobok Zelend mellé került.

— A vér által egyek lettünk — mondta unokatestvérének, — egymás jogát és életét megvédelmezzük mindenkivel szemben, de a mi gyülölködésünket végleg el kell intézni. Ahogy megbeszéltük, holdújuláskor, alkonyat körül várlak.

— Ott leszek, — felelte Zelend s az arca mind a kettőnek nyugodt maradt. Senki sem tudta, hogy az ellenségeskedésükről beszélnek.

Az ősz táltos úgy akarta, hogy a vendégek miatt a mulatozás ne nyuljon bele a másnapba. Hajnal előtt magával vitte a két fiút a kővárába. Nem engedte, hogy letelepedjenek a félig nyitott barlangszerü teremben, feljebb vezette őket a keskeny úton és egy omladozó, a római időkből itt maradt, fákkal körülvett vár ép szárnyában helyezte el a vendégeket.

— Ti jobban érzitek ebben magatokat, — mondta a két fiúnak, — mi nem igen használjuk. Népünk nem tud megbarátkozni a kőházzal Nem akar hütlen lenni a sátrakhoz igaz, hogy amióta nem mehetünk portyázni, amióta erre a kis helyre vagyunk beszorítva, tél időben az asszony-nép elfoglalja a régi várakat. A férfi akkor is talál jobbat, mint, hogy ide behúzódjon. A hegyek, a rengeteg erdő vadászatra hivja őket.

— Magunk is szívesen maradtunk volna a sátor alatt — mondta Sólyom, — bár odaát minálunk már megszokta a nép a házban való életet. Ha nem szedheti fel a sátorfáját, jobban odaszokik a földjéhez, gondosabban müveli azt.

Az öreg ember elmosolyodott.

— Tudom fiam. Ha nem jártam volna arra tifelétek, akkor is tudnám. Még többet is annál. Hogy majd sok-sok idő mulva az embereknek börtöne lesz a kőház.

— Horka megkérdezte:

— Mondd meg nekem öregapám, honnan veszed te a jövőbe látás erejét?

— Az Isten adta nekem, fiam.

— A pogány isten, — mondta önkénytelenül a fiú.

Az öregember ismét csak mosolygott, majd szerető szóval mondotta

— Nem pogány isten és nem keresztény isten, hanem az egy Isten. Aki régebbi, mint a kereszténység, régebbi, mint a pogányság, Akiről ti azt hiszitek, hogy csak a tietek, hogy megvettétek őt megkeresztelkedtekkel. Akinek azt hiszitek, hogy választottai vagytok, pedig egyetlen egy törvényét sem töltitek be.

— Milyen törvényről beszél öreg apám?

— A szeretetről fiam.

— Te... szeretetről? A csaták tüzében visszafordúló előcsapataitokat magatok nyilaztátok le. Nem ismeritek az irgalmasságot és nem tudjátok, hogy mi a megbocsátás.

— Valóban fiam, mi is emberek vagyunk. Mi pusztítunk, mert ezeknek az embereknek az a hitük hogy a megölt ellenség szolgája lesz a másvilágon. A ti nyomotokat is halálhörgés és jajszó kiséri. A kereszt jele magasan kiemelkedik seregetek felett s lábaitok alatt atyátok vére gözölög. Az istenek nevében pusztítotok, pedig egyformán az Istené a gyilkos is és a meggyilkolt is.

Horka megdöbbenve kérdezte:

— Honnan tudod te mindezeket, pogány hitnek nagy őrtállója?

— Mondtam neked, az Isten adta nekem a tudást. Mikor még fiatal voltam, messze földeket bejártam, megismertem a kereszténységet, láttam a zsidók dolgát, beszéltem törökökkel, mindegyiknek az igazságát összevetettem. Mindenütt megtaláltam az Istent úgy, ahogy az én lelkemben él.

— Ha ismered az Istent, hogy maradhattál pogány? hogyan áldozol égő tüzben, élő állat vérével, hogyan tanithatod arra a népedet, hogy tartson ki a pogányság mellett? Hogyan engedheted, hogy a varázslók legyenek, kuruzslók, bübájosok, föld szellemét hivók, viz szellemének áldozók, az áldozatra szánt állatot Isten lovának nevezők, erők farkasát, medvéjét, tisztelők?

— Ez a hivatásom. Az akaratom, a vágyódásom messzebb lát behunyt szemmel is, mint a ti látásotok és okoskodásotok ér. Én tudom azt, hogy az ősi hitében él a magyar. Odaát nálatok tulságosan sok az idegen. Jól gondoskodtak róla, hogy a megtérített férfi felesége idegen asszony legyen és a magyar nőt idegennek adják feleségül Lassanként elfelejtenek mindent. Előbb csak egy-egy szokást, egy szót, aztán a legnagyobbakat is, a szabadságot, meg a magyarságot.

— Sötéten látsz öregapám.

Gál nem felelt többet. Elköszönt a fiúktól, akik egyedül maradtak a régi, omladozó várban. A csillagos ég ráborult a völgyekre. Szikrázik ragyog a Göncöl szekere rúdja. Sólyomnak eszébe jutott a mese, melyet az öreg Bögöz mondott a Göncöl emberről, aki olyan okos volt, hogy odafent az öreg Isten hétesillagú szekeret adott neki s azzal jár ja az égnek szikrázó útját.

A nap magasan sütött az égen, amikor felébredtek.

— Csodálatos álom volt — mondta Sólyom, — a fejem, meg a szívem belefájult. Pusztának láttam sok város helyét és székek őrizték a határokat. A magyar sereg, mint pusztító fergeteg tört Nyugat felé. Ott voltam közöttük én is. Napszámra nem került le a nyereg a ló hátáról. Ha felsebződött, a szolgám friss hússal gyógyitgatta a lovam baját. Ha megálltunk a keresztes kolostorok mellett, csak arra gondoltam, hogy ki kell kergetni belőlük az idegent, az útunkat állót. Különös éjtszaka volt ez.

— Boszorkányság, varázslat, — mondta a másik, — mely megejti a lelkünket. Kést vetettem álmomban a forgószélbe s ahogy felvettem a földről a késemet, véres volt annak a pengéje. Ma elmegyünk innen. Keresztény hitünket kikezdi a pogányság félelmetes ereje. A kereszt egét leborítja előttünk ez a sötét felleg. Vissza kell mennünk, míg nem késő s ha másként nem marad el tőlünk ez a varázslat, önszijunk szagassa meg hátunkat a vezeklésben. Az inyünkhöz tapadjon a nyelvünk az éhezéstől, csak vesszen ki belőlünk a pogányság emlékezete.

Alig lettek készen az öltözködéssel, a táltos belépett. Megkérdezi tőlük:

— Búcsút vesztek ugy-e testvéretektől, mielőtt útrakeltek?

— Honnan tudod ezt is, hogy menni akarunk? — riadtak meg azok.

(Folyt. köv.)

SPORT

Ma játsza a Bocskai utolsó svédországi mérkőzését

Tudósitó a Bocskai svédországi napjairól, a nem engedélyezett hetedik mérkőzésről s Dániai készülődésekről

Stockholm, VII. 12. 1937. Már szombaton délben megérkeztünk Stockholmba és felütöttük tanyánkat a Hotel Reginába. E címet már előre megadta mindenki, ezért elsősorban a levelek iránt érdeklődtünk. Sokan boldogan vették át leveleiket, de voltak olyanok is, akiknek a levél hiány szomorúságot okozott.

Itt tudtuk meg, fájó szivvel, hogy a 14-ikére, szerdára tervezett *hetedik svédországi mérkőzésünket a Svédszövetség nem engedélyezte.* Elvi határozatot hoztak, hogy hat mérkőzésnél többet egy külföldi csapat sem játszhat Svédországban. *Norvégiába nem mehetünk, mert ott már tiltani idő van, úgyszintén Németországban is.* Igy pedig 16-ikáig nem lesz mérkőzésünk, addig pihenünk. Pénteken Stockholm egyik kedvenc csapata, a »Djugörden« ellen fogunk játszani. Vasárnap játszuk utolsó svédországi mérkőzésünket Degerfores-ban. 18-ika után valószinüleg négy dán mérkőzés következik.

Szombaton délután mindenki a szállóban tartózkodott és levelezését intézte el. Este vacsora után séta és lefekvés következett. Vasárnap délelőtt fényképezés, délután pedig a Svéd—Holland atletikai mérkőzés volt műsoron. Este mindenki szabad volt és önálló programot csinálhatott.

Hétfőn a Djugörden vezetősége autó kirándulásra vitt bennünket és Stockholm nevezetességeit néztük meg. Sok szépet láttunk és sokat tanultunk. Este a varietében voltunk. Szórakozásból bőven kijut, bár mi inkább még egy mérkőzést játszottunk volna ezen a héten, de hiába nem lehetett.

A hétfői póstával megérkezett a »Debrecen« néhány példánya, ami kimondhatatlan örömet szerzett. Kérjük a többi példányszámokat is, Degerforsba legkésőbb pénteken este elküldeni, akkor még megkajuk, mert hétfőn reggel indulunk Degerforsból. Cim: Degerfors postrestant.

Az étkezés nagyon bőséges. Az étterem közepén egy nagy asztalon fel van halmozva minden, ami szem és szájnak gyönyöre és sokszor ismételni kell, mert egy tányérra nem fér el egy-egy jó étvágyu fiú előételként kiválasztott sok finomsága. Az asztal körül egész körmenet alakul ki. Opata be is olvasta Kósának, hogy Károly, most úrnapi körmenet lesz!

Kedden délelőtt tréning volt a Stadionban igy ebéd után jót aludt mindenki. Este az itteni Sportlap vendégei voltunk a Lunaparkban. A Lunapark Stockholm legkellemesebb nyári szórakozóhelye. Olyanféle, mint nálunk az angol-park, azzal a különbséggel, hogy nyilt színpadon jobbnál-jobb variété számokat láthat és két tánepavillonban is táncolhat a közönség. Itt is kellemes meglepetésben volt részünk. A magyar Faludi artista csoport (a variete legjobb száma), a színpadról magyarul üdvözölt és felkért bennünket, hogy menjünk fel a színpadra, mert leakarják velünk fényképeztetni magukat. A fényképezés nagy taps közepette meg is történt. Ezután a park igazgatósága coknacra és kávéra hivta meg a csapatot, amit természetesen magyar nótákkal kellett viszonozni. Az éneklésnek ismét nagy sikere volt. Majd az Igazgató kiosztott mindannyiunknak egy-egy szabadjegyet, ami mindenhová érvényes volt. Meg is néztünk mindent. Volt, aki először is ült a hullámvasutra. Éjfél volt, amikor nagynehezen elhagytuk a remek szórakozást. Jó alvás után ma szerdán Stockholm legszebb strandján üdültünk. Vacsora után a Tivoli — a Lunapark konkurrense — következik Oda is meghivtak bennünket. Már ma telefonált Stockholm legnagyobb napilapja, hogy holnapra ők hivnak bennünket szorakozni, csak a fényképészük csinál rólunk pár felvételt. Igazán nem ellenéztük. Igy jó kedvvel és jó kondicióval készülünk utolsó előtt svédországi mérkőzésünkre, a Djugörden ellen, amelyen előreláthatólag nagy közönség lesz kivánesi.

Az ugratás főmesterei Palotás, Gyulai és Belesik. Berecz kedden este a Lunaparkból előbb akart haza érni mint a többiek. A legrövidebb úton egy stokholmi kislány kísérte haza. Hogyhogynem, eltévedtek és igy a többiek már ágyban voltak, mikor Berecz hazaérkezett.

Belesik azonnal közölte vele, a vezetőség úgy rendelkezett, hogy másnap reggel hazautazik Debrecenbe, még az útlevelét is kilopták Opata táskájából és átadtak neki. Szegény Berecz megijedt és állitólag olyanokat beszélt álmába, hogy »én nem megyek haza, én inkább megyek külföldre« és nagyon szomorú volt. Reggel szépen összepakolt és búsan ült az egyik sarokban... Majd fütyölni kezdett, hogy idegességét leplezze. Na de Opata is kitolt az ugratókkal, mint aki semmiről nem tud semmit, bement a Bereczék szobájába és mérgesen kérdezte, hol a Berecz útlevele, kinyult a táskámba? Nálad van Csiesó, miért vetted el? — Erre aztán felengedett Berecz és a többiek harsány kacaja mellett kijelentette, »úgy is tudtam korom az egész!« De azért összepakolt.

Stean.

—

VASÁRNAPI SPORTMÜSOR

Debrecenben csendes sportvasárnap lesz: semmi különösebb sportesemény nincs egyetlen sportágban sem.

Bécsben a Ferencváros—Austria középeurópai kupamérkőzés kerül eldöntésre. A Ferencváros nincs a legjobb fomában és veresége várható: a fő az volna, oly minimális vereséggel hazatérni, hogy az esetleg behozható legyen rá egy hétre Pesten.

Szolnokon a magyar-osztrák atletikai viadal a kiemelkedő esemény. A tartalékos magyar válogatott atlétagárda is győzni fog.

Budapesten a Törekvés és Beszkárt harmadik mérkőzése dönti el, melyik is jut be a nemzeti ligába, mint Pest amatőrbajnoka. Az eddigi két mérkőzés 4:4, 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Vácott a Váci SE igyekszik behozni a Győri ETO ellen 5:1-es győri vereségét, de erre semmi eménye nincs, igy a DVTK ellenfele minden valószinüség szerint a Győri ETO lesz vasárnap.

A tenniszfronton Balatonalmádiban a magyar-osztrák középeurópai kupa tenniszmérkőzés harmadik napja lesz.

Ma délután 3 órakor a DISE és a Kontsek futballcsapata játszik a DVSC pályán.

Műasztalosnál elsőrendü kaukázusi
dióhálók
olcsó árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

KÉPES VASÁRNAPJA

Warsóban 35.000 cigány királyává választotta Janus Kwiket, akinek már az apja is cigánykirály volt. Érdekessége ennek az eseménynek, hogy a görög ortodox templom papja koronázta meg nagy ünnepség keretében.

Egy amerikai ügetőversenyen, amint a képen látható, a ló valósággal a levegőbe repül, egyik lába sem éri a földet.

Egy 22 éves amerikai diák készítette ezt a karrikatura szobrot Rooseweltről, akinek személyesen adta át. Roosewelt jókedvűen fogadta a kedves és nem mindennapi ajándékot

Hogy teremtett munkaalkalmat Bethlen Gábor Debrecenben 300 évvel ezelőtt

Bethlen Gábor neve Erdélyfénykorát juttatja eszünkbe. Nagy volt, mint államférfi, mint hadvezér, de talán legnagyobb volt, mint nemzetgazdász.

Ipart, kereskedelmet és földmívelést senki nála jobban pártfogásba nem vett. Meg is látszott egész uralkodásán, egész országán, mert a legzavarosabb időkben is jólétet teremtett országa népének.

Ebben az jólétteremtesben Debrecen is részesült. Hiszen az ősi kálvinista város különben is közel állott a szívéhez. Számtalan esetben mutatta meg jóságát és pártfogását. Ez a város valóságos pártfogó atyját ismerte meg a nagy fejedelemben, amire példa ez az alábbi történeti esemény is többek között.

Debrecent a multban igen sokszor látogatták meg elemi csapások. Különösen az égések tettek temérdek kárt.

Nem egyszer csaknem az egész város minden javával áldozatul esett a lángoknak, amint azt Szűcs István megírja értékes munkájában.

Igy 1564 szeptember 6-án hatalmas égés támadt, mely elhamvasztotta a város nagyrészét s ekkor égett le a híres főtemploma is, az egykori Szent András templom, mely a mai Nagytemplom helyén állott pompás gót stilusban, hatalmas kőfalak mögött.

Közel száz esztendeig állott romokban ez az ősi templom, mert a város népe a tenger sok megpróbáltatásban szegény volt és nem tudott áldozni az Isten háza felépítésére.

Kínozta, zsarolta török, tatár, német, nem telt a templom újjáépítésére. Látta ezt nagyon sok esetben Bethlen Gábor, aki sokszor utazott keresztül a városon. Jó kálvinista és áldott magyar lelkét bántotta ez a látvány. Az alkotó kedve se maradt el tőle soha, így született meg benne az az eszme, hogy majd ő újjáépítteti a debreceniek híres Nagytemplomát.

Jól tudta, hogy hatalmi szóval és parancsal itt nem lehet segíteni. Nem a paranccson mulik ez az építkezés, hanem a pénz hiányán. Akkor Debrecen városa őt, a nagy fejedelmet vallotta hübér urának és ezt azzal ismerte el, hogy évente kétezer forintot adott az erdélyi fejedelem pénztárába.

Bethlen Gábor ezt a tekintélyes összeget adta első kezdetnek a templom felépítése céljára. A debreceniek mindaddig nem fizették meg a kétezer forintot, míg a templomot fel nem építették.

Maga a saját pénztárából először ötszáz forintot adott a munka elkezdésére, majd másik ötszáz forintott deszka és faanyag beszerzésére juttatott. Ez a példa aztán hatott. Az elszegényedett városi polgárság a bőkezű, fejedelmi adományra maga is adományokkal felelt. Gyült a pénz, melyet táplált azzal is a fejedelem, hogy a Csapó uccai kolostorban elhelyezett ispotályt megszüntette és ennek javadalmát adó malom és más jövedelmeket is erre a célra fordította. Mivel ebben az időben Debrecen népe évenként bizonyos kézi és szekeres napszámokkal is tartozott az erdélyi fejedelemnek, mely napszámokat a váradi vár karbantartására használták fel a számtartók, most úgy intézkedett Bethlen Gábor, hogy addig, míg a templom fel nem épül, ezek a kézi és igás napszámok is a templom építtetésére fordíttassanak.

Ilyen kezdet után csak természetes, hogy volt nagy öröm Debrecenben, mikor 1626 augusztus 6-án megjelentek az első munkások a kormos, csonkafalak tövében, hogy megkezdjék az építkezést.

Két teljes esztendőt vett igénybe az építkezés, tehát csak az urbéri pénzbeli járandóságból négyezer forintott juttatott Bethlen Gábor erre a nemes célra, a saját ezer forintjával együtt ötezer forintot.

Ez idő alatt Mike, Pál, Juhos Ferenc és Bacsó János biráskodtak, míg a prédikátori tisztet Thormai Pásztor Ferenc és Szegedi János látták el. 1628 november 26-án készült el teljesen a templom. Nem lehet könnyen elsiklani eme nagy esemény mellett, hiszen a két esztendős nagyépítkezés igen szerencsésen befolyásolta a debreceni munkaalkalmak teremtését is, bár igen sok munkát a város polgársága jó szívvel és ajándékképpen adott a szent célra.

A felszentelés országra szóló ünnepségek közben történt meg. Az újonnan felépült templomot most már nem Szent András templomának nevezték, hanem a Szentháromság egy Isten tiszteletére szentelték fel 1628 november 26-án.

Thormai Pásztor Ferenc és Szegedi János tiszteletes uramék meghívták a közel és távoli papokat is erre a nagy eseményre.

Igy olvashatjuk az egykori jegyzőkönyvben, hogy a híres kassai prédikátor Alvinczi Péter másodmagával, Bakay Benedekkel jött el, de itt voltak még Szepesi Mihály tarcali, Czeglédi János csesdi, Körösszegi István zilahi, Dem-Jén János bátori, Putnoki János nánási prédikátorok...

Bethlen Gábor nemes tetténck dicséretére márványtáblában írták fel a fejedelem tetteit, címerét, hogy időtlen időkig hirdesse Isten dicsőségének szolgálatára álló cselekedeteit.

Ez az időtlen idők azonban nem sokáig tartottak, mert mint ismeretes 1802 június 11-én 11 és 12 óra között a város nagy részével, a Kollégium fele részével leégett, illetve porrá égett ez a Szentegyház is, melyet aztán többé helyre nem állítottak, hanem helyére építették a mai Nagytemplomot.

A légi erő, mint legolcsóbb energia-forrás kihasználása

Irta: REINBOLD MIKLÓS.

Bizonyára mindenkit érdekelni fog, aki csak él, dolgozik, termel és fogyaszt, de azt hiszem sok hozzáértő műszaki ember figyelmét sem fogja elkerülni az a kérdés fejtegetése, hogy mit jelent 1500 lóerő munkateljesítménye?

1500 Hp (lóerő-óra) = villamos energiában 1062.5 kilovatt órával, ami 24 órai napi értékben 36.000 lóerőórát, illetve 25500 kilovatt órát és egy év alatt 10,680.000 lóerő-órát, illetve 9,307.500 kilovatt órát jelent és ez az évi munkatelesítmény egyenértékű 800 vagon petróleum, vagy nyersolaj, avagy 2.400 vagon cca 3.400 kalóriás barnaszén, vagy príma tűzifa hőfejlesztési energiájával.

Mit produkálhatunk 1.500 lóerővel napi 24 óra alatt?

1. Megörölhetünk naponta 20—25 vagon búzát.

2. Kiszivattyúzhatunk a Tiszából 1 nap alatt 9.670.500 köbméter vizet, ami 300.000 kat. hold földnek 5 mm-es csapadékhiány pótlására elegendő.

3. Világíthatunk 1 éven át átlagos napi hat órával 57.000 egy szobakonyhás lakást 1 50-es és egy 25 wattos villanykörte felhasználásával.

4. Ha egy egyszoba-konyhás lakás egy évi fűtőanyagszükségletét 60 q szénre vagy fára tesszük, fűthetünk fenti energiával villamos úton is 4000 egy szoba-konyhás lakást.

Ezek után mostmár bárki számításokat végezhetne arra nézve, hogy más bármiféle kereskedelmi, gazdasági, kis- és nagyipari téren mit produkálhat egy év alatt 1500 lóerővel. Ha mostmár mondjuk 240 vagon tűzifa, vagy hason értékű szén nagybani árát q-ként 3.60-al számítjuk, az évi energianyereség fenti munkateljesítményeknél 864.000 pengő értékű. S ha ennek alapján pl. a villamosáram árakat kilovattóránként

a) világítási célokra 10—12 fillérben,

b) ipari célokra 7—8 fillérben,

c) gazdasági és fűtési célokra 5—6 fillérben,

d) köz- és viszonteladási célokra 2—4 fillérben állapítanók meg, akkor átlagos számítás szerint a teljesen értékesített energiáért 6 fillérjével 548.450 pengő bruttó bevételt érhetünk el.

Eme fogyasztási árak alapulvétele mellett:

1. egy-egy szoba-konyhás lakás világítása fenti feltételek szerint havi 1.60 filiérbe kerülne s miután ez 10 liter petróleum világító értékével egyenlő s a petróleum P 3.36-ba kerülne, tehát a villany ennek felénél olcsobbá válna.

2. Az egy szoba-konyha fűtéséhez fenti feltételek szerint napi 25 kg fa, vagy szén szükséges, ez a fenti ár mellett napi 90 fillér kiadást jelent. Az elhasznált tüzelőanyag energia értéke 10 kilovattnak felel meg s így a lakás villannyal fűtve csak 60 fillérbe kerülne.

3. 1 q búza megőrlése a mai 15—25 filléres ipari árak mellett legalább 1.27 fillérbe kerül a fenti 4 filléres ár mellett az legfeljebb csak 40 fillérbe kerülne.

4. Egy hold földnek egész nyáron át való vízellátása 5 filléres áram ár mellett csak 35 fillérbe kerülne, vagyis egyéb befektetési költségeket, szivattyú telep, csőhálózat, stb. befektetéseit kamatait és a munkabért nem számítva, tisztán az egy holdra szükséges

egész nyári vízmennyiség 35 fillérbe kerülne s így elképzelhető, hogy mit jelent az, ha a föld rendszeres öntözésével a termést a három-négyszeresére tudnák fokozni ?!

5. A kisiparban érvényesülni tudó 7—8 filléres áram is egyharmadára csökkentené a géperő üzemi költségeket, mely körülmény szintén beláthatatlan fejlődést vonna maga után.

6. Községi közvilágítások, viszonteladási lehetőségek, reklámvilágítások stb. 2—3—4 filléres árak mellett még a vizi energiával szemben is felvehetik a versenyt, mert a légi erő még ennél is olcsóbb.

És mindezt elő lehet teremteni csekély befektetéssel egyszerűen a levegőből. A végtelen gazdasági és ipari kultúrában nagyon elmaradt Alföldnek nek sem fája, se szene, sem földgáz, sem nyersolaj forrása, de még mefelelő vizi ereje sincs, amivel ezt az energiát pótolni tudná, azonban mozgó levegője és kihasználásra alkalmas széljárata annál több van, amit az év teljes szakában némi energia tartalékolás mellett teljes sikerrel ki lehet és ki kell aknázni.

E célra szolgál a szélmotor vagy légi turbina, amely a gyakorlati életben talán már olyan régi, mint maga az emberiség, azonban az eddigi rendelkezésre állott olcsó energia források révén semmiféle további fejlesztésben nem részesült.

Azonban hála Coulomb, Ohm- és Thompson örökérvényű törvényeinek sikerült azoknak további gyakorlati érvényesítése révén a szélmotorokat annyira tökéletesíteni, hogy azok erőhatásfoka a réginek 12-szeresére emelhető és különböző újabb technikai fogások alkalmazásával egyenletes és biztos üzeme is elérhető s miután a szélmotor ily módon minden fizikai, technikai és használati igénynek már megfelel, nem lehet más jelsz és törekvés, mint az, hgy hódítsuk meg a levegőt ! Értékesítsük az emberiség javára a legolcsóbb energiaforrást, s építsünk minél több légi turbinát, mert a repülőgép, rádió és más sok technikai és kémiai csoda meglepte és meghódította a világot, de a légi automata turbina a termelést, munkaalkalmat és olcsó fogyasztást fogja előmozdítani és a sok emberi küzdelemmel és fájdalommal járó emberi nyomorúságot fogja megszüntetni.

A legnagyobb turbina fölépítése:

25 m sugarú, melynek teljesítménye 1335 lóerő P. 7—800.000-be kerül ; 12.5 m sugarú, melynek teljesítménye 334 lóerő P 2—250.000-be kerül ; 6.25 m sugarú, melynek teljesítménye 80 lóerő P 40—50.000-be kerül ; 3.13 m sugarú, melynek teljesítménye 20 lóerő P 12—13.000-be kerül, s így ha a legnagyobb motor befektetési költségének 5 százalékos kamatját vesz szü alapul, az az 40.000 pengőt ezen összeggel szemben fentiek szerint legalább 550.000 pengő bruttó bevételt érhetnén kel az olcsóbb tengeri árak dacára és így nyilvánvaló, hogy a legnagyobb vétek sőt öngyilkosság lenne a régi energia fent vázolt kérdése felett napirendre térni.

Önként felmerül a kérdés, hogyan állíthatjuk elő ezt az energiát, hol van erre a pénz ? Nos, miután ez a kérdés mindnyájunkat, gazdát, iparost, kereskedőt, vállalkozót, tisztviselőt és munkást, gazdagot és szegényt is egyaránt érdekel, tömörüljünk, mert egyesülésben rejlik az erő és alakítsunk erre a célra egész országot behálózó energiatermelő szövetkezetet s építsünk mindenütt, ahol csak lehet és indokolt a szükséges erő megszervezésére alkalmas légi turbinákat, mert ezzel is egy jelentős és korszakalkotó tényezőkkel több lesz arra közgazdasági szempontból, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz.

Érdeklődőknek egyesülési kezdeményezőknek, vagy olyanoknak, aki ilyen egyesületeket létrehozni szándékoznak bármikor szívesen rendelkezésére áll a szerző.

Érdekes riport a mai élet érdekességeiről

Aki öt perc alatt hatezer pengőt kere sett — egy balesettel. — Aki azért lopott, hogy állását biztosítsa. — Gyerm ek, aki nyávog. — Nincs több vénlány. Egy ember, aki minden elsején betör saját magához.

A kávéház áporodott, langyos levegőjében az öreg nyugdíjas, akinek megállapodott életét irigyen bámulják az életen kívül rekedt fiatalok s a mindennap szörnyű életbirkozásában vergődő idősebbek szinte ingerült követelőzéssel fordul barátjához :

— Mondjál már valami érdekeset !

Az újságolvasó szemüvegét gondosan orrára illesztve érdekességet szimatol, miközben a lapokat forgatva eltéved figyelme a betűrengetegben. A bakfis érdekességet követel diák-lovagjától. Érdekességet harsog füledbe a nap hőse, aki beteg lesz bele, ha öt percig nem ő a központ, az emberek figyelmének tárgya.

Egész korunkra rányomja bélyegét ez az érdekesség-hajsza fülledt szenzációhabzsolás. Ráadásul soha érdektelenebbül nem élte le század életét mint a mienk. Olyan egyszerűen, rikoltó színek nélkül tudnak ma az emberek kopalni, nyomorogni, olyan romantika, cicoma, sallang és páthosz nélkül szeretni, olyan egyszerűen, unottan, minden hősi póz és magasztosság nélkül meghalni, ahogy soha. Szörnyű, lélekbevájó és dermesztő események mennek el mellettünk s szemünk, fülünk közömbössé vált számára. Súlytalanná válnak részünkre a legszörnyűbb és legtragikusabb események is. Elvesztettük az érdekesség-érzékünket s mintha éreznénk azt, mániákusan keressuk az érdekest. De valahogy csak a műérdekesség részére van figyelmünk, mindenképpen csak a nagy dolgoktól várjuk a szenzációst. Pedig az érdekes ott bujkál minden apró megnyilvánulásában az életnek s mint ahogy egy csepp víz visszatükrözi az eget és földet, a legparányibb eseményekben benne van egészen korunk minden szörnyűségével együtt.

Próbáljuk megkeresni néhányat e jelenségek közül.

AZÉRT LOPOTT, HOGY MUNKA NÉLKÜL NE MARADJON

Őszbecsavarodott, kérgeskezű kocsist faggattak a detektívek. Arcára kövér verejtékcseppek szaladtak le homlokáról, ahogy felelget a percenként megújuló kérdésekre. Szűkszavú ember, látszik rajta, nem nagyon kenyere a beszéd. Kivált így »törvény előtt«. Az ilyen embert az első füllentésnél megfogják, beleesik az első keresztkérdés csapdájába. Ez nem az a paragrafusok között bújkáló, törvényszéki tárgyalótermek levegőjében rutint szerzett bűnöző tipus, aki angolnamódra siklik ki a vád alól.

Az első perc után beismer mindent. Szinte jobban érzi magát utána, mikor kívül van minden, ami a lelkét nyomta. Az öreg fuvarost az tette gyanussá, hogy minden útján meglopták. Három kereskedőnek fuvarozott Debrecen és Püspökladány között s *alig volt út, hogy egy zsák fűszerárut, vagy egyebet le ne emeltek volna az éjszakai úton a szekeréről.* Az öreg fuvaros nagy sajnálkozások közepette bejelentette ilyenkor mindig a kereskedőknek, hogy eltünt az áru, de nyomban felajánlotta, hogy lefuvarozza s így megtéríti a hiányt. Ugy is történt. A fele fuvardíj mindig az áru levonásába ment, *de sohasem telt le az egész, mert közben újabb csomagokat loptak le a szekérről.*

Egyik kereskedőnek gyanus lett az eset. *Feljelentést tett a gyakori lopások miatt a rendőrségen s detektívek kinyomozták, hogy az öreg fuvaros sajatmaga lopkodja az árukat.* Az árukat útközben eladja s azután levonatja a károsságot a fuvardíjból.

— Aztán miért csinálta ezt ? — kérdezte a detektív az erősen elszontyolodott atyafit.

— Hát kérem — mondotta az zsíros kalapját zavartan forgatva kezében — sok a baj otthun . . . Öt gyerekről meg két kis onokárul kel gondoskodnom. Aztán, hogy biztosítva legyek az állandó fuvarrul, ezt a módot gondoltam ki. Mindig tartozásba vótam a kereskedőknél s mindig fuvaroztattak velem két esztendőn át. *Ki az ördög gondolta, hogy törvínybe mennek, hiszen nem károsodtak sohasem . . .*

Ezt az alakot is a mai élet produkálta : aki lopott, hogy nehogy munkanélkül maradjon.

ÖT PERC ALATT HATEZER PENGŐT KERESETT EGY BALESETTEL

Egy debreceni kereskedő lányával történt meg. Szórakozóhelyen beszélgetett gyanutlanul, mikor *a feje felett néhány méter magasságban lévő csillár leszakadt s a fiatal nő arcára zuhant.* Szerencsére nem történt különösebb baj, csak a baleset után két hatalmas vágás vérző sebe maradt a lány arcán.

A szórakozóhelynek biztosítása volt vendégei számára baleset esetére. — *A biztosító társaság nyomban felajánlott a fiatal nőnek 3000 pengőt. — A hölgy, aki nem is álmodott arról, hogy ilyen szerencse érte, merész lett, tízezret kért, arra hivatkozva, hogy a csillár darabjai által ejtett két vágás forradása mindig meg fog látszani arcán s csökkenti férjhezmenési lehetőségeit.* Végül is megegyeztek hatezer pengőben, amit a biztosító intézet hiánytalanul kifizetett. Igy keresett a szóbanforgó fiatal hölgy öt másodperc alatt hatezer pengőt egy véletlen baleset által.

Azóta néhányszor jártam az említett szórakozóhelyen. Megfigyeltem, hogy mindig akad néhány nő, aki pontosan a csillár alá ül és *áhítatosan piszog fel rá, várva és remélve, hogy talán leszakad mégegyszer. Mert a hatezerpengős esetnek híre futott s úgy tárgyalták az ügyet, mint egy szerencsés véletlent, egy valóságos főnyereményt.*

De a csillár már nem szakadt le. — A tulajdonos dróthálóval fonatta körül nehogy megismétlődjön a baleset.

NINCS TÖBBÉ VÉNLÁNY

Egyik napilapban makacsul, hétről hétre visszatérő hirdetés tünt fel . . .

Címe ez volt : *Nincs többé vénlány !* És a hirdetésben ügyes üzleti nyelven el volt mondva, hogy aki restelli a világ előtt, hogy pár nélkül maradt, aki nem akarja, hogy a társadalom szánakozzon, vagy mosolyogjon rajta, az forduljon X. Y.-hoz.

Sokáig azt hittem, hogy egy házasságközvetítő élelmes és hangzatos hirdetéséről van szól. Aztán a napokban egy hölgyismerősöm megmagyarázta, hogy a *titokzatos hirdetés egy teljesen üzleszerű vállalkozót rejt.* — Aki nem akarja, hogy öreg lánynak tartsák, elmegy X. Y. úrhoz, lefizet párszáz pengőt s bemutatják egy úrnak, akivel egy héten belül dispenzációval házasságot köthet. *Egy éven belül pedig közös megegyezéssel elválnak.*

Tehát már ez is van . . . És vénlányság, e hézagpótló intézmény folytán — a hírdetés szerint: nincs többé.

A NYÁVOGÓ GYERMEK

Hosszú évekkel ezelőtt olvastam egy novellát Laczkó Gézától, akit változatlanul a legnagyobb magyar írók egyikének tartok. Ha jól emlékszem »Károgó virág« volt a novella címe s egy milliomos házaspár gyermekéről szólt, gyönyörű, egészséges, ápolt kis úrigyerekről, akit mindennel elláttak szülei, éppen csak foglalkozni nem szoktak vele. Oda van dobva a csecsemő egy kiszáradt, öreg nörsz gondjaiba, aki kihordja a parkba, de nem beszél a a gyermekhez, nem törődik vele. — A park felett varjuk szálldosnak hangos károgással s a kis gyermek, a milliomos házaspár fia, a fekete madaraktól tanulja meg az első emberi hangot, amit kiejt s kacagó gyermekszemekkel csak annyit tud mondani : kár, kár.

Sohasem hittem volna, hogy ennek a szörnyű képnek találkozni fogok másával az életben Aztán a napokban riport miatt az Olajütőben jártam. *Ott találkoztam a nyávogó gyermekkel.* — A szomszédok csodájára járnak, hallgatják, mosolyognak rajta. Az apja napszámba jár, az anyja mosni. *A kis másféléves gyermeket egész nap bezárták a szobába egy macskával. Ez volt a barátja, a cimborája, az első tanítója. És a gyermek, akihez nem beszélhetett munkában elfoglalt anyja és apja, nem emberi szót tanult meg először, hanem nyávogást.* Ugy hívják a szomszédok : nyávogó gyermek. És mosolyognak a kis emberen, ahogy parányi ajkán kitör a szörnyű, idétlen állati hang.

Pedig sirni is lehetne.

AKI BETÖR SAJÁT MAGÁHOZ

A rendőrség központi ügyeletén láttam először, aztán minden hónapban megjelent. Mindig pontosan másodikán s feljelentést tett hol betörés, hol lopás miatt.

Egy ideig érthetetlen volt előttem az eset. Aztán rájöttem. *Ez az ember hitelezői elől menekül így.* Minden elsején, mikor felveszi a fizetését, szét is kellene azt osztani adósságaiba. De nincs szíve hozzá. *Inkább csal ravaszul, hazugul, kitalálja a betörés, lopás átlátszó meséjét. Bediktálja a jegyzőkönyvbe a panaszt s külön odafordul az újságíróhoz :*

— Aztán tessék szíves lenni megírni az esetet a lapokban is.

Hát persze . . . hadd olvassák a hitelezők. Legalább megtakarítják a fáradságot . . .

*

Néhány kép, néhány lap, pár figura a mai élet különös panoptikumából. — Sorsukban, komiszságukban, szerencsétlenségükben, jóságukban, fájdalmukban benne vonaglik ez az egész bolondos, önámító, magával meghasonlott kor. *(kiss.)*

Ne hidd . . .

Ne hidd, hogy elmúlik minden
Őszi hervadással,
Ne hidd, hogy álmunknak vége,
Hajnal pirkadással . . .
Ha a multra ráborul is
Ködnek lágy fátyola :
Egy emléket a szivünkből
Nem takar el soha . . .

Nem takarja semmi se el
Lelkünk oltárképét,
A legelső tüzes csóknak
Mámorító izét . . .
Azt a selymes szirmú rózsát
Mit titokban őrzünk,
S a lelkünknek azt a vétkét:
Hogy szivből szerettünk . . .

VERESSNÉ FŐZŐ ERZSÉBET.

A csiki magánjavak problémája

Irta: Dr NAGY LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

A Magánjavak igazgatósága, majd a »Magyar Szövetség« 2 éven keresztül fordult mind a miniszterhez, mind az országgyűléshez ezen sérelmes rendelkezések orvoslása végett, de semmi intézkedés nem történt. Végre 1923 február 23-iki ülésen a kisajátítási ügyek legfelsőbb fóruma : a »Comitetul Agrar« Constantinescu földmívelésügyi miniszter elnökletével foglalkozik az üggyel és határoz. De hogyan ?! A határozat kimondja, hogy : »az összes javak teljességgel és joggal a román állam tulajdonát képezik — minek folytán reájuk vonatkozó kisajátításnak helye nincs — és pedig mindennemű kártérítési kötelezettség nélkül, amellyel senkivel szemben sem tartozik, s az ezen javakra vonatkozó bármiképpen létező igazgatóság átmegy az államra, mint ezen javak tulajdonosára«.

A »Comitetul Agrar« a következő indokkal támasztja alá határozatát :

1. II. József 1783-ban a kérdéses vagyont csak haszonélvezetre és nem tulajdoni joggal adta az 1. székely határőrezredet alkotott csiki székely családoknak ;

2. I. Ferenc József 1851-ben ezt a haszonélvezetet is elkobozta ;

3. 1869-ben I. Ferenc József ezt a vagyont csak használatra és nem tulajdonul adta vissza és pedig nem a székely határőrcsaládoknak, hanem Csik vármegye egész közönségének ;

4. a Román állam amúgy is teljesíti azokat a feladatokat, amelyek céljaira I. Ferenc József a vagyont visszaadni rendelte.

Lássuk most, hogy megállanak-e ezek az indokak ?

II. József említett adománylevelében a következőket találjuk : »a havasok és területek, amelyek a moldvaiaktól és havasaljai oláhoktól szereztettek vissza, egyedül csak a határőrkatonaság használatára és javára engedtessenek át«. Hogy ezekkel a — bár jogilag nem teljesen helyes — kifejezésekkel a tulajdonjogot is át akarta engedni az uralkodó, az következik abból a tényből, hogy ugyanezen adománylevéllel a háromszéki székely és fogarasi román határőrezrednek juttatott birtokot ezek maguk között felosztották, egyéni tulajdonba vették át és ez ellen senki kifogást nem emelt és sem őket, sem utódaikat tulajdonjoguk gyakorlásában senki sem háborgatta, nemcsak a magyar, hanem a román uralom alatt sem.

De ha el is fogadnánk a »Comitetul Agrar« indokolását e részében, akkor sem áll fenn a román kincstár tulajdonjoga, mert I. Ferenc József 1869 február 16-án kelt királyi leiratával a székelyek által birt összes ingó- és ingatlan javakat, — még a befolyt időközi jövedelmeket is, — visszaadta és megállapította a vagyonra a »*székelyek örökletes és felosztathatatlan tulajdonjogát*«.

Az ezután következő 54 év alatt, 1923-ig sem a kormány, sem a vármegye, általában semminemű hatóság, a csiki székelység tulajdonjogát nem kifogásolta, sőt mind az állam, mind a vármegye a Magánjavak-tól több épületet bérelt és a bérleti szerződésekben a »Csiki Magánjavak« mindig mint tulajdonos szerepelt. Sőt maga a román állam is több épületet vett bérbe hatósági intézkedések céljaira és mindegyik után pontosan fizette 1923-ig a bért. Tehát fel sem merült az a gondolat, hogy ezek a területek nem a székelység tulajdonát képezik.

Ami azon érvelést illeti, hogy az elkobzott vagyont I. Ferenc József nem a határőrcsaládok leszármazottainak, hanem egész Csikmegye közönségének adta vissza, ezt megcáfolja a Magánjavak kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályainak 8-ik paragrafusa, mely a vagyonhoz való jogosultság alapja, a határőrcsaládoktól való leszármazás.

Végül annak az érvelésnek a valótlansága, hogy a »javakra« már azért sincs szüksége a székelységnek, mert a román állam teljesíti azokat feladatokat, melyekre I. Ferenc József a vagyont visszaadni rendelte, mindenki előtt teljesen tisztán áll, aki az erdélyi viszonyokat egy kicsit is ismeri. — Amint láttuk a »Magánjavak« a székelység társadalmi és kulturális szükségleteinek kielégítésére szolgáltak. — Nézzük, mikent támogatja a román állam a székely kultúrát az elvett »Magánjavak«-ból, adott-e valami támogatást a székelyeknek ?

Ime a támogatás :

A magyar nyelvű földmívesiskolából és a polgári leányiskolából románt csináltak ;

a székely gyermekek árvaházát megszüntették ;

a borszéki üdülőházba egyetlen székelyt sem engedtek be ;

ösztöndíjat, segélypénzt még elvétve sem kapott székely gyermek stb., stb.

A »Comitetul Agrar« indokolása tehát egy pontban sem áll meg. De ez az indokolás nem is támasztja alá a teljes határozatot, sőt azzal ellentetben is áll. Ugyanis az indokolás elismeri a haszonelvezet jogát a székelyek részére, ami pedig azt jelenti, hogy a »javak«-ból befolyt jövedelem a székelyek tulajdonát képezte és nem pedig az államet. Ezzel szemben a határozat rendelkező része nemcsak a legelőkre és erdőre mondja ki az állam tulajdonjogát, hanem a vagyon jövedelméből beszerzett felszerelési tárgyakra és szintén a jövedelemből alapított »Csik-Gyergyó-Kászonszék kisegítő Takarékpénztár«-ra is. A határozatnak ez a része tehát a legelemibb jogszabályokkal is ellentétben áll.

De, ha a „Comitetul Agrar" határozata mindenben megállná a helyét, akkor is, mint törvényellenesen, törvénysértéssel meghozott határozat, semmis és így hozzá semminemű jogi hatás nem fűződhetik. A »Comitetul Agrar« hatásköre ugyanis az agrártörvény 57-ik paragrafusa és az erre vonatkozó regulament 56-ig paragrafusa értelmében csak agrárkisajátítás kérdésében való határozathozatalra terjed ki és pedig csak azon korlátok között, melyet a fenti törvények megszabnak. A »Comitetul Agrar« pedig a jelen esetben nem kisajátítás, hanem egész vagyontömeg tulajdonjoga felett határozott, mely eljárása beleütközött az Erdélyben érvényben lévő magánjogi törvénykönyv rendelkezéseibe, mert ezek szerint tulajdonjog felett csak bíróság határozhat. A »Comitetul Agrar« bírói fórumnak nem tekinthető, mert a törvény egészen más hatáskörrel, más céllal szervezte, nem bir a bíróságok legfontosabb kritériumával, tudniillik, hogy a király által kinevezett bírákból álljon, akik nem lehetnek egyben az állam végrehajtó hatalmának részesei. E határozatot pedig Constantinescu földmívelsügyi miniszter, — tehát a végrehajtó hatalom egyik tagja, — elnökletével egy olyan bizottság hozta, melynek tagjai soha bírói kinevezést nem kaptak.

Megsértette azonban a »Comitetul Agrar" határozatával az alkotmánytörvényt is, melynek 12-ik paragrafusa kimondja, hogy neki sem vonható el törvényben — jelen esetben az előbb említett magánjogi törvényben — biztosított bíróságtól.

Amint látjuk tehát, az elvételt kimondó határozat teljesen törvényellenesen jött létre és indokai is teljesen alaptalanok, helytelenek. De hiszen nem is a törvényes, a jogszabályoknak megfelelő eljárás volt a fontos, hanem a bosszú és a székelyek tönkretétele. Kitűnik ez a bizottság elnökének Constantinescu földmívelésügyi miniszternek a kamara 1923 december 7-iki ülésén tett nyilatkozatából, melyben a Csiki Magánjavak ügyében hozott határozattal foglakozva, többek között a következőt mondja :

(Folyt. köv.)

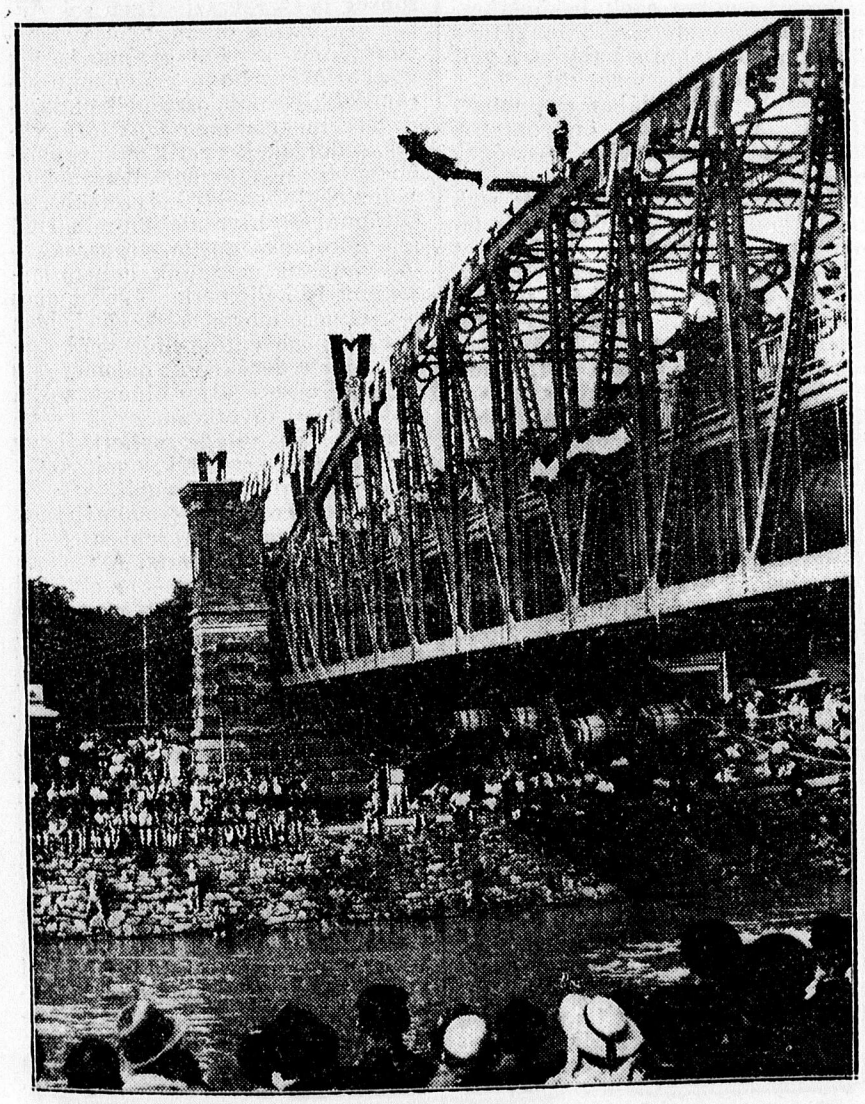

A bécsi rendőrség által rendezett víziünnepélyen égő rendőr ugrik a Duna hídjáról a vízbe. Óriási tömeg nézi a veszélyes mutatványt.

Legújabb hóbort. Egy nő soványító kúra céljából zúzott zeller és saláta fürdőt vesz.

Genfi megfigyelések

Irta : BARTA ALADÁR főmérnök.

A Népszövetségi palota beosztását és a nagy egyéniségek termékeny alkotó erejéből létesített eme monumentális arányukban kibontakozó érdekes épülettömböket óhajtottam megtekinteni. Nem kaptam engedélyt rá, mivel ülésnap volt.

Búslakodom az autóbusz mellett. — Tanácsot kapok egy svájci udvarias úrtól, hogy tekintsem meg a B. I. T.-t (Hát ez mán mi ?)

Leiratom vele e három betű értelmét : Bureau International du Travail. Nemzetközi Munkaügyi Hivatal.

A Societe des Nations (röviden S. D. N.-nek ejtik ki a genfiek), Népszövetségi palota és a Bureau International du Travail közt húzódik a pompás virágdíszbe öltözött botanikus kert. Elhaladok a kert felén és bepillantok a bársonyosan üde zöldgyepen úszó virágtengerbe, melynek hajlékony szálait, a havascsúcsban tündöklő Alpok és Mont Blak felől lehömpölygő és a genfi tó felületén meglágyult szélrohamok fárahatatlanul integetésre kényszerítik.

Percek múlva a genfi tópartra varázsolt Munkaügyi Hivatal elé érkezem. Az épületet az 1923—1926. évben létesítették. Grand alkotás, értékes és érdekes összetételű, harmonikus architekturáju épület. Az állandóan kibővítésre szoruló, de harmónikus kiképzésű épületet a népszövetségi tagállamaitól a népszövetségi pénztárba befolyt és részben megtakarított tagdíjakból létesítették és tartják fenn. Az épület a mai napig három millió sveici frankba került. Körülbelől 400 fizetett alkalmazott működik a különféle hivatalokban.

Igen sok népszövetségi tagállam, hogy az épület hivatása ki legyen domborítva, műkincsekkel, építési és művészi anyaggal ajándékozta meg a Munkaügyi hivatalt, amely értékeket az épületben helyeztek, vagy szereltek, vagy pedig az épületbe építettek be.

A palotába jutva, Horace Gerson titkár urat megkérem, hogy a B. J. T. hivatásáról adjon felvilágositást. Közvetlen modorában előadást tart a munkaadó és a munkás összes személyi és egészségügyi feladatairól. Megtudom, hogy a B. J. T. hivatal munmunkáskérdésekkel, jelesen, — gazdasági és szociális kérdésekkel foglalkozik és e hivatalnak eddigelé 450.000 darab katalógizált munkás kérdéssel foglalkozó könyve van; 67 állam és gyarmatból évente 12—14 ezer darab időközi tanulmány fut be, 40 különféle nyelven.

A félig nyilvános jellegű könyvtárt elsősorban a Munkaügyi Hivatal tisztviselői vehetik igénybe. Magánegyén tanulmányokat folytathat a könyvtárban, ha kimutatja, hogy tudományosan foglalkozik a munkáskérdéssel. Tanárok és deákok nagy számban látogatják a könyvtárt.

Milyen megbiráló képességű és vifági, technikai ügyekben, milyen áttekintésü lehet egy ilyen tisztviselő, akik között a 4—5 nyelven perfektül beszélő s irni tudó egyén nem is feltünő jelenség.

Van többek közt egy tisztviselőjük, aki 29 nyelven képes aktázni. A 29 nyelvben nem perfekt, de megérti az elébe tett ügyiratot.

A könytár beosztásáról egy szegedi származású középiskolai tanár, Tóth Béla úr adja az értékes felvilágosítást.

Horace Gerson titkár úr a 8 órai munka, a 8 órai szórakozás és sportolás, 8 óai pihenés és a napi 8 frank kereset elvét magyarázza és hogy ezen elgondolásokat itten izmositották naggyá.

Elmélkedem a sors forgandóságán, azon, hogy a napi 8 órai munkabeosztás mellett, Michalengello szobrász, épitész, festő és költő, akinek itt az udvaron „Il Tevere" elnevezésü és az olasz állam által ajándékozott bornzszobor alkotása tündöklik, képes lett volna-e oly sok örökbecsü müvet alkotni? **Vagy csak a genieknek, a mesterlésznek jár ki a napi 16 órai munka, hogy örökalkotásu műveiket elkészithessék?** A munkaidőcsökkenés szociális, gazdasági és iparszervezeti kihatásairól, mély filozófiával telített magyarázatát már nem értem tökéletesen, hiszen a thémával intenzivebben foglalkozni nem állott módomban.

A titkár úr fanatizmusból sugárzó arcából a mély értelem örökitődik meg, amint az előcsarnoki helyiségben, a Belga állam két ajándék bronzszobrát mutatja be. A szobrok alkotója Meunier, Belga szobrászművész.

Az egyik mélytekintetü, hatalmas szobor, a szuggesztiózitásával nyom erőt lelkünkre. A szobrot szent áhitattal átitatott lélek alkotta. Ez a szobor a „La Puddleür", a „Vasöntő".

A másik szobor, a „Le Mineur". „A bányász'-t ábrázolja utánozhatatlan realizmuzitással.

A távolba vezetett tekintetéből kicsillámlik a fizikai kimerültség.

A belga állam tele van hirneves festők művével. szobrászaik örökbecsü alkotásai hirnevesek.

A Belga állam két szoborművével, az állami művészi vagyonok közül, a legbecsesebbeket adta ide ajándékba.

A két szobor jelképezi a munkától meggyötört, a robottságtól állati kimerültségben szenvedő munkások életösztönös mozdulatait. A kifejezésre juttatott életösztön fájdalmas bonyolulata híven, megkapóan van megrögzítve és eme szepség felé kerekedik a szoboralkotás tökélyrevitele.

Ezt a tökélyreteremtést meghunyászkodva kell bámulnunk.

A szobrász lélektani elgondolásával bele kapcsolódik, a munkás drámai izgalmával, megfeszített munkának, ércbe öntött kifejezéséhez.

Az előcsarnokban feltünik egy hosszú, de normálszélességü íróasztal szépséges mahagóni szine és kivitelében mutatkozó eredetisége. Anyagával Délafrika állam ajándékozta meg a Hivatalt.

Az előcsarnokból belépünk a nem nagy mérteü tanácskozó terembe. — Legfeljebb 140 négyzetméter területü. A terem félív formájú homlokrésze a genfi tóra tekint keskeny szélességü, hosszúkás ablakaival, míg a terem többi lezárófalait, intimjellegü faburkolat és hírneves képek tagolják.

A menyezetről nyolc fafaragású csillár ontja szét színtiszta egészséges szinét.

Ajándékozó állam nevét nem jegyeztem fel.

Az ablaksorral szemben lévő Elnöki pódium felett 30—40 egyént befogadó ötrekeszes karzat díszlik. Vakolatos rész nincs a teremben, falak — menyezet, falburkolattal van fedve.

Az üléspadok parlamentszerü földszinti beosztással, három csoportba van osztva, amely taglalatokban foglalnak helyet az állam kiküldöttjei, a munkaadók delegátusai és a munkások megbízottjai.

E teremben nem panaszkodó emberek sirnak és jajgatnak az embereket sujtott, vagy sujtó nyomor feletti kifakadásukkal, én sem leszek melancholikussá a látottak felett, de megállapitom, hogy itt nem háborús szagú a szoba levegője. Igen lázasan fegyverkeznek e teremben az emberi munka megértése és megbecsülése örök biztosításán.

Az ülésterem baloldali falburkolatán találjuk Rembrandt, amszterdami festő mester tanitványának, Bol Ferdinánd holland festőnek eredeti »Ábrahám és az angyalok« csoportképét. A kép körülbelül 3.60 m magasságú és 2.20 m szélességü.

Az utolsó ecsetvonásokat e képen Rembrandt végezte. A kép jobboldali hátterében, barnásan elmosódó, sötétszinü festésben látható Ábrahám felesége, a titokban hallgatózó Sára is.

(Folyt. köv.)

Az életuntság okai és gyógyszerei

Miért vagyunk boldogtalanok, — hogyan lehetünk boldogok ? Ösmeret és önnevelés hiánya.

Irta NÁNÁSSY LÁSZLÓ

Az életuntakkal való sokéves foglalkozás azon meggyőződésre vezetett, hogy az életuntságnak az egyéni világnézet hiányosságán s a mai válságos társadalmi s közgazdasági helyzeten kivül igen fontos előidéző oka — **az önismeret, illetve az önnevelés teljes vagy részleges hiánya.**

A modern kulturember kitünően ért a különböző tudományokhoz, rajongással foglalkozik a művészetekkel, elsőrangúan ért az iparhoz, kereskedelemhez, napjainkban a sport diadalkorát éli. **A lelke edzésével, a lelke benső nevelésével, a lelki kulturával azonban a modern ember nem törődik!**

A legtöbb ember szinte a kóros beképzeltségig felfokozza a különféle betegségektől való félelmet, mindent elkövet, hogy testi egészsége biztosítva legyen. — de lelke összeszedettségével, békéjével, harmoniájával nem törődik. **Igy válik a modern ember önmaga legnagyobb ellenségévé !**

Az életuntak lelkivilágával való beható foglalkozás világossá tette előttem, hogy a legtöbb ember egyáltalában nem ismeri egyéni képességeit, lelkierejét, fogalma sincs egyéni jellemhibáiról s igy a legtöbb esetben képtelen látni, hogy egy-egy bekövetkezett türhetetlen életfordulat saját egyéni meggondolatlanságának észszerü következménye! Nemcsak az iskolázatlan, a müveletlen ember, de a csiszolt elméjü, müvelt kulturember is fél önmagával szemtől-szembe találkozni: inkább áltatja önmagát s szándékosan nem akarja végiggondolni egy-egy helytelen cselekedete észszerüen előrelátható következményeit s mikor azok bekövetkeznek, akkor megborzad önmagától s önmaga elől talán a halálba, a vélt megsemmisülésbe menekül.

Az emberek általában az önnevelés fogalma alatt az önképzést, a különböző ismeretek, készségek megszervezését és képességeik kifejlesztését értik. Pedig nem csak ez az önnevelés. **Az önnevelés lényege— az önismeret;** az önismeret pedig saját egyéniségünk, jellemünk, énünk erkölcsi jó és rossz tulajdonságainak pontos, tárgyilagos kimerítő ismerete. Az önismeret gyakorlása abban áll, hogy igyekezzünk mindennap saját erkölcsi életünkkel találkozni, hibáinkat kimerítően megismerni s minden cselekedetünk indítóokát erkölcsi szempontból tárgyilagosan megbirálni. A tárgyilagos önismeret kiindulópontja **az önnevelésnek**, amely nélkül lelkileg kulturembert el sem lehet képzelni.

A hibáinkat idejében nem ismerjük fel s nem igyekszünk az önnevelés vésőjével egyéniségünk durva márványát cizellálni, akkor a fel nem ismert jellemhibáink teljesen elhatalmasodnak rajtunk s igy **természetünkké** válnak, amelytől már igen nehéz megszabadulni. Igy lesznek egyesek a különböző rossz szokások, káros szenvedélyek rabjai, áttörnek minden erkölcsi, anyagi, s társadalmi akadályt csak hogy szenvedélyeiket kielégithessék.

Az önismeret hiánya okozza, hogy a legtöbb ember nem tudja helyzetét, körülményeit, viszonyait, cselekedeteit, terveit s mindezek következményeit tárgyilagosan érzékelni, minősiteni, elbirálni. Az értékelés, a minősités, az elbirálás hiánya okozza a legkétségbeejtőbb egyéni tragédiákat. A legtöbb ember nem szereti önmagát a **maga** igazi valójában megismerni, inkább ámitja önmagát s a leghelytelenebb cselekedeteire is igyekszik önmaga előtt igazoló, megnyugtató magyarázatot keresni, csakhogy ne kelljen önmaga igazi énjével szembenéznie.

A legtöbb ember színes álomvilágban él, önmaga egyéniségére, erkölcsi fogyatékosságaira, hibái logikus következményeire ráhimezi színes álomképeit, amelyeken keresztül szépnek, jónak, nemesnek, kifogástalan jellemnek látja önmagát. **Igen sok ember egész életén át egyebet sem tesz, mint a valóság helyébe álmai, önámitásai színes csalóka fátyolát szövi!** Egy nem várt napon azonban reátör a valóság, beüt a megrendítő, életuntságba s nem ritkán öngyilkosságba kergető végzetes tragédia: — az egyén szemben találja önmagát a saját igazi, valódi **énjével** s megborzadva önmagától, saját maga elől a halálba menekül.

Ez a tragédia igen sok ember boldogtalanságának, életuntságának oknyomozó előzménye, magyarázata, kórtörténete!

Ha bármely életunt egyént oknyomozóan kikérdezzük elkeseredése oka felől, arra a megdöbbentő törvényszerüségre kell rájönnünk, hogy az életunt bevallott elkeseredési oka a saját egyéni jellemhibái között okozati összefüggés van.

Liszt Ferenc, a halhatatlan nevü nagy magyar művész s zeneköltő azt mondotta: „Ha egy napig nem gyakorolom magam a zongorázásban, azt észreveszem én, ha két napig nem gyakorlok, az észreveszi a környezetem, de ha három napig nem gyakorlok, azt már a nagyközönség is észreveszi.« Igen sok ember oly sokáig elhanyagolja önismeretének s önfegyelmezésének gyakorlását, hogy már nem ő parancsol hibáinak, ösztöneinek, szenvedélyeinek, hanem azok irányítják, sodorják, kergetik őt a leghelytelenebb meggondolatlanságokba, a leglehetetlenebb helyzetekbe. — Otthonában, hivatalában mindenki fél gorombaságaitól, durvaságaitól, nemcsak magának, hanem másoknak is kellemetlenségeket okoz fegyelmezetlen természetével. Igen sok nagyrahivatott ember pályafutását törte derékba az önismeret s önfegyelmezés teljes hiánya, sokan látták be a következmények vészlámpájának világa mellett, hogy teljesen tönkretették, szétzúzták boldogulásuk lehetőségeit.

A modern orvostudománynak legszebb, legtökéletesebben fejlődött ágazata a **sebészet.** A modern sebészetnek szédületes az elméleti és technikai fejlődöttsége: a mi időnk képzett sebészeink tudása, műtőkése a legbonyolultabb kóreseteket is játszi könnyedséggel, művészetté fejlődött tudással tudja sebészileg megoldani. A legsúlyosabb műtéteket a beteg minden fájdalma nélkül tudják végrehajtani, mert az altatás és érzéstelenitő modern eljárásai ezt lehetővé teszik. Azonban bármilyen tökéletesen is fejlődött a modern sebészet, még mindig minden műtendő betegnek **egyedül** kell a műtőasztalon feküdnie, ebben sem a tudomány, sem a beteg vagyona, előkelő társadalmi állása vagy összeköttetései, önfeláldozó, szerető hozzátartozói, hűséges barátai **nem helyettesithetik!**

Ha mi nem ismerjük, vagy nem akarjuk felismerni egyéni hibáinkat, jellemünk erkölcsi fogyatékosságait, — akkor az élet felfektet minket a következmények műtő-

asztalára s a szenvedések éles mű-tőkésével könyörtelenül megoperál minket! Az élet nem ismeri az el-altatást, az érzéstelenítést, hanem a testi s lelki szenvedések metsző késével vág bele legfájóbb részei-nkbe és sem hozzátartozóink sze-retete, sem a jó barátok részvéte, pártfogóink tekintélye, sem pén-zünk vásárló ereje, sem a tudo-mány, a művészet nem veheti le rólunk a szenvedést s ennek min-den kellemetlen s fájdalmas kö-vetkezményeit.

Mit kell tehát tennünk, hogy az élet legfájóbb érzését — a lelki szenvedéseket egészen biztosan — amennyire emberileg lehetséges — elkerülhessük

Meg kell ismernünk s meg kell javítani önmagunkat s mindennap minden erkölcsi erőnkkel, minden képességünkkel arra kell töreked-nünk, hogy jobb emberekké, erköl-csileg tökélesebb egyénekké fejlőd-hessünk!

Ez az igazi kultura — a lélek kulturája!

Az életben igen sok kellemetlen-ség, nehézség, baj, csapás, megpró-báltatás, szenvedés, fájdalom vára-kozik minden egyénre: olyanok amelyeket semmiképen nem lehet elkerülni, mert megmásíthatatlan nul be vannak jegyezve egyéni sorsunk útlevelében. Igen sok szen-vedés, baj, kellemetlenség van, amelyeket mi magunk csak azért zudítunk magunkra, mert nem akartunk mindennap szembenézni igazi énünkkel s nem igyekeztünk mindennap erkölcsileg jobb em-berekké válni! **Ha békés, összeszedett lelkű, boldog emberek akarunk lenni, akkor harcot, háborút, had-járatot kell indítanunk egyénisé-günk, jellemünk erkölcsi fogyaté-kosságai, hibái, bűnei ellen!**

Magyar-lengyel Cserkészkör Debrecenben

Érdekes beszélgetés dr Kassai Ernő tanárral a Magyar-Lengyel Cser-kész-kör céljáról.

Sok-sok esetben, de különösen a cserkészeken keresztül tapasztalhat-tuk, hogy a magyar nemcsak hires ven dégszerető, de híres és kellemes vendég is van a magyar fajban valami utánozhatatlan, természetes vonás, mely szinte önkénytelenül is szeretet-reméltóvá avatja idegen nemzetek fi-ai előtt fiainkat.

Azonban van a mi fajunkban még egy másik vonás is: nehezen és meg-fontoltan közeledik, nehezen engedi a barátot lelke mélyébe pillantani és épen ezért tartós és komoly a barátsá-ga. Halálosan komoly, ragaszkodó, ál-dozatkész barát tud lenni a magyar, a baráti felmelegése értékes pa-rázs, melynek tüzét nem engedi ki-aludni, táplálja akkor is, ha a barát között országok nagy távolsága áll.

Nagyon szép példa erre az lengyel-magyar barátság, mely úgy összemele-gítette a két nemzet fiait, hogy külön egyesületek alakultak országszerte a testvéri érzés és szeretet táplálására.

Ilyen a debreceni Magyar-Lengyel Cserkészkör, mely nemrégen alakult meg a IX. Cserkészkerület kebelében és ezzel egy új, gazdag munka terüle-re léptek nagyszerű cserkészeink.

Munkatársunk felkereste dr. Kassai Ernő tanárt, a Cserkészkör IX. kerü-leti meghatalmazottját, aki kérdéseink-re az alábbi értékes és igen érdekes szavakkal ismertette a Cserkészkör megalakulását és célját.

*

— Mi a célja a Magyar-Lengyel Cserkészkörnek?

— A magyar és lengyel cserészfiúk közti baráti kapcsolatok kimélyítése. Világtáborokban és nemzeti jamboreek-ban tapasztaltuk, hogy egyetlen nem-zet fiaival sem tudunk ugy összemele-gedni, mint a lengyelekkel. A lengyel temperamentum bajtársi melegsége, éles ellentétben áll az amerikai gazdag az angolok hideg, a franciák szellemes fölényességével, de kimondhatatlanul különbözik az utódállamok cserkészei-nek viszonozhatatlanul hamis közele-désétől is.

— Mikor alakult ez a baráti kör?

— A spalai lengyel nemzeti táborban felejthetetlen gazdag élményekben volt részünk vendéglátóink részéről. Nem-csak a táborban mutatták meg barát-ságukat, mely a hires magyar vendég-szeretetet is felülmulta, de bejárva Len gyelországot, Varsó, Krakkó, Gdynia, Czestochowa, Lwów utcáin is felénk kiáltották a drágalátos magyar szava-kat: Éljen Magyarország. Hazafelé jö-vet, a cseh határállomáson a lengyelek-től felvirágozott, fellobogózott, győze-delmes szereivényünkről a cseh vám-hatóságok mindent leszedtek s az ezer-éves magyar földön nótaszó nélkül, ha-lotti csendben, senkitől sem fogadva gurult át fekete különvonatunk. Ek-kor fogadtuk meg, hogy a gyűrű által elválasztott barátaink felénk nyujtott kezét erősebben megszoritjuk.

— Milyen eszközökkel igyekszik a Magyar-Lengyel Cserkészkör ezt a ba-rátságot kimélyíteni?

— Tudjuk azt, hogy minden barát-ság elsősorban személyes érintkezés folytán keletkezik. Ezért a kör a len-gyel cserkészekkel egyezményt kötött 50 cserkész cseretáborozására. A len-gyel fiúk július 3-án lépik át a magyar határt és egy hónapig lesznek vendég-eink. A táborozó magyar fiúk július 2-án indulnak Budapestről mindössze 90 pengős külföldi táborba most, má-sodik esztendőben is, létszámon felül jelentkeztek, különösen a lengyeleknél úgy, hogy a jövőben a kontingens na-gyobbításáról is gondolkozunk. Más-részt levelezéssel nyerünk sok barátot. Nemcsak az egymással való ismerke-dést mozditja elő a levelezés, hanem nyelvismereteinket is bővíti. Cserké-szeink németül, angolul, franciául, lengyelül, sőt magyarul is levelezhet-nek.

— Különösen érdekel, hogy miként történik a magyar és lengyel levele-zés. Azt hiszem, hogy nem sok magyar fiú tud lengyelül és lengyel magyarul.

— Mást is jelent ez. Ugy kell érteni, hogy a magyar fiú magyar levelet ír-hat és a lengyel fiú lengyelül válaszol-hat. Sablinszky egyetemi lektor úr ugyanis hallott mozgalmunkról és fel-ajánlotta a levelek lefordítását (ugyan-igy Lengyelországban is akadtak erre vállalkozók), sőt ingyenes lengyel nyelvkurzust is fog vezetni kellő szá-mú jelentkező esetén. Ez nagy segítség különösen a nyelveket nem tudó ipa-ros cserkészek számára.

— Hányan leveleznek Debrecenből lengyel fiúkkal?

— Körülbelül 65 cserkész jelent-kezett egy-két hónapja. A címeket a lengyel cserkészujságokban hírdettük meg. Néhol már meg is indult a levele-zés, amelynek témája igen változatos: cserkészet, bélyeggyűjtés, sport, vito-lázórepülés, zene, irodalom, szociális, valamint társadalmi vonatkozású. — Ezenkívül 5 debreceni fiú megy ki nyá ron Lengyelországba.

— Milyen programot állított össze a kör a Magyarországon táborozó len-gyel cserkészek részére?

— Két és fél hétig táboroznak a vendéglátó táborokban, egy hétig pe-dig beutazzák Magyarország nevezetes helyeit. Debrecenből a 23. sz. „Egyet-értés" csapat lát vendégül lengyel őr-söt balatonkenesei táborában. Több csapat (Erdősi, Erő) házigazdaként való jelentkezését nem vehettük igény-be, mivel a lengyel cserkészek a csapa-tok táborbontása után jönnek. Külö-nösen szép dolog a magyar—lengyel tábortűz gondolata melyet július 17-én I. Ulászló székesfehérvári koronázásá-nak évfordulóján gyujt meg minden magyar és lengyel csapat a barátság jeléül. A Keleti tenger partjától hazánk legszélsőbb részéig ezen a tábortűzi es-tén a magyar—lengyel történelmi sors közösségről és barátságról lesz szó.

— Valóban szép mozgalmat ismer-hettem meg most és kívánom, hogy ne akadjon meg a jó munka holmi gaz-dasági kérdésekben.

— Legtöbb kilátás meg van arra, hogy ez igy lesz, hiszen a mozgalom vezetői és harcosai önzetlenül álltak sorba. Mozgalmunkat nem szabad izo-láltnak tekinteni, hanem meg kell lát-nunk szerepét a nagy közösség érdeké-ben is. Mindenki tudja, hogy a népek közötti gazdasági kapcsolatok kime-lyítői elsősorban a népek barátságára hivatkoznak. Magyarország és Len-gyelország kultúrkapcsolatainak ki-mélyítésén államférfiaink már régen fáradoznak. — Alig néhány hete járt Budapesten Wojciech Swietoslawski lengyel kultuszminiszter a régi kapcso-latok további tudatos fejlesztése érde-kében. Igy kapcsolódik spontán ba-ráti szeretetből fakadt mozgalmunk országos célkitűzéseinkbe.

(frimmer)

A pénzzavarokkal küzdő Zsigmond király

Sok bajjal jár egy ország koronáját viselni, hát még három korona alatt hogy főhetett Zsigmond magyar király, cseh király és németrómai császár fe-je. Bizony, sok nyugtalan éjszakája volt a különben viális, élniszerető kitünő uralkodónak, aki házassága révén te-remtette meg hatalmas birodalmát.

Koronája három volt, birodalma nagy, de egyetlen egy dologban mindig szűkölködött: a pénzben. Ebből soha-sem volt annyi, amennyi kellett volna.

Természetes, hogy minden alkalmat megragadott, hogy pénzhez jusson. — Abból se csinált titkot, hogy ezt az uralkodói fontos kelléket minden áron igyekezett megszerezni. Ő volt az első eladósodott uralkodója a világnak. — Onnan vett fel kölcsönt, ahonnan csak kapott. Zálogba tette azt, amire csak adtak. Szinte szenvedélyesen csinálta az adósságot, de lehetőleg sohase fizet-te meg.

Igy adta zálogba a szepesi városo-kat is Jagello Ulászló lengyel király-nak 1412 tavasz, amint ezt nemcsak magyar, de lengyel történetirók is meg-irták.

Veresoroszország és Podilia Magyar-országhoz tartozott, melyet a lengye-lek elfoglaltak. Ennek a fontos kérdés-nek tisztázására érkezett Magyaror-szágra Jagelló Ulászló lengyel király és a szepesmegyei Lublón intézték el békésen a kérdést. Itt Zsigmond meg-hivta hosszabb magyarországi tartóz-kodásra a lengyel királyt. Igy vonul-tak le Kassára, ahol egy hétig folytak az ünnepségek, aztán Tokajban volt nagyszerű ünnepély, majd három nap múlva, 1412 március 24-én megérkez-tek Debrecenbe, amint azt Budai Ésaiás Magyarország históriája cimü könyvében irja. Innen átmentek Szent László sirjához Váradra, azután Eger-be, végül Budán fejezték be a nagy ünnepi fogadást ...

A lengyel király igen, igen jól érezte magát és nem akarjuk ugyan meg-vádolni Zsigmond királyt, császárt, de kétségtelen, hogy ezt a jó hangulatot használta fel arra, hogy kedves vendé-gétől kölcsönt kérjen. A gavallér len-gyel király nem tudott ellenállni a ké-résnek, igy történt, hogy Podolint, Lublót és még 14 szepesi várost zálog-ban lekötött Zsigmond király és Pál-ma magyarokról szóló történetében 155,400, Aray és Dobler szerint pedig 740.000 forintért adta zálogba a köny-nyelmü király a tizenhat várost.

Mint ismeretes, Zsigmond sohasem váltotta vissza ezeket a városokat, mert annyi pénze nem volt, hogy erre is teljen. Mária Therézia idejében, Lengyelország feldarabolásánál csatol-ták vissza hazánkhoz ezeket a városo-kat.

Most nézzük a Zsigmond király ko-rabeli pénzek alapján, mit keresett a könnyelmü uralkodó ezen az »üzlete-n«

Zsigmond király korában egy márka volt 10 penza. Mivel egy márkában volt négy arany forint, egy arany fo-rint pedig száz dénárt ért, tehát a már-ka négyszáz dénár volt. A dénár fele a fillér volt, negyede a quadring, tized-része pedig a ducát. Szücs István sze-rint talán innen származik a deka el-nevezés is. Egy arany forintban tehát volt ezer ducát, egy márkában négy-ezer ducát. Mivel Zsigmond cseh király is volt, de ettől függetlenül is, a cseh pénz is divatos volt hazánkban, külö-nösen a széles, vagy prágai cseh garas, ennek pedig az értéke hat dénár volt, ami azt jelenti hogy a 16 várost 37.000 hatvanas garasért zálogosította el Zsig-mond király. Igen tekintélyes összegről van itt iszó, sokkal több mint amennyi-nek látszik. Mint fentebb mondtuk, egy arany forint száz dénárt ért, a hat-vanas garasban pedig hatvanszor hét dénár, azaz 420 dénár van, ami azt je-lenti, hogy 37.000-szer 420, kereken 15.540.000 dénár, vagyis 15.000 ma-gyar forinttal volt egyenlő a 37.000 ga-ras.

Olyan összeg, amelyet természetes, hogy sohase tudott visszafizetni az örök pénzzavarban élő király.

Annyira nem, hogy a következő esz-tendőben már újabb kölcsön után kel-lett szaladgálnia a királynak. A rop-pant összegnek, a tizenötmillióötszáz-negyvenezer dénárnak már hült helye volt. Erre vall legalább is az a tény, hogy 1413-ban Zsigmond király Kapi András debreceni és szatmári főkama-rástól nyolcezer forintot kért kölcsön, ami nemcsak azt mutatja, hogy Zsig-mond király tékozló természetű volt, nem tudta megbecsülni a pénzt és még olyan emberektől is kölcsönt vett fel, mint a debreceni Kapi András, de azt is mutatja, hogy a sókamarásság se volt utolsó mesterség, ha még a király-nak is tudott ilyen tekintélyes summát kölcsön adni.

Pedig pénzt is veretett, adót is vet-tett ki, a városi polgárságban is nagy támaszt szerzett, de mit ért mindez, ha nem tudott a pénzzel bánni. Mint tud-juk, Róbert Károly 24 karátos ara-nyat veretett, Zsigmond 23 karátosat igaz, hogy nála a karát nem 12 sze-merre, hanem csak 10 szemerre osz-lott fel.

Zilált ügyei vitték sok olyan bonyo-dalomba a királyt, amelyet aztán alig-ha tudott volna kiváló képességei és jószándéka mellett is jóvá tenni. Ugy élt mint három ország uralkodója, de sokszor nem cserélt volna erszényt vele nagyon sok királyi alkalmazott se. Benne is volt a baj, ő is hibás volt sok tekintetben, de mindenek fölött kapzsi, bűnös és önző volt az a kor, amely a saját hasznát helyezte mun-denek fölé és se királyt, se országot nem tekintett akkor, mikor a törvé-nyes, vagy törvénytelen úton gyarapit-hatta saját javait. Kül és bel ellenség fecsérelte erejét, pazarolta pénzét és ezt a lehetetlen állapotot érezte aztán háromszáz esztendeig a 16 felvidéki város, amelynek öt napi mulatozás után a vendégül itt lévő lengyel ki-rálynak adott zálogba.

sz. r. i.

FORDITVA

— Anna, imádom magát. Este ma-ga az első gondolatom, reggel magáé az utolsó sóhajom.

— Talán megfordítva.

— Nem kérem, én éjjeli őr vagyok.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Készül a világ első jéggel hűtött szinpada. Londonban a Coliseum szinpadát és nézőterét mesterségesen hütik.

Rooswelt fiának esküvői képe. Felesége Du Pont Etel kisasszony, akinek az édesapja Amerika legnagyobb iparmágnása és Roosewelt legnagyobb politikai ellenfele

Uj japán találmány: világító szemüveg. A szemüveg aljára kis köték vannak szerelve, amelyek a szemet nem bántják, de a könyvet ujságot megvilágitják.

Hivatalnoknőnek

lenni sem olyan öröm, mint sokan hiszik, Aszonyom. Nem, a világért se olyan nagy öröm. Sőt, a jelek szerint sok tekintetben nagyon, de nagyon megalázó s csaknem minden esetben szinte elviselhetetlen teher...

A legtöbb hivatalba járó nő szivesen le is mondana erről a nagy „örömről", ha módja volna reá...

Ez az, ha módja volna.

De éppen erre nincs módja és alkalma.

Mert a hivatalba való járás nem passzió.

Van ennél szebb és nemesebb szórakozás is, az bizonyos...

De mit csináljanak szegény nők, ha nincs más mód arra, hogy megéljenek. Aki kenyeret keres, aki arra a fizetésre rászorul, az keservesen meg is dolgozik érte...

Mert ingyen nem adják elsején a bért és nem fizetik azt az összeget, mely kétszeresénél kétszerte nagyobb összegében is kevés...

Nem, Asszonyom, nincs oka senkinek arra, hogy irigyeljék.

A kereső nő, keserves sorsú nő...

Persze, vannak kivételek is. Hogy ne volnának, mikor vannak. Mi is jól tudjuk. Vannak olyanok is, akik azért járnak hivatalba, hogy otthon addig lehessen takritani. Akiknek azért kell a fizetés, hogy szebb ruhát, drágább ékszert és több szórakozást tudjanak biztositani maguknak...

Persze vannak ilyenek is.

De az ilyenek vajmi elenyészően kevesen vannak.

És lassanként kikopnak ezek is minden hivatalból.

Első sorban persze a közhivatalokból kell kikoptatni őket, mert a magán vállalkozó, a magán tőke úgy helyezi el a pénzét, ahogy akarja, de a közhivatalok sorsa a miénk. Oda csak olyan emberek kerüljenek be, akik minden tekintetben méltók és alkalmasak erre a megbiztaásra.

És aki a közhivatlban keresi a kenyerét, az szoruljon is rá erre a kenyérre. A közhivatalok pénze nem luxusnak, nem mellékjövedelemnek és nem szabószámláknak kiegyenlítésére való, hanem arra, hogy méltó és dolgos embereknek, családoknak mindennapi kenyeret adjon...

Ebben, lássa, Asszonyom, tökéletesen egyezik a gondolkozásunk.

Mert jogos, méltányos és igazságos a gondolkozás.

sz.r.i.

A weckendház konyhája

Weekendházzal kapcsolatban voltaképpen nem konyháról, hanem főzőfülkéről kellene beszélnünk, rendszerint egysmásfél négyzetméternyi területről lévén szó. Am ez a kicsiny hely tökéletesen megfelelhet céljának, mert hiszen nem azért keressük fel a szabad természetet, hogy zárt helyen körülményes főzéssel bibelődjünk.

Lényeges dolog mármost ezt a falatnyi területet okosan kihasználni és felszerelni. Először is a legfontosabb darabnak, a kétlángú gyorsforralónak vagy petroleumgázfőzőnek szoritunk helyet. Elhelyezhetjük a fülke hátsó falára illesztett erős szerkezetű széles polcon, vagy pedig puhafából összeácsolt asztalmagasságú szekrényke felső lapján. Utóbbi esetben a szekrényke polcait használati tárgyak is helyet találnak. Linoleum vagy aszbesztborítást könnyebb tisztogatás céljából, mindkét esetben alkalmazunk. Feltétlenül szükséges továbbá egy lecsapható polc vagy ha elegendő hely hely van, kis asztal, melyen a főzést előkészitjük. Főzőedényeink nagy részét, egyéb hely hijján, falra kell akasztanunk erős kampószögekre.

Hétvégi üdülés alkalmával célszerűbb olyan friss ételeket fogyasztani, amelyek gyorsan készülnek s kevés edényfogyasztással járnak. Ilyenformán edényállományunk kisszámú, erősfalú, tartós holmiból fog állni. Nem szabad hiányozni a szabad tűzön sütött-főzött ételek elkészítéséhez szükséges bográcsnak, nyársnak, kampóknak stb.

Étkezéshez tőrhetetlen anyagból gyártott porcellán és üvegneműt, csontnyelű, rozsdamentes evőeszközöket használunk. Abrosznak, terítőnek legjobb a szintartó felésű, asztalkendőket pedig papirszalvétákkal pótoljuk.

Éléskamaráról, általában több időre elegendő élelmiszer elraktározásáról weekendházban nem lehet szó. Szükségletünket — ha csupán hétvégre rándulunk ki — részben otthonról hozzuk, részben pedig falusiaktól szerezzük be a helyszínen. Tej és tejtermékek, tojás, zöldség, gyümölcs és húsfélék megbizható forrását személyesen kell kitapasztalnunk. Ezek a készletek naponta felfrissítve, hűvös helyen 24 óráig elállanak.

Heti étlap

HÉTFŐ. Délben: aprólékleves, velencei szelet (1), zöldbab angolosan, madártej, Meinl-fekete. — Este: Meinl-féle kakaó habbal, töltött kuglóf, gyümölcs.

KEDD. Délben: parajleves, francia karotta, szalonnával, túrós gombóc, esőtengeri, Meinl-fekete. — Este: sajtos omlette, salátával, Meinl-féle apró sütemény.

SZERDA. Délben: húsleves, átsütött marhahús egressalátával, nápolyiszelet (2), Meinl-fekete. — Este: párisi kosárkák vegyes töltelékkel, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. Délben: hideg borsóleves, csirke paprikás, galuskával és salátával, Meinl-féle Rizling, esőtengeri, Meinl-fekete. — Este: yoghurt, vajaskenyér, szárdínia.

PÉNTEK. Délben: karottaleves, csőbensült parmezános vajbab, vegyes palacsinta, Meinl-fekete. — Este: habos-kávé, vajaskenyér, sárgadinnye.

SZOMBAT. Ebéd: májpüréleves, tarbonyás borjúhús, kovászos uborkával, esőtengeri, Meinl-fekete. — Este: rántott karfiol (3), snittlingmártással, gyümölcs.

VASÁRNAP. Délben: kaporleves, bácskai sertésborda (4), maccaróni val, Meinl-féle Egri vörösbor, vegyes fagylalt, Meinl-féle piskótával, Meinl-fekete. — Este: vegyes felvágott, sajt, gyümölcs.

Receptek

(3) *Burgundi ragout.* Pirított hagymához teszek egy közepes lábasban nem túl apróra vágott marha-vesepecsenye darabokat, megpiritom és egy pohár vörös borral puhára párolom, kevés szalonnadarabokat hozzáadva. Kiveszem a húst, a levét lisztttel és borral feleresztem, fűszerezem és a húst leöntöm vele. Még jobb, ha egy kis pohár Meinl-féle borpárlat is jön hozzá tálalás előtt.

(4) *Kecsege amerikai módra.* A megtisztított, puhára főtt kecsegét tűzálló tálba teszem, leöntöm paradicsomvelővel, elkevert tejfellel, meghintem vajdarabokkal, morzsával, gombaszeletkékkel és 10 percre a forró sütőbe téve, tálalom.

(5) *Gombafelfujt.* Félkiló gombát megtisztitok, megpárolok, két áztatott, kinyomott, áttört zsemlyével, 4 tojás sárgájával és 4 tojás keményre vert habjával keverem. Kikent, kilisztezett formában sütőben sütöm.

(1) *Velencei szelet.* Kis sonkaszeleteket lerakunk tűzálló tálba, ezekre helyezzük a kisütött kis borjúszeleteket, az egészet letakarjuk puhára főtt és összenyomott tökkel, amelyet elkeverünk 5 dkg parmai sajttal. A tetejére vajdarabok jönnek, morzsa és ismét 5 dkg reszelt sajt.

(2) *Nápolyi szelet.* 5 tojás sárgáját 15 deka cukorra és 10 deka epokával habosra keverünk, hozzáadunk 3 tábla olvasztott csokoládét és az 5 tojás kemény habját utoljára beleengedünk 15 dkg lisztet. Ebből a masszából 5 lapot sütünk négyszegletes tortalapokon. — Egyenkint megkenjük eperjammel és egymásra rakva szeletekre felvágjuk.

(3) *Rántott karfiol.* Rendes palacsintatésztát készitünk. Kifőzünk sósvizben egy szép fej karfiolt, ieesepegtetjük, apró rózsákra szedjük, mindegyiket megforgatjuk sűrű palacsintatésztába és forró epokával kisütjük.

(4) *Bácskai sertésborda.* Sertésbordákat kiverünk, gyengén sózzunk, bekeverjük kevés lisztte, hirtelen kisütjük. Tálalásnál a tálra mellérakunk párolt zöldborsót és pirított szalonnaszeleteket, melyeket sütés előtt csipkésre levagdostunk.

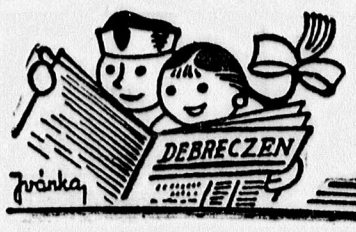

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Kalandor-regény

az, ami fiatal korban megragadja a fiatalság képzelő tehetségét és minden idejét arra használja fel, hogy minél több ilyen kalandor regényt olvasson. Elvinni gondolatban az embert, az olvasót olyan világba, hol soha se járt, elmenni a képzelet szárnyán soha sem látott emberek közé, ahol aztán lélegzetelállító tettek között győzedelmes diadalt arasson a fiatal elme...

Nagy vonalakban ez a kalandos regény.

Nem könnyű megtalálni az utat arra, hogy ezek a kalandos regények ne ártsanak annyit, mint amennyit használhatnak...

Mert vannak olyan kalandregények, melyek mindent megérnek.

Foglalkoztatják az elmét, élesítik a gondolkozást és szerencsésen befolyásolják a képzelőtehetséget.

Használnak.

Oktatnak és tanítanak.

Ezeket a kalandor regényeket olvasni kell.

Mert tanulunk belőlük, mert fel használhatjuk a saját életkönünkben azt, amit ezek a regény-hősök végig éltek, vagy végig élhettek volna.

Ezek a könyvek tehát a barátaink.

Egyetlen rossz szót se lehet mondani, sőt, ott, ahol ennek szükségét látjuk, még ajánlani is kell, hogy hasznára legyen egyeseknek...

Igen ám, de ma ugy, de ugy elszaporodtak ezek a kalandos és kalandor regények, hogy szinte lehetetlen eligazodni köztük.

Nem létező világok hihetetlen életébe vezetnek el és legtöbb esetben olyan átlátszóan gyönge trükkök között mozog a hős, hogy már, már undorral gondol az ember arra, hogy vagy engem, olvasót tartott az író nagyon ostobának, vagy ő volt tulságosan korlátolt...

És az ilyen könyvek is, mint ifjúsági könyvek kerülnek forgalomba.

Ajánlják őket elsősorban a kiadók és kereskedések.

Holott ezeket a könyveket ugyan úgy el kellene égetni, mint a többi ponyvaregényt és »irodalmat«

Mert az ilyen ostobán kalandos könyvek mélységesen ártalmas, időt lopó és pazarló tákolmányok, melyekből senkinek semmi haszna nincs az egy kiadót és írót kivéve. Éppen ezért ki kell írtani, el kell pusztítani az ilyen »izgalmasan« ostoba könyveket, mert a valóság, a tények világa amúgy se tűri a kézzelfogható hazudozást, a kalandok kedvéért kitalált szerencsétlen történeteket, melyek azért születtek, hogy a könyv »izgalmasabb« legyen.

Vakáció

Egy esztendő megint elmúlt
Vége lett az iskolának
Ki év alatt sokat tanult
Örvend a vakációnak.

Élvezi a meleg nyarat
S a megszerzett pihenést.
Ezenkívül amit még kap
S boldog megelégedést.

De aki csak henyélkedett,
Soha semmit nem tanult
Az ilyen számára a nyár
Ismét csak tanulást nyujt.

Nagy Erzsébet.

Tulipántól — muskátlig

Messziről, száguldó szelidkék folyók, barátságos karcsu szélmalmok, tűzpiros tulipánok mellől jött idegen földre a szőke kisleány. Kormos vonatok zakatoltak kegyetlenül, furcsa álllomásoknál vadidegen emberek szaladgáltak összevissza és ő ebben az idegenségben olyan szerencsétlennek érezte magát. Kétségebesetten tekingetett szét égszinkék szemeivel, hogy hátha látna egy ismerős arcot. Csak egy barátságos pillantást, mi eszébe juttatná az édes otthont, ahol ugyanolyan barátságosan, szeretettel néztek rá a szülei, csak egy tulipánt látna, hogy ujra előtte lenne hazája a csodálatos szép tulipán mezőivel.

A kis hollandi leány sírni kezdett, zsebkendőt vett elő és abba temette arcát. Akaratlanul gyűlölettel pillantott a mellette levő bácsira, akinek még arca is más, mint az otthoniaké és csodálatos ember, hiszen nem tud beszélni.

Legalább is ezt gondolta a kis szőke hollandi leány, mert szerinte aki nem tud hollandul beszélni, az néma. Ez a bácsi pedig még csak egy szót sem tudott hollandul.

Ezeket gondolta és ujra eszébe jutott az a délután, amikor el kellett jönnie, ott kellett hagyni az ott honiakat. Ott játszottak a nagy szélmalom mellett Hanssal, az öccsével, amikor jött ez a bácsi és hozott magával egy kis nagyon furcsa fiúcskát. Piros sapkája volt a fiúnak és kis piros csizmácskája s a kislány apja azt mondta Hasnak hogy most egyideig ez a fiúcska lesz a testvére. Hans sirni kezdett, hogy neki Grete maradjon továbbra is a testvére és az idegen fiú nem kell.

— Grete nagyon messzire megy, — mondta erre az apja és el is vitte a kisleánykát ki a vonathoz, ott elbúcsúztak, az idegen bácsi bevitte egy fülkébe, aztán elindult a vonat s vitte el őket messzire...

— Mi gyermeket fogunk cserélni — mondta régen a Grete apja és most, hogy a kislánynak ez eszébe jutott, sehogy sem értette, hogy miért is csinált az apja ilyen rossz cserét. Hiszen ő jó, szofogadó kislány volt. Ha ráadták a csöpp, pirospettyes ruháját, ő napokig megőrizte tisztán. Szőke haja mindig rendesen állott és mielőtt a szobába lépett volna, levetette a papucsait és mezítláb lépett be, hogy tiszta maradjon a szoba.

És most kaptak egy idegen, pajkos fiút, aki biztosan nem fog szót fogadni, hiszen nem ért hollandúl és nem mezítláb lép be a szobába, mert neki csizmája van, amit nehéz lehúzni. Mégis elcserélték őt, a jó kislányt, a rossz idegen gyerekkel.

Most idegen országba megy. Ott biztosan nincsenek tulipánok, vagy legalább is nincsenek olyan szépek, mint az övéké otthon. Volt az ablak alatt egy gyönyörű tulipánjuk Sötétpiroshoz járt közel a szine, de nem lehetett azt semmilyen színárnyalathoz hasonlítani. Mindig üde volt és elnevezte Hajnalkának. Egyszer jött egy kis hollandi fiúcska, az öcsi játszótársa volt és oly szépen eljátszottak ketten: a kisfiú meg ő, egész délután együtt játszottak. Másnap már a fiú kabátján volt a csodaszép tulipán.

Sírt, sírt a hollandi a vonatban. Hirtelen az az érzése támadt, hogy mindez csak álom, hogy a vonaton ül ismeretlen emberek között. Gonosz álom, aminek csak úgy vethetett véget, ha kiugrik a vonatból. Akkor biztosan fel fog ébredni, a kis agyacskáját fogja látni és vele szemben a kis ablakot, amin keresztül bebólingatnak a kis tulipánok.

Az ablakhoz rohant és felkúszott az ülésre, hogy onnan az ablaktám lára ugorjon.

Ekkor azonban megszólalt a bácsi, nem lehetett érteni, mit mond, de olyan kedvesen beszélt, olyan kellemes volt a hangja, hogy Grete visszatápászkodott a helyére és fáradtan nézett a semmibe.

Aztán elaludt. Azt álmodta, hogy hogy rettenetes mély gödrök között ugrál, mindegyik gödörbe be volt írva, hogy Magyarország, Magyarország és neki kinosan vigyáz ni kellett, hogy bele ne essen a gödörbe.

Bolond álom volt és nem akart vége szakadni. Egyszer azonban érezte, hogy valaki meglöki, erre felnyitotta a szemét. A bácsi valamit mondott neki és az ablak felé mutatott kezével.

Grete kinézett, mindenütt síkság és a sinektől nem messze egy szélmalom. Vitorláit ide-oda lóbázta a szél. De olyan furcsa, idegen szélmalom volt, egészen más, mint az otthoniak.

Ujra az otthon, a haza jutott az eszébe és sírni kezdett. A bácsi csóválta a fejét és kétségbeesetten nézett rá.

Grete csak sírt tovább, mindaddig, míg ki nem szálltak. Kiszállás kor megállt a sínek között és elhatározta, hogy nem megy tovább. Nem bánja, ha ezer vonat száguld végig rajta, de egy lépést sem tesz idegen földön.

A bácsi karjánál fogva húzta. Az állomás épülete előtt egy virágágy volt, ott megálltak, Grete nézte a virágokat, a bácsi várakozva nézett rá.

Grete nem látott más virágot, mint egy ernyőszerű pirosat. Oly ismerős volt ez neki, pedig tudta, hogy sohasem látta ezt a virágot. Lehajolt hozzá s nem tudni, hogy miért, eszébe jutottak a tulipánmezők. Érezte, hogy a piros virág bármennyire más, mint a tulipán, de ismerős neki. Barátja a tulipánnak, talán nem is barátja, hanem testvére.

Akaratlanul is egy virágmesét gondolt ki ott az ismeretlen piros virág előtt. A tulipán, meg ez az piros virág együtt éltek, mint testvérkék a kék tenger partján, messze Hollandiában. De a piros virág egy napon megunta a tengert és eljött kis piros házak, nagy épületek ablakába illatozni messzire, egy idegen országba.

Meg akarta tudni a virág nevét és mutogatni kezdett feléje. A bácsi megértette, hogy mit akar, elmosolyodott és olyan furcsán mondotta: muskátli.

Grete körülnézett és gyorsan letépte a virágot. Kezébe vette és úgy nézegette, aztán szagolgatta s tetszett neki a különös illat.

Egy pillanatra nem érezte, hogy valahonnan jött, hogy valahová megy, hogy idegenek között van csak a piros virágot látta és más nem érdekelte.

Megsimogatta egyszer, kétszer a kezével.

— Mus-kat-li — szótagolta furcsán és nézte a virágot.

— Muskatli — kiáltotta hangosabban másodjára is és hirtelen frisset, nagyot kacagott.

A bolhák versenye

Este volt, a kis szobámban még égett a villany. Egy ember feküdt az ágyban s olvasott. De nem sokára összecsapta a könyvet leoltotta a villanyt s mély álomba merült.

Ekkor a párna huzata alól kibújt egy testes bolha s utána még sok. Az első felugrott az ágy karfájának legmagasabb részére. Mikor a többi is elhelyezkedett körülötte, megszólalt: »Most tornaversenyt rendezünk, ti sorba fogtok állani s a Tóni bácsi orrára ugrotok. Aki pontosan oda ugrik s olyant csíp bele, hogy Tóni bácsi felébred az a nyertes. A nyertest pedig hadnagy gyá nevezzük ki.« Ezután a bolhák sorba álltak és egymás után ugrottak le a szegény bácsira. De nemhogy az orrára ugrottak volna, hanem sok ügyetlen a feje mellé ugrott. Akik pedig eltalálták az orrot izgalmukban olyan kicsit csíptek bele, hogy csak egyet szusszantott Tóni bácsi s tovább aludt. Amikor egy bolha már majdnem ráesett a bácsi orrára s olyant fújt a bácsi, hogy a bolha alig tudott megkapaszkodni az ágy szélében, hogy le ne essék. No megállj csak! Gondolta a póruljárt. S bosszúból akkorát csípett a bácsi kezébe, hogy az zongorázni kezdett az ujjaival. A másik bolha ezt nem vette észre s ügyetlen ugrással pontosan a Tóni bácsi ujjára ugrott. S az egyik ujj ugy elrepítette, hogy biztosan kitörte volna bordáit, ha a szőnyegre nem esik. Igy tehát egyik bolhának sem sikerült a bácsit felébresztenî Végre az utolsó előtti bolha pontosan a bácsi orrára ugrott. A következő pilanatban belecsípett s szegény Tóni bácsi paplanostól legurult az ágyról és nyekk, a földre pottyant. A győztes bolha pedig di adalmasan ült az ágyon. De a következő percben Tóni bácsi dühösen felkápászkodott, szitkolódzva kereste a merész bolhákat. Ekkor vitéz Bolha Gyurka hadnagy vezetése alatt a bolhák ijedten távoztak a párna huzata alá.

Balogh Ernő.

Üzenet

Lágy eső pergedez, hűs szellő rengedez
Édes hazám felett.
Halovány csillag gyul, mérges felhő oszol
Erdélyország felett.
Sötét égbolt tisztul, erdő-mező virul
Szép hazám réteden.
Hármashatár felett turulmadár repked
Viszi üzenetem.

Ó! mit üzennék és hogyha lehetne
Milyen irt küldenék a fájó sebekre.
Mit is mondanék én daloló szavakkal
Vagy talán szebb volna csalogány dalával.
Nem üzennék semmit, inkább madár szárnyon
Magam repülnék át a csonka határon.
És biztató szóval, forró öleléssel
Imát küldenék el a szálló felhővel.

NAGY ERZSÉBET.

A portugál miniszterelnök ellen megkísérelt bombamerényletről. — A bomba több méter széles és mély gödröt vágott a földbe.

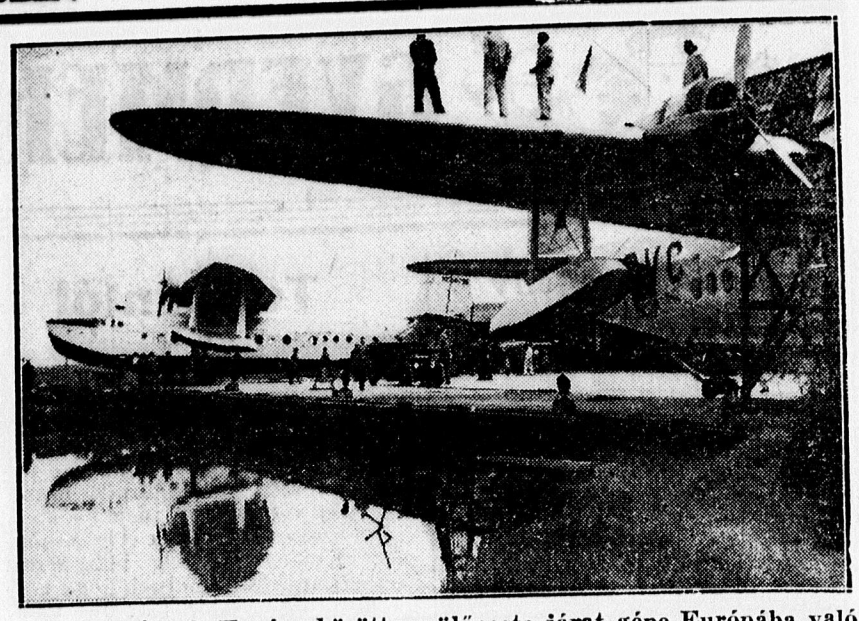

Az Amerika és Európa között repülőposta járat gépe Európába való megérkezése után.

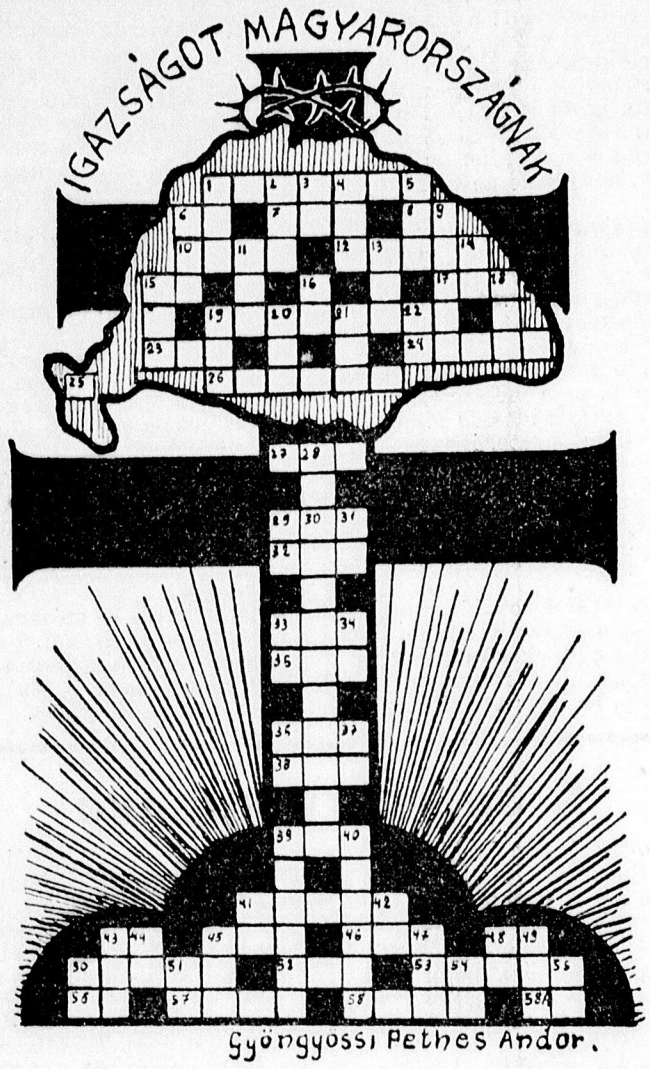

Vigyázat! Mai rejtvényünk megfejtését a vizszintes 6, 17, 15, 12, 10 szavak kezdőbteüi adják. Ha a betüket összerakjuk, egy női nevet kapunk. Ez küldendő be!

Vizszintes sorok:

1. Bihar vármegyei nagyközség.
6. Károly eleje.
7. Török rang.
8 Orosz folyó.
10. Női név.
12. Európai nemzet.
15. Váj.
17. Ujság.
19 Alföldi város.
23. Fémtisztitószer — márka.
24. Égből hullott.
25. Klárika közepe.
26 Antik város Kiss Ázsiában. Ma Bin-bir-Kilissze a török neve.
27. Vizben él.
29. Kopasz.
32. Tejtermék.
33. Angol kötőszó.
35. Betű fonemetikusan.
36. Fohász.
38. Magyar király.
59 Menyasszony.
41. Diák teszi.
43 Állóvíz.
45. Nemzet.
46. Kis báz.
48. Bíró Klárika monogramja.
50. Ritka női név.
52. O. O. E.
53. Balkáni nép.
56. Német prepozició.
57. Forma.
58. Olasz pénz
58/a. Egyiptomi napisten.

Függőleges sorok:

1. Autonóm horvát-szlavon-dalmát országos kormány feje.
2. G. A. A.
3. Az ezüst vegyjele.
4 Sav teszi.
5. Összedőlt vár.
6. Méhlakás.
9. Tengeri emlős.
11. Bibliai név.
13. Koncban van.
14. Biztatószó.
15. Árúnak van.
16 Balzsam.
18 Régi nép.
19. Kerti növény.
20. Szeszesital.
21. Napszak.
22. Betű fonetikusan.
28. Jókai Mór híres regényéntek címe.
29. Személyes névmás.
31. Int.
33. Bagamérban van.
34. Betű fonetikusan.
36. Szamárhang
37. Azonos betűk.
39. Ázsiai eredetü nép.
40. Talizmán.
41. Te, — franciául.
42. Éneklő szócska.
43. Isme.
44. Állatlakás.
45. Oldal
47. Testrész.
48. Azonos betűk.
49. Nem haszon.
50. Ott, — németül.
51. Dalma vége.
54. La.
55. = 14. függőleges.

Egy kurta kocsma

Szép nyári déluátán van. Melegen süt a nap. Elhatározzuk, hogy elmegyünk és a Berettyón csónakkirándulást rendezünk a magybátyámmal. Izzadva értünk a Berettyó partjára. Gyorsan levetkeztünk és fürdőruhába beültünk a csónakba, eloldoztunk és evezni kezdtünk. A part mellett szederbokrok voltak. Hej, de jó lenne egy kis szeder, töröm meg a csendet. Meg aztán úszkálni is szeretnék. Hát akkor szálljunk ki és fürödjünk meg. Sokáig tartott a fürdés. Éhesek lettünk utána. — A nagybátyám azt tanácsolta, hogy menjünk addig, míg egy kocsmára nem akadunk. Gyorsan eveztünk tovább, mert hajtott bennünket az éhség. Nem csalódtunk. Nem sokára egy dülledező kocsma előtt kötöttünk ki. Omladozott a vakolat. Amint tovább nézem azt látom, hogy az ván kiírva: »Kurta kocsma«. Nagyon megörültem, mert eddig még nem láttam ilyet. A kéményen gólya kelepelt. De elég a bámészkodásból, menjünk be, azt diktálja a gyomrom. Bent hüs levegő volt. Leültünk egy kopott asztal mellé. Rendeltünk uzsonnát és utána málnaszörpöt. Mindegy volt nekünk az íze, jó étvággyal fogyasztottuk el. Köszöntünk a koresmárosnak és teli gyomorral eveztünk tovább.

Kathó Jenő.

Imre bácsi postája

Kedves Imre bácsi!

A Gyermekek Debrecenjének én is szeretnék szerkesztője, helyesebben mondva az ön munkatársa lenni. Most két verset küldök be. Nem tudom, alkalmasak-e a közlésre? Ez után majd rendszeresen fogok beküldeni ilyen s ehhez hasonló kis munkákat. S ha ön kedves Imre bácsi megfelelőnek találja őket, úgy legyen szives a lapban kitenni.

Szerető híve

Novotny Sándor.

-0-

Kedves Imre bácsi!

Most is küldök egy verset s ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni. Nemcsak versem, hanem elbeszélésem is sok van. Ezeket szeretném a „Gyermekek Debrecenjé"-be beküldeni s ezáltal annak rendes munkatársává lenni.

Maradok ezután is a „Debrecen" hü olvasója:

Jablonczay Juhász Zoltán.

-0-

E heti könyjutalmat Huszár Károly, Bakóczy Kálmán és Vargha Csaba kapták. Könyjutalmukat szerdán délután fél öt órakor átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

-0-

Novotny Sándor. Szivesen veszem, de ezek a küldemények még nem váltak be. Próbálkozz ujakkal, hátha több siker kíséri a következő küldeményt.

Kövy Zoltán. Csak türelem, barátom, nem mindig attól függ, hogy mit szeretnék, a szerencse forgandósága. Egészen bizonyos, hogy egyszer reád is tekint, de ezt ki kell várni, persze további rejtvény megfejtések után.

Jablonczay Juhász Zoltán. Hát csak lássuk azt a sok beigért írást, bizonyára kerül azok között újra nekünk való is.

Nagyszalonta

Irta: **Hegyaljai Kiss Géza**

Hej csak most lett csonka
Nagyszalonta tornya,
Amióta oláh hollók
Gyülnek magyar torra.

Nagyszalonta tornya
Hősi kor emléke,
Magyar költők zengtek róla,
Koszorúzta béke.

Arany János bölcsőhelyén
Áll s a multak őre
Onnan szállt a költő lelke
Daliás időkbe.

Csonkatorony, csonkaország
Halld: hív a jövendő —
Arany lantja őserőről,
Nagy országról zengő!

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A lekészölt rejtvények fölé odaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, elölről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető: **Boross György**

TUDNIVLOK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek felvilágosításokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Ha már nagyon unatkozik . . .

Készítette: Kiss Endre, Miklós u. 46.

Megfejtése: 20 pont.

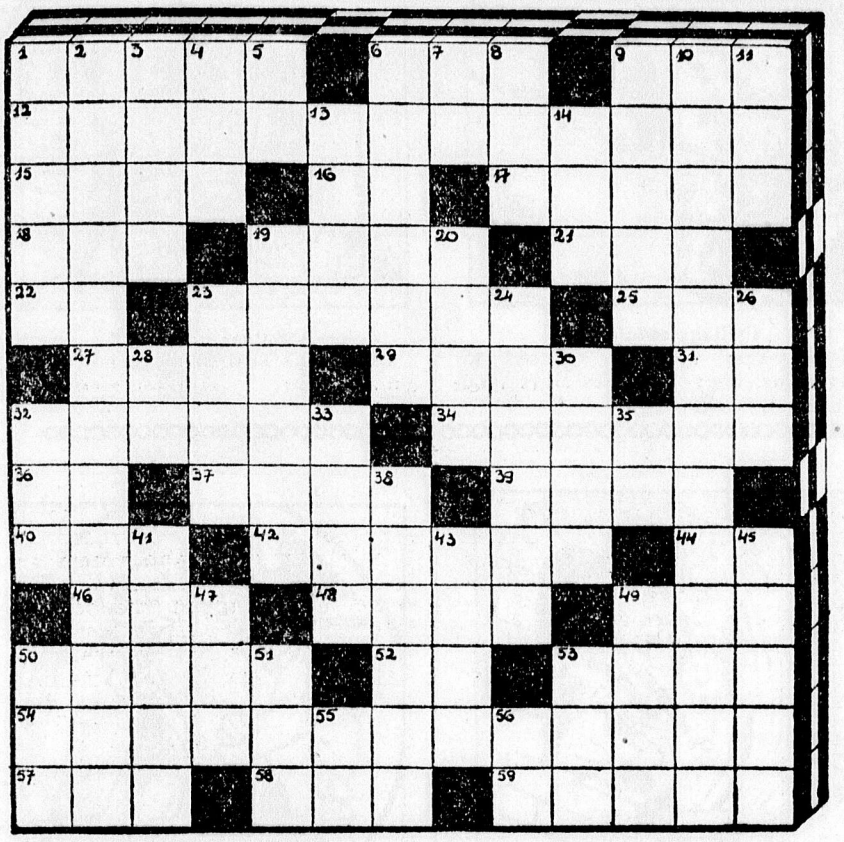

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Piperecikk márka.
6. Névutó.
9. Indulatszó.
12. Farkas Imre operettje.
15. Szedi a lábát.
16. Ellenérték.
17. Mosáshoz használják.
18. Súlymérték rövidítése.
19. Verskellék — névelővel.
21. Ételnek van.
22. Fléta híres dalának kezdete.
23. Hozzáidomul.
25. Szaglószerv.
27. Női név.
29. Rizspálinka.
31. Képző.
32. Vajjon megveszik-e?
34. Férfinév.
36. Görög betű.
37. Óra része.
39. Ujra másol.
40. Csapategység.
42. Szent Ferenc szülővárosa.
44. Igeképző.
46. Cigarettázik.
48. Torz.
49. Kalapmárka.
50. Htaározószó.
52. Ismeretlen adakozó névjele.
53. Női becenév.
54. Schubert-Berté operett.
57. Török katonai rang.
58. Folyó is, női név is!
59. Irunk vele.

Függőleges sorok:

1. Női név is, gyomnövény neve is!
2. Európai állam.
3. Gazdasági tényező.
4. Esik.
5. Rangjelző szócska.
6. Világrész.
7. Irányt jelez.
8. Mesterember.
9. Előidéző.
10. Garay János ballada hőse.
11. Paloc alma.
13. Haladó.
14. = 46. vízszintessel.
19. Virág.
20. Gyógyvíz márka.
23. Gyönyörű.
24. Gabonafej.
26. Ritka — németül.
28. Egymást előző betük.
30. Női becenév.
32. Összetartásban van.
33. Első — németül.
35. Római szám: 501.
38. Hiányos.
41. ..... sem érdemes!
43. Papirra vetni.
45. Kisebb település.
47. Japán admirális.
49. Perzsával rokon nép.
50. Olyan beleegyezés féle.
51. Vonatkozó névmás.
53. Becézett női név.
55. Névelő.
56. Egymásutáni betük.

MINDENKI NYER!

3. számú szelvény.

Név:

Pontos cím:

Foglalkozás:

Vajh ki ő?

Megfejtése: 5 pont.

1847 január 16-ikán született a nógrádmegyei Szklabonyán. Tanulmányait a rimaszombati protestáns gimnáziumban és a selmecbányai evangélikus liceumban végezte. Pesten jogot tanult. Ennek elvégzése után megyei szolgálatba lépett. Szülei halála után élénk irodalmi tevékenységbe kezdett Budapesten. Számos napilapban és irodalmi folyóiratban dolgozik. 1878-ban a Szegedi Napló főmunkatársa. Átéli a szegedi árvizet. 1880. és végén ismét a fővárosban találjuk. Egymásután jelennek meg írásai, melyekben kitünően rajzolja a letünő nemesi társadalmat és a vármegyét. Rajzait: komikus csattanó, jóizü humor; regényeit érdekesség, a bonyodalom újszerüsége és komikus fordulatok jellemzik. 1883-ban nőül veszi Mauks Ilonát. 1887-ben országgyülési képvsilő. 1919-ben az egész magyar irodalmi világ nagy lekesedéssel ünnepelte meg írói munkásságának negyvenéves jubileumát. Néhány napra az ünnepségek után Budapesten, május 28-án meghalt.

Ki ez?

Hol is olvastam csak?

Megfejtése: 5 pont.

(Állapítsuk meg, hogy ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók.)

S aki előtt megállanak,
Elsápad és nyeregbe száll,
S fehér úton nyargal vele
Holdvilágos éjjeleken
Uj utasokért a Halál.

Lóugrás szerint

Megfejtés: 3 pont.

L	A	O
N		O
P	E	N

Csak ugy mondom...

. . . hogy 1937 július 4-iki számunkban leközölt keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Négy hosszú sor keres egy fejtőt!
Paleontolgia.
Giordano Bruno.
Daguerrotipja.
Niccolo Pisano.

Rejtvényposta

Horváth Ilona, Piac u. 36. Kedves levelére csak most tudok válaszolni, mivel a „Rejtvényolimpiász" alkalmával minden miliméterre szükségem volt. Levelét, — utólagos engedelmével, — itt közlöm:

„Kedves Szerkesztő Ur!

Boldog sóhajtással vettem tudomásul, hogy a „Tanár Ur kérem!" cimü pályázat befejezést nyert. Mikor az első megfejtést beküldtem, még nem gondoltam, hogy ilyen komolyan veszem, már csak azért is, mert én ezelőtt még soha nem vettem részt semmi féle pályázaton. Bezzeg annyira felkeltette érdeklődésemet a kérdések sorozata, hogy minden vasárnap reggel már öt órakor felébredtem, és türelmetlenül vártam az ujság megérkezését. Hát bizony legtöbbször csak hat óra után kaptam kézhez, friss ólomszaggal mellékelve. Lélegzetvétel nelkül olvastam el, — hogy ne érezzem az ólomszagot, — az egész rovatot. Nagy megelégedéssel vettem tudomásul, hogy nem hiába alaposan utána néztem a dolgoknak: mindig jók voltak a feleleteim. (Kivéve egyet.) Izgatott, hogy mit fogok nyerni? Mikor végre megtaláltam a nevemet a könyvjutalmazottak között, azonnal menni akartam érte, hogy vajjon milyen könyv is lehet az, amelyet a szerencse forgandó kereke részemre kiutalt. Mikor végre, — napok mulva, — kezemben volt a könyv, külsőleg nagyon tetszett. Most már csak a tartalmára voltam kiváncsi, mert úgy-e ez a legfontosabb?

Kicsit tul komoly tartalmú ez a könyv, de az nem baj, majd jól megrágom. Mindenesetre nagyon szépen díszíti a könyvespolcot, mely az édesapámé. De ha így haladok, akkor részemre külön polcot csináltatok.

Most már újra várhatom vasárnap reggelenként az ujságot, mert amint a mellékelt ábra mutatja, a „Rejtvényolimpiászon" is részt veszek. Hogy milyen eredménnyel, — azt kivárom.

A legközelebbi nyeremény reményében üdvözli: Horváth Ilona."

Ilyen levél után nem tudom elképzelni, hogy miért hagyta abba a pályázatok beküldését?! Talán nehezek voltak? Vagy mi volt az ok?

Szótagrejtvény

Megfejtése: 5 pont.

al gal gu i ír ka ken lom lu mas me ó ra ru ta ta tal te tos tós tő va va va.

Meghatározások:

1. Pénz.
2. Ilyen papirt a diák használ.
3. Ausztráliai erszényes állat.
4. Sirkert.
5. Elővigyázatos.
6. Tumba.
7. Könyörületes.
8. Ez szüli a tolvajt.

A fenti szótagokból, — a meghatározások értelmében — állítsuk össze a nyolc fogalmat. Helyes megfejtés esetén, a nyolc háromszótagos fogalom kezdőbetűje, — felülről lefelé olvasva, — egy női nevet adnak. (Ez küldendő be!)

LUDAS MATYI

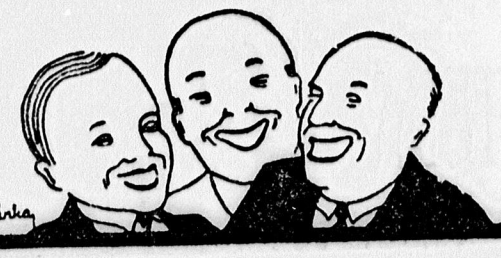

Pillanattelvételek a jól sirásról

Bébi és Potyi két és féléves ikrek.

Bébi (a babakirakat előtt): Nédd mamuti, milyen tép baba. — Ed netem tell!

Anyu: Ej, ej, mit gondolsz Bébi, elég babád van neked, hiszen még Potyitól is a multkor elvettél kettőt s most szegénykének csupa törött babái vannak. — Neked most egyáltalán nincs szükséged babára! — Megértetted?

Bébi: De netem tell!

Anyu: Miért éppen ez?

Bébi: Adélt melt tell!

Potyi (nagy szemeiben áhítatos szeretettel nézi a kérdéses babát): Jaj, mamuti, minen tép! — Ó, hod tudnám én teetni, ha enimét lenne ed a tép babuti!

Bébi: De nem idad, neem tell ad a baba! (ordít.) Netem tell! Tell!

Anyu: Ejnye, hát ne sírjál szivecském, holnap megvesszük.

Bébi (még jobban ordít): Nem! Netem mott tell!

Anyu: Nézzünk oda, haszontalanja, adok én neked! — Most rögtön hazamegyünk!

Bébi (ujjult erővel ordít): De nem! Tell ad netem! — Tell!

Anyu (megrőkönyödve nézi, megúnja az erős fellebbezés): Na gyere, megveszem, de többet nem kapsz tőlem babát! — Megértetted?!

(Siri csend.)

Bébi (a boltból kijövet Potynak sug): . . . ude jól siltam! . . .

Potyi (egy egész világ bánata ül nagy, szelid szemeiben): Mamuti, én mit tapot?

Any: Tortát szivecském a cukrászdában, de eggyel többet mint Bébi.

Bébi: Hodnemis! Netem annyi sot tell, mint amennyi neti!

Anyu: Te rossz voltál, kevesebbet kapsz!

Bébi: Hodnemis! (puffanás.) Nete fonda baba! Nem is tellesz netem! — Sot tojta tell!

Potyi: Jaj, mamuti! Jaj! Medőlte a tég babutit! — (sirva szeretettel felöleli a földön heverő babaroncsot) szedény babuti, hod fájhat neti . . .

Anyu: Nahát, borzasztó gyerek vagy Bébi! Hogy merted ezt csinálni? Most jegyezd meg magadnak, hogy ezentúl csak törött babáid lesznek.

Potyi: Ed nem idaz . . . —

Anyu: Miféle dolog ez Potyi! Hogy merted azt mondani Anyunak, hogy nem igaz?! Neveletlen vagy! —

Potyi (szemeit a nagy, kerek, tiszta kékségeket anyjára emeli) . . . én nem vadot oan . . ona . . nevejetjen, csat tudom, hod Bábi jól tudda sziini, én nem, ész én adélt tapot mindid dödjöt babát! . . .

Hegyfalvi.

Indokolás

— Segítsen rajtam, asszonyom. Három napja nem ettem.

— Ugyan . . . hiszen magából csak úgy dől a alkohol.

— Éppen ez az, tessék elképzelni három napig üres gyomorra inni...

»Amikor én diák voltam . . .«

— Megőrültél Miért égeted el az iskolai bizonyítványaidat?

— Tudod kérlek, a fiam most kezd olvasni tanulni és nem szeretném, ha a bizonyítványaim a kezébe kerülnének.

Hatalmas hang.

— Mond csak, mamuskám, ennek a néninek a bluzában van a hangszórója elrejtve?

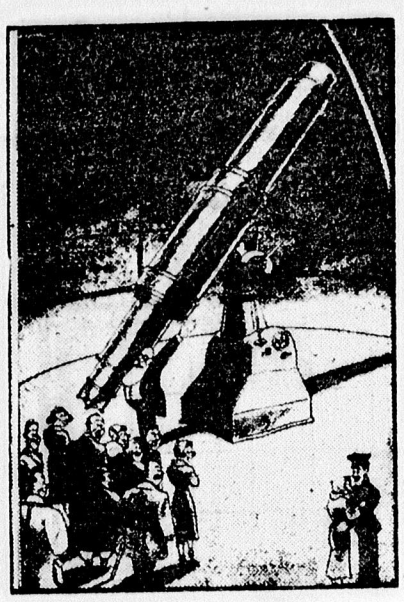

Csillagvizsgálóban

Professzor: . . . ezért teljesen kizárt dolog, hogy Venus és Mars találkozhassanak egymással.

Asszonyi önfejűség

Önagysága közben meggondolta magát . . .

KATONA-HŰSÉG

— És meddig fogsz szeretni, mondd!

— Óh, sokáig! Ma éjfélig van kimenőm.

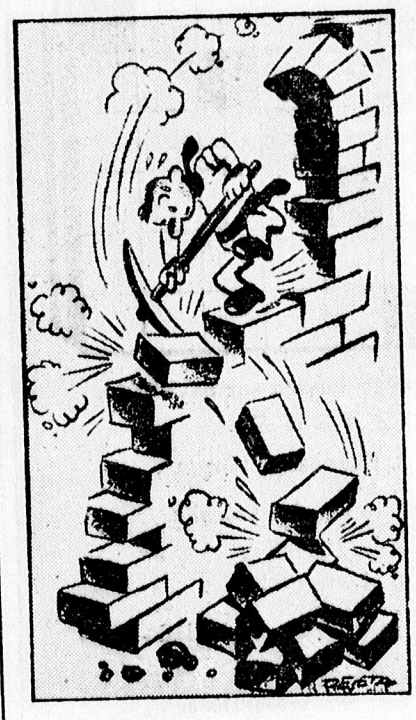

SZERELMES KŐMIVES

— Szeret? . . . Nem szeret? . . . Szeret? . . .

SZERENCSE

— Hallottam, hogy Indiában jártál tigrisvadászaton. Szerencséd volt?

— Igen, egyetlen egy tigrissel sem találkoztam.

Csak egy mosolyt

Apósjelölt

Leány: Mikor megkérted a kezemet, elmondtad édesapámnak, hogy kétezer pengőd van a bankban?

Fiú: Hogyne.

Leány: És örült neki?

Fiú: Mi az, hogy örült? Mindjárt kölcsön is kérte.

Csak a fejét

Orvos: A legfontosabb az, hogy semminő fejmunkát ne végezzen pár hátig.

Beteg: De doktor úr kérem, mikor abból élek!

Orvos: Hogyan, ön szellemi munkás?

Beteg: Dehogy, fodrász vagyok.

Felsőbb leányok

— Nem szép tőled, hogy tovább adtad azt a titkot, amit reádbiztam.

— Én nem adtam tovább, csak kicseréltem egy másikért.

Élethivatás

— Te gyerek, már két esztendeje jársz iskolába és még csak tízig tudsz számolni. Mi lesz belőled ilyenmódon?

— Döntőbíró a boxmérkőzéseken.

Kölcsönösség

— Őszintén megmondom fiatalember: az, hogy odaadom-e a leányom kezét, tisztán a maga anyagi helyzetétől függ.

— Érdekes! Az anyagi helyzetem viszont attól függ, hogy ideadja-e nékem a leánya kezét.

Orvosi vizsgán.

— Mit csinálna, jelölt úr, ha hőmérőt helyezne a beteg szájába és az lenyelné azt?

— Gázt gyujtanék meg a beteg alatt, attól a hőmérő emelkedik és én szépen kivehetem.

Az áldozat

— Miért került a börtönbe?

— A szabadverseny juttatott ide.

— A szabad verseny?

— Igen. Megpróbáltam ugyanolyan bankókat csinálni, mint az állam.

Kikosarazás után

— Nézze, Pista, azért nem kell kétségbe esnie. Ha én nem is megyek magához: van még más lány is a világon.

— Ugyan kérem, ha még magának se kellek, akkor ugyan kinek kellenék?

SZületésnapi ajándék.

— A nagynénimtől egy trombitát kaptam a születésnapomra.

— És nem zavarod vele az apádat a munkában?

— Nem hát, csak akkor fuvom, mikor alszik.

A Magyar Komédia Kamaraszínház Debrecenben tartja kétezredik előadását

Bánky Elemér, Serfőzy Ilona és Zemplény Zoltán a »Nem ismerlek többé« c. darabban.

A Magyar Komédia Kamaraszínház az idén harmadik nyáron játszik már a debreceni közönség előtt. A vitéz Bánky Róbert igazgatása alatt álló társulat, a tiszta művészetnek ez a maroknyi csapata, esztendők óta rójja a magyar városokat. — Műsorukon a legkiválóbb magyar szerzők, külföldi értékek és klasszikusok váltogatják egymást. Viszik városról-városra a magyar szó, a művészet kincsét. Megfürösztik az emberek tikkadt, elfáradt, életbe bele csömörlött lelkét az örök szépség sugaraiban. *Misszió az, amit vitéz Bánky Róbert társulata végez, esztendők sora óta.*

Most ez maroknyi társulat, a művészet igaz katonái határkőhöz érkeztek... *Debrecenben július 31-én játszák kétezredik előadásukat...* Nehéz, küzdelmes út volt a vitéz Bánkyék esztendőkké növekedett útja. Mennyi hit kell ehhez... a szó meztelen szépségeivel megállni az ismeretlen közönség előtt s barátot, ismerőst, rajongót csinálni belőlük estéről-estére. Mennyi rajongás, könnyes, szent nyomorúság és tehetség... De ezt a munkát csinálni... elvinni a szavak szépséges muzsikáját az éhesszívűeknek, a rivaldafény rajongóinak, Shawt, Shakespearet, Zilahyt, Herczeget, Hunyadyt játszani a magyar vidéknek... ez *megér minden fáradtságot, ezért kevés minden munka, küzdelem és szenvedés.*

egész országban a legmelegebb szívvel fogadták ezt a kis csapatot.

Ahol kánikulai hőségben, július közepén zsufolt házakat ajándékoztak annak a társulatnak, amelyik nem ígéretek hangzatos reklámdobjával, nem fényes díszletekkel, pompás fényhatásokkal, görlök seregével közeledett a publikumhoz, hanem *egyszerű kórfüggöny szerény keretei között az igazi tehetség, a magyar szó s az örök művészet szépségeivel.* És a sokat bántott, lekicsinyelt debreceni közönség, mint már olyan sokszor, ezúttal is beigazolta, hogy *nem igaz az, hogy ennek a városnak nem lehet adni, csak silány, üres operetteket, »szemnek sok — léleknek kevés« rövüket,* vagy szellemtelen, erőszakolt szójátékokkal tüzdelt, agyoncsépelt mesejű zenés vígjátékokat. Nem véletlen az, hogy pár esztendővel ezelőtt Alapi Nándor kamaraszínháza intézte úgy, hogy Debrecenben álljon meg a háromezredik előadás határkövénél, ezúttal pedig az

Alapiék útjának és hagyományainak egyetlen folytatója és továbbfejlesztője, vitéz Bánky Róbert áll meg itt ennél az ünnepélyes fordulópontnál s a debreceni közönségnek azzal akarja megköszönni a támogatást, hogy színrehozza Debrecen nagy költőjének, Csokonai Vitéz Mihálynak »Gerson du Malheureux« című darabját a a színtársulat kétezredik előadásán.

Bánky Róbert és Orbán Viola az »Egy pohár víz«-ben.

Tündérlaki lányok: balról fent: Mágory Mária, Orbán Viola, balról lent: Szegedy Edit, Gálffy Marika.

Bánky Róbert a »Haláltánc«-ban.

Vitéz Bánky Róbert szerényen hárít el minden érdeklődést, amivel a jubileum alkalmából eddigi művészi pályája s a társulat multja felől érdeklődünk... Csak a közönségről hajlandó beszélni, rajongó hangon a debreceni publikumról:

— Az ország legjobb közönsége a debreceni — mondja. — Az a közönség, amelyik a Kerutzer szonátára, Zilahy »Utolsó szerep«-ére, Arcübasev »Szenvedély«-ére júliusban bejön olyan szép számban a színházba, kulturált és művészetért rajongó közönség. Az a tapasztalatom, hogy

szivesebben látogatja a debreceni publikum a nehezebb, abszolutt irodalmi darabokat, mint a könnyebb fajsúlyú, csak szórakoztatni kívánó vígjátékokat.

A Magyar Komédia Kamaraszínház tagjai között sok régi kedvenc ismerőse van a debreceni közönségnek. Az igazgató, *vitéz Bánky* Róbert, mint színész is elsőrangú s mélyen emberi figurái sok sikert aratlak a Csokonai-színház színpadán. Rendkívül széles skálájú alakítóművész *Zemplény* Zoltán, akinek minden alakítása magán viseli az igazi művész zsenialitását. *Sorr* Jenő még az Alapi kamaraszínház tagjai sorából ismerőse a debrecenieknek, inteligens, átélt játékának sokat tapsolt a közönség. *Bánky* Elemér finom, őszinte játéka, bensőséges alakításai sok forró sikert aratlak Debrecenben. *Bakos* Gyulát már debreceni színész korában sokat tapsolta a közönség. A hölgytagok sorában *Orbán* Viola elsőrangú színésznő. Sokoldalú eredeti tehetség, pompás komikai készsége mellett tökéletes drámai szerepekben is. *Mágori* Mária egyike a legjobb magyar hősnőknek. A debreceni közönség még Kardos Géza társulatánál ismerte meg s ragyogó Fannyja, mely főerőssége volt Pagnol remek darabja debreceni bemutatójának, még ma is emlékezetében van a közönségnek. Sokrétegű művészete, szép magyar beszéde, gyujtó hatású játéka, sok sikert hoztak ennek a nagyon tehetséges színésznőnek. *Serfőzy* Ilona elsőrangú, eredeti komikuma mellett néhány szép, lélekbemarkolóan emberi alakítást mutatott be. *Szegedi* Edit típusa az inteligens színésznőnek, aki minden szerepében eredetit, újszerűt tud nyujtani. *Gálffy* Marika rokonszenves tehetsége Debrecenből indult el s rövid idő alatt hatalmas fejlődést mutatott. Egyik biztató ígérete a magyar színpadnak. Kellemes jelenség, rokonszenves tehetség *Buday* Tusi. De a társulat többi tagjai, a kitünő *Homokay, Bárdos, Ihász, Gáspár* Amália, valamennyien jól egészítik ki az együttest...

Külön kell megemlékeznünk a nagyon tehetséges Szántó Ernőről, akinek pompás kabinet-alakításai külön kis színészi remekek.

A Magyar Komédia Kamaraszínház kétezredik előadása, mely a debreceni Csokonai-színház színpadán fog lezajlani, *a magyar kultura ünnepe lesz.*

(Parvus.)

Shortfelsőrészt,

strandmelltartót, fűzőt raffinált párisi szabással GOLDSTEIN KAROLINNÁL Miklós utca 5. szám.

Adókedvezményt kapnak azok a gazdák, akik nem vethették be földjeiket

A kedvezőtlen tavaszi időjárás következtében számos vidéken nagyobb gabonaterületek maradtak bevetetlenül.

A földek tulajdonosai a mezőgazdasági kamarák utján adómérséklést, illetve adóelengedést kértek a pénzügyi kormánytól.

Ennek eddig akadálya volt, mert a törvényes rendeletek csak olyan esetekről rendelkeznek, amikor a termés elpusztul s nem vonatkoznak arra az eléggé ritka esetre, amikor jelentősebb területeket nem lehet bevetni.

A pénzügyminiszter az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztésére az idén kivételesen hajlandó megadni a kivánt adókedvezményt azokra a területekre, amelyek fel voltak ugyan szántva, de a kedvezőtlen időjárás, vagy vizállás következtében nem voltak bevethetők.

Az uccai zenészek közgyűlésen megállapitották, hogy a rádió tönkre teszi az „ipart"

Az egyik fővárosi vendéglő különtermében a fővárosi engedélyezett uccai zenészek egyesülete tartotta közgyűlését. A gyűlésen megjelentek a pesti uccai ismert alakjai, a verklisek, a fúvósok, szájharmonikások.

Az egyesület 85 tagja vett részt a közgyülésen s egyhangulag panaszolták, hogy a rádió tönkreteszi az »ipart«. Mióta a legtöbb házban rádió szól, nemcsak színházba nem járnak úgy az emberek, hanem a verklisek slágereit sem hallgatják meg.

Megnyugtatja önmagát, ha kannás
GARGOYLE MOBILOIL-
használ

Kapható a főlerakatnál:
Grünberger és Glück
jószernagykereskedés
T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő

1 deka eredeti **Corysdor** kölniviz **36**

Corysdor puder 1 dg. eredeti csg. **40**

Sylvia arcszesz zsiros, pattanásos arcra **1·20**

Fenti áruk kizárólagosan és garanciával:

Megbizható **Szegedi paprikát, lüszert, ecetet** Jónásnál vegyen. — Árban, minőségben vezet. Csapó-u. 37

PAPP LAJOS illatszertáraiban Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Betöltes-, ugorkásüveget, táblaüveget Kaszanyitzky Endre üzletében vegyen Ferenc József-út 57. szám.

Tóth Gábor uriszabósága Debrecen. Piac-u. 89. Mindig a legujabb vonalu ruhák, tökéletes dicsesz nadrágok.

Fürdőcikkek nyári divat ujdonságok legolcsóbban **Feuer Divatházban** szerezhetők be CSAPO-U. 26 Szabott ár! Takarékosság!

Mindig szép leszfrizurája ha **dauerját MINK** csinálja Hatvan-u. 6. sz.

Bőröndök, retikülök, utazási cikkek a készitőnél legolcsóbbak. **Feuermann** bőröndös mester, Piac-u. 26. Gambrinus passage

Cipő szükségletét legelőnyösebben **Nagy Béla** cipőüzemében szerezheti be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti áruhitel könyvre is.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel **Fábián Béla** nőidivat szalonját! Péterfia-u. 19.

Órákban, ekszerekben legolcsóbb **Halász!**

Kötött ruhákat, kötött kösztümöket minőm gyapjuból olcsón készit. Javitást, szemszedést, talpalást vállalok. **Szamet** Piac-u. 42 Pannónia udvar

Etkezzen a **Revíziós** étkezdében, vagy hordasson kosztot. Tegyen próbát, Sas-utca 2.

Petrolgazizzo 1 liter petróleummal 5 órán át tőz Fehér tüzzománc kéménnyel és tartólappal P 32·- kapható részletre is **GULYAS** Piac-u. 59 csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Kiiós gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet Debrecen Csokonai-utca 3. szám

MADNAGY! divatcipői finoman kidolgozottak, elegánsak, kényelmesek. Beteg lábakra készit hajlékony betétes cipőket felelősséggel. **Piac-utca 44.**

Nagy István puskaműves Vár-utca 9. Fegyverek, lőszerek, kilőtt hüvelyek ujra töltése és fegyverjavitások. M. kir. Lőporáruda.

Zománcos tüzhelyeket minden szinben felelősséggel készit **Levencsik** tüzhelyüzem Arpád-tér 17

Csokonai ásványvíz SZLIUKA Szikvizgyár

S. K. F. Svédgolyóscsapágyak Kenisanyagok **Ganolszky Lajosnál** Hunyadi-utca 23. szám. Telefon: 11—30

BUTOR ágyak, ebédlők, irószobák, garnitúrák, jégszekrények, szecionok, szőnyegek, lesimenyek. Egyes darabok is olcsón. Butormagazin Szechenyi-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthopéd készülékek üzeme. Gipszminta után **Szabó István** Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Szőnyegklinika Simonffy-utca 7. Perzsaszőnyeg vétel, eladás, közvetítés, javítás, készítés

Futballt, futballcipőt, aktatáskát, retikült, pénztárcát olcsón beszerezhet a készitőnél. Javitást vállalok. **Tóthfalussy** sportáru böröndös, Czegléd-u. 7

Kérje minden üzletben **Klein Géza jóizü kenyerét**

Utiqorondok, kalapdobozok, hátizsákok, nehéz retikülök legnagyobb választékban **Kántor Ernő és Társánál**

Előleg nélkül vásárolhat tízhavi lelizetésre ruházati árukat, paplant, szőnyegeket, vásznat, sezlon és ágyakarot, függönyt **Reichnál,** Jókai-utca 6. szám.

Vágó tüzifa- és széntelepe a Margitfürdőnél a legolcsóbb napi árak, dijtalan hazhozszállitás. Telefon 10—24. Télire már most rendeljen!

Nánássy Lajos rádió és villamossági vállalata Kálvin-tér 3. Rádió átalakitás és karbantartás

Iró- és irodagépek **MARKOVITS SANDOR** mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal **BARNANAL** Műhelyemet Piac-utca 47. sz. alól József királyi herceg-u. 1. sz. alá helyeztem át.

Maradek kilos es metéres áru legolcsóbb árban **Dégenfeld-tér** Tiszapalota.

Világitsunk villannyal **Főzzünk gázzal** **Fütsünk** gázgyári **koksszal**

Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalata.

Papp Imre lelkész megválasztása elleni fellebbezés aláiróit megtévesztették

Különös eljárások derültek ki vizsgálati kihallgatások során.

Megírtuk annak idején, hogy az Árpád-téri református lelkészválasztás eredménye ellen, mely szerint a hivatalosan jelölt öt pályázó közül nagy többséggel Papp Imre református hittanoktató-lelkészt választották meg — panasszal éltek állítólagos alaki és anyagi szabálytalanságok miatt. A debreceni református egyházmegyei bíróság elnöksége a panasz tárgyában a vizsgálatot elrendelte.

Dr K. **Nagy** Zoltán tanácsbíró és **Solymosi** József mikepércsi református lelkész, egyházmegyei jegyző, vizsgálóbiztosok most ejtették meg a vizsgálatot. Három teljes napig dolgozott a vizsgálóküldöttség, 154 aláírót és mintegy 30 tanut idéztek meg. A kihallgatások során több, mint 70 panaszost és 13 tanut hallgattak ki, míg azon tanuk kihallgatása iránt, akik az idézésre nem jelentek meg, a vizsgálóküldöttség a járásbíróságot kereste meg.

A vizsgálati tárgyaláson mindvégig jelen volt Papp Imre lelkész, valamint képviseletében **Lévay** Zoltán dr ügyvéd, míg a panaszosok közül a vezéraláíró, **Imre** Józsefné és **Sós** Ferenc adóhivatali tisztviselő jelent meg.

A panaszosok kihallgatása során meglepő dolgok kerültek napfényre. A kihallgatott 70 panaszos közül, akik

86 aláíró nevében tettek vallomást mindössze 14 akadt olyan, aki panaszát fenntartva kijelentette, tudatában volt annak, hogy mit irt alá

és valóban kívánta a választás eredményének a megsemmisítését. Ezek közül is, **magát a panaszíratot** — előadásuk szerint — **csak nyolcan látták, míg a többiek csak fehér papirlapot irtak alá.**

59 aláíró eskü alatt vallotta, hogy az aláírásnál őket az aláírást gyüjtők megtévesztették.

Különösen egy **Szabó** Sándor nevű kortes eljárásával kapcsolatosan hangzottak el súlyos vallomások, akiről **Imre** József és neje **Nagy** Imre és neje, **Hora** Károlyné és mások bizonyították, hogy azzal vette rá őket az aláírásra, hogy mint tényt állította, hogy új választás lesz, mert a mostani választás eredményét megsemmisítik és a panaszosok aláírására valójában nem **a választás megsemmisítése céljából, hanem már az uj választás előkészítése céljából van szükség.** Hasonlóképpen kirívó eseteket bizonyítottak **Kiss** László egyetemi tisztviselővel kapcsolatosan. Sándor Imre és neje vallomása szerint azt állította előttük, hogy Pap Imre fegyelmi eljárás alatt áll és emiatt nem foglalhatja el a lelkészi állást, ezért dr Farkas Pált kell megválasztani. Ezzel az indoklással aztán sok olyan választó aláírását tudta megszerezni, aki valójában Papp Imre táborába tartozott.

Akadt olyan aláírást nyüjtő is, aki egyenesen azzal csapta be a gyanutlan aláírót, hogy Papp Imre nem lehet debreceni lelkész, mert nem engedi sem az egyház, sem a miniszter.

Az eddigi kihallgatások szerint mindössze **94 érvényesnek tekinthető aláírás** szerepelt az iraton, holott a törvény legalább **126 aláírást ir elő.** Ezek közül a kihallgatás során mindössze 14 egyén tartotta fenn aláírását úgy, hogy a mai helyzet szerint **legfeljebb 55 aláíró tekinthető olyannak, aki még panaszosnak vehető. Még 64 aláírót a járásbíróság fog kihallgatni.**

Egyes panaszosok különösképpen a választási elnök eljárását kifogásolták. A panaszosok által indítványozott bizonyítás az állítólagos bérkocsi és bérautó fuvarozásokra és kortéziákra korlátozódott. Két-három tanuvallomás hangzott el arra vonatkozólag, hogy egy bérkocsi néhány beteg és idős választót vitt a szavazóhelyiség elé, anélkül, hogy megállapítható lett volna, hogy a bérkocsist ki díjazta. — Arra vonatkozólag hangzott el még tanuvallomás, hogy Papp Imre híveinek egy udvarra nyiló kis szobában választási irodája volt, ahol a választói névjegyzékből figyelemmel kísérték a leszavazottak számát. Semmiféle adat nem merült fel arra, hogy a választás során meg nem engedett kortézia folyt volna és bárkinek pénzt, vagy bármily ellenszolgáltatást adtak volna, vagy ígértek volna tevékenységéért. A Papp Imre érdekében közreműködő tanuk kihallgatásuk során elmondták, hogy a Pap Imre iránti ragaszkodásból és szeretetből, önzetlenül végezték munkájukat. Papp Sándor érdektelen tanu, aki a megválasztott lelkésznek nem rokona, vallomása során kijelentette, hogy meggyőződésből támogatta Papp Imrét, akit már kétszer megválasztottak és aki a lelkészi állást 22 éves papi multjával és kitünő minősitésü bizonyítványával megérdemli.

Papp Imre ügyvédje a tanuk elé tárta Kmetz Sándor tanunak azon eskü alatt tett kijelentését, hogy neki Uray Sándor egyházkerületi főjegyző tanácsolta, miszerint a papválasztás ellen összegyüjtött panaszait és adatait Kemecsey Ferenchez juttassa el. Az ügyvéd kérdéseket intézett Kemeceseyhez arra vonatkozólag, hogy kinek a megbizásából és utasitására tevékenykedett a Papp Imre elleni kortézia megszervezése és panaszirat érdekében, ki fedezte a költségeket és ki adott hivatali szabadságot neki és tisztviselőtársainak az aláírás gyüjtésére? A tanu a **további vallomástételt megtagadta.** Kiss László ugyancsak **megtagadta a vallomástételt** a vizsgáló biztosoknak arra a kérdésére, hogy katholikus létére mi indította arra hogy magánnyomozásokat folytasson állítólag „kívánesiságból", mi vezette hogy ilyen mélyen beleavatkozzék a református egyház belső életébe.

Tekintettel arra, hogy az egyházi vizsgálóküldöttségnek nem áll rendelkezésére kényszerítő eszköz, még az eskü alatt valló tanukkal szemben sem, az ügyvéd indítványára a vallomást megtagadó két tanu kihallgatása iránt az egyházi hatóság a **bíróságot fogja megkeresni.** Ugyancsak áttette a járásbirósághoz az idézésre meg nem jelent többi tanuk kihallgatására vonatkozó megkereséseket is úgy, hogy a papválasztás elleni panaszügy második felvonása a világi bíróság előtt fog lezajlani.

A rendőrség ipari razziát tart és ellenőrzi az iparüzés jogosságát

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez befutó panaszok alapján a minisztert most rendeletet adott ki, melyben intézkedik, hogy az iparűzés területén tapasztalt visszásságokat megszüntesse.

A rendelet alapján a városok rendőrségei ellenőrzik, hogy az iparosok és kereskedők működése megfelel-e a törvényes rendelkezéseknek, azaz a cikket árusítják-e amelyre engedélyük van, vagy azt az ipart üzik-e melyre engedélyt kaptak.

Különösen sok a panasz Debrecenben is azért, hogy sokan olyan ipart üznek, olyan cikket gyártanak, amelyek gyártására nincs engedélyük és nincs is meg a képesítésük. A jogos ipar- és kereskedelem érdekében tehát már a jövő héten megindulnak a rendőrség emberei, hogy vizsgálják a kereskedés és iparüzés jogosságát.

-o-

A legelső magyar falukutató, aki kimutatást készitett a magyar tehetségekről évekig élt Japánban s most világkörüli tanulmányutra indul

A „Debrecen" hasábjain több esetben beszámoltunk már Dunavölgyi István munkásságáról. Ez a rendkivül érdekes magyar zseni, akinek neve ismerős Amerika legnagyobb lapjainak kolumnáiról, éppúgy, mint a japán ujságok különös betüiből, **Debrecenből indult el páratlanul érdekes külföldi karrierjének útjára,** hosszú esztendőket töltött Amerikában és Ázsiában s egyike azoknak, akinek nevéhez füződik a modern japán filmgyártás megteremtése. Dunavölgyi István, akiben a Juliánusok, Kőrösi Csoma Sándorok és a többi nagy magyar világutazók lelkesedése, lankadatlan tüze él, még ez év végén elindul teljesen eredeti terveket hordozó hatalmas külföldi útjára.

A debreceni rendőrségen találkoztunk Dunavölgyi Istvánnal, aki a napokban tért vissza megszállt területről.

— Befejeztem falukutatómunkám ottani részét — mondja munkatársunknak. — Tudnia kell, hogy én a falukutatást 1926-ban kezdtem meg. Azonban nem kizárólag szociográfiai szempontból csináltam munkámat. Elsősorban kulturális vonatkozások érdekeltek. Egyik legérdekesebb része e kutató munkám gyüjteményének a magyar tehetségek névsora. Eljártam faluról-falura, bekilincseltem tanítókat, lelkészeket, egyszerű embereket s kiszedtem, hogy kinek van gyermekek és felnőttek között különös képessége valamihez? Találtam hihetetlen meglepetést jelentő festő őstehetségeket, csodálatos hangokat, zsonglőr fejszámolókat, páratlan mesemondókat a magyar nép elrejtett, senki által nem ismert fiai között. Találtam olyan embereket, akik nyers tehetségének csak egy kis formálás kellene, hogy kirobbanjon. Csodálatos képességekre jöttem rá. Ezeket berubrikáztam, nyilvántartottam magamnak és most, mikor 11 év után hazakerültem, újból bejártam és bejárom ezeket a helyeket: megnézni mi lett belőlük vadon, magukra hagyva. Megnézem, jöttek-e nagyszámmal új tehetségek és mikor meg lesz a teljes névsorom, a városiaké is, akkor felterjesztem a kultuszminisztériumba. Ezt a munkát végeztem megszállt területen, ahol szinlén nagy tömegben élnek magyar tehetségek s folytatni fogom Berlin, Páris és Amerika magyarjai között. Mert a magyar tehetség mind a mienk, függetlenül országhatároktól.

— De más érdekes dolgokra is rámutat kutató munkám anyaga. Végigkérdeztem a falvakban az embereket, a földmunkástól, iparosokon át a falu intelligenciájáig, hogy mit olvasnak, mivel elégítik ki kulturális igényeiket? Itt aztán megdöbbentő adatokat találtam, sokkal megdöbbentőbbet, mint szociográfiai adataim.

A JAPÁN FILMGYÁRTÁSTÓL A MAGYAR FILMIG

Dunavölgyi István hosszú éveken át élt Japánban s jórészt nevéhez füződik a japán filmgyártás reneszánsza.

— Abban az időben kerültem Tokióba — mondja Dunavölgyi —, amikor a filmgyártásuk kezdett tekintettel lenni arra, hogy ezeket a filmeket Amerikában, sőt később Európában is előadják. Modern meséket kezdtek keresni, melyek felkeltik az emerikai közönség érdeklődését. Igy szerződtem egyik legnagyobb japán filmkonszernhez szcenárium irónak és rendezőnek. A japán filmgyártás őrült iramban fejlődik s nemsokára ezen a téren is érezni fog a japán-dömping. Állítom, hogy csodálatosan érdekes filmjeik vannak, szépek, emberiek és költőiek. A japán film legnagyobb varázsa számomra abban van, hogy felismerte a film és mese kapcsolatát. A film határai éppolyan korlátlanok, mint a meséjé. Ma már az a helyzet, hogy nem Amerika gyárt évente legtöbb filmet, hanem Japán. Ujabban szerződést is kötöttek, amelynek értelmében 200 japán filmet lehet bemutatni Amerikában s viszont ugyanannyi amerikai filmet fognak játszani a japán mozik, ahova mezitláb mennek be az emberek.

— És a magyar filmgyártás? — kérdezzük.

— Ne becsüljük le — felelte Dunavölgyi. — Alig van film, amiben meg ne csillanna egy-két olyan jelenet, ami előreveti az igéretét az igazi magyar filmnek. Különösen, ha majd szakemberek kezébe fog kerülni filmgyártásunk . . .

— Min dolgozik most? — kérdezzük a Debrecenből elkerült világutazót, aki kiváló iró is.

— Van egy nagyszabású munkám „Magyarság és a világ" címen most rendezem sajtó alá. Benne a magyarság viszonyát tárgyalom ezer év alatt külön minden nemzettel, némettel, oroszzal, törökkel, franciával, angollal stb. Két regényem is készen áll: egyik az „Élet előtt", annak a majdnem egy esztendei időnek története, amíg egy ember születéséről megbizonyosodnak s születésére várnak. Ezt a témát mélyen emberi volta dacára is elfelejtették eddig megírni. Másik regényem: „Hová, Emberiség?" (Az út vége) címen egy aggódó jajjkiáltás az emberiségért, amelyik feltarthatatlanul rohan a vég felé gázháborúkon, faji harcokon, degenerálódáson, politikai hitványságokon át. Az elkövetkező ezer esztendő rettenetes prófétiájának szántam meg benne dermesztő borzalommal, szörnyű látomásokban. Feldolgoztam a világtörténelmet egy szatirikus formában „Igy is lehetett volna" címen s benne variálom azokat a verziókat, hogy hányféleképpen alakulhatott volna a világ sorsa. Irtam egy drámát a háborús őrület ellen „Gépkatonák" címen. Ez egyben a mechanizált világ szatirája is. Az emberek mindent gépekkel helyettesítenek. Végül háborút is gépkatonákkal vívnak, akiket elektromos áram vezet. De valami kis hiba történik s a gépkatonák az eleven emberek ellen fordulnak s azokat mészárolják le, akik megteremtették őket. Van egy népszínművem, amiben a korszerű magyar népszínművet kivántam megteremteni. Témája: a város felé orientálódó falu. „Vak Vazul" címen egy történelmi színműben a magyarság örök-vakságának emelek szimbólumot. „Magyar temetők" címen egy hátborzongató könyvben az elment nagyok kritikáját adom a mai emberiségről. A „Fegyelmi" című regényemben egy sikkasztó tart fegyelmit olyanok felett, akikről „már kiderült". Ebből a fonák helyzetből sok tragikomikus bonyodalom támad. A „Mű" az alkotónak tragédiája, akit elpusztít a mű. Ahogy készül a nagy munka, amire egész életét feltette, úgy pusztul el alkotója. Megírtam egy hatalmas tanulmányban az autodidaktika nagy jelentőségét. Dolgozom egy kevert művészeten, mely műfajok határain túl művészetek egymásbaolvadásával adja a szépet. „Az utolsó napon" egy nyugdíjba menő ember regénye, aki 35 évi szolgálat után egy nap mindent megmond és megtesz felszabadultságában, amit 35 éven át nem csinált meg. „Elkésett" egy volt állásnélküli, aki nem tudja kivárni, hogy pozicióhoz jusson, bünbe keveredik a megélhetésért, élet, szerelem, becsület, minden elfut előle, mert egy 100 pengős állás megkésve érkezett el hozzá. „A vándor" című regényemben megirtam a jubileum évére Juliánus barát regényét egy hatalmas, háromkötetes munben.

— Mikor kezdi meg az öt világrészre tervezett külföldi útját? — kérdeztük búcsúzóul Dunavölgyi Istvánt.

— Még öt-hat hónapig eltart a kutató munkám s könyveimnek sajtó alá rendezése. Addig itthon leszek. Körülbelül ez év végén, vagy a jövő év elején vágok neki újra a világnak.

Hisszük, hogy ez az érdekes vállalkozás is, mint Dunavölgyi minden eddigi munkássága, a magyarság javára fog szolgálni.

Emlékezés Debrecenfalvára

A világháború vérzivataros napjaiban indult Debrecenből egy nagyon szép akció, mely például szolgálhat az egész országnak és *Tisza* István intézkedett is, hogy a szép példát kövessék a többi városok, vármegyék és hasonlóan járjanak el, mint Debrecen.

Az történt ugyanis, hogy a gyászos orosz betörés következményeként a falvaknak egész sora pusztult el a Kárpátokban. A kozákok felégették a falvakat és egyenlővé tették a földdel, lakói rémülten menekültek az Alföld felé. Az oroszok kiüzése után nem tudtak a lakosok visszatelepedni falvaikba, mert a házacskák elpusztultak a harcok során.

Debrecenben ekkor gondoltak néhányan arra, hogy a rommá tett vidék lakóinak segítségére kellene lenni. Igy indult meg az akció, melynek eredménye lett egy falunak a debrecenieknek adakozásából való felépítése. Lapunk egyik előfizetője azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy mi lett az összegyüjtött pénzzel és felépült-e az a falu, melynek építéséra adakoztak.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban emlékezünk a rég történt akcióra.

Felkerestük *Márk* Endrét, mint aki legilletékesebb nyilatkozni, hiszen ő irányította az akciót és ő fejezte azt be. *Márk* Endre Hatvan utcai házánál beszélget a történtekről.

— Úgy volt az — mondja —, hogy amikor értesültünk az oroszok pusztításáról és megtudtuk, hogy magyar területhez tartozó falvak semmisültek meg és az amúgy is szegény népet teljesen földönfutóvá tették, néhányan összegyültünk, úgy tudom *Kuthy* Sándor is ott volt és akkor határoztuk el, hogy segítünk az ujjáépítésben.

Kimondottuk, hogy gyüjtést indítunk egy falunak a teljes felépítésére és elnevezzük Debrecenfalvának.

Nagy örömmel, lelkesedéssel fogadták az akciót és voltak, akik egész háznak teljes felépítéséhez szükséges összeget adták. Voltak, akik kisebb adományokkal járultak a cél valóraválásához. A szükséges pénz összegyült és akkor a tervek alapján, szép, tüzbiztos házak és melléképületek felépítését határoztuk el.

— A község régi helye nem volt alkalmas az építkezésre és ezért az egész községet más helyre, sokkal egészségesebb és szebb fekvésü helyre telepítettük.

Felépült 49 ház a szükséges hozzávalókkal és a lakói boldog örömmel költöztek a szép, erős házakba, melyek sokkal többet értek, mint az ő elpusztult viskóik.

Nagyon szép akciója volt a debrecenieknek a falu felépítésére való adakozás. Az egész ország beszélte, hogy az oroszok pusztította vidéken felépült Debrecenfalva, melyet ünnepélyesen vettek át a falu lakói.

— Én ismertem a falu építésének minden munkáját, hiszen az alapkő letételétől kezdve figyelemmel kisérfem. Tóth Elekkel az akkori polgármesteri titkárral, *sokszor megjártam az útat Debrecentől Debrecenfalváig, hogy ellenőrizzem az építkezést és hogy minden úgy történjen, ahogy azt elhatároztuk.*

— Az akciónak olyan nagy hire lett, hogy a miniszterelnök gróf *Tisza* István magához hivatott és felvilágositást kért, hogyan épült fel Debrecenfalva. Elmondottam részletesen, hogy milyen módon, közadakozásból épült fel az egész falu, 49 házával és hozzávaló teljes felszerelésével. Nagyon tetszett neki az akció,

köszönetét fejezte ki érte a debrecenieknek és arra kért, hogy egy nagyobb bizottság előtt ismertessem az akciót, mert igen alkalmasnak találja arra, hogy az egész ország kövesse Debrecen példáját és vegyék ki részüket az elpusztult vidék ujjáépitéséből.

Az országházban gyült össze gróf *Tisza* István hivására egy bizottság. Ott voltak a megyék, városok vezetői, a főpapság és katonaság képviselői.

A miniszterelnök megemlékezett a debreceni akcióról és felkért, hogy ismertessem a bizottság előtt az akció történetét. Én elmondottam részletesen mindent: hogy gondoltuk el és hogyan hajtottuk végre. Nagyon tetszett a terv a bizottságnak és

elhatározták, hogy megcsinálják az egész országban a debreceni terv alapján az akciót és mindenütt építenek, ahol az oroszok romboltak.

— Volt is szó a sajtóban a megindulo gyüjtésről, talán gyüjtöttek más városokban is, de csak a debrecenieké jutott el a befejezéshez. Szép hajlékot kapott az egész falu népe a közadakozásból a debrecenieknek jó szive révén.

— Debrecenfalvának szomorú tragédiája, hogy elveszett a magyarság számára, mert a felfordulás utáni időkben

a csehek rátették kezüket a Kárpátokban épült legszebb, legerősebben épült falura és eltünt a Debrecenfalva felirás.

Igy jutottak a csehek a debrecenieknek jótékony adakozása folytán egy új elvek alapján épült mintafaluhoz.

— Van-e méltóságodnak fényképe Debrecenfalváról?

— Van jó fényképem az új faluról, de nem adom oda, mert már eltettem gyüjteményembe a sok-sok értékes holmi közé. Ugyis a közre hagyom a gyüjteményt halálom után. A faluban járt dr. *Csürös* Ferenc tanácsnok később és neki is van felvétele a csehek által elvett Debrecenfalváról.

Igyekeztünk a felvételt megszerezni Csürös Ferenc tanácsnoktól, de nincs Debrecenben, Elutazott nyaralni a családjával és csak októberben tér vissza.

Ennyi az, amit Debrecenfalváról, annak keletkezéséről elmondott *Márk* Endre, aki abban az időben Debrecen városának vezetője volt.

(bencze)

Szentannapusztai teavaj,
sajtok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehütött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-65

KÖZGAZDASÁG

A hadirokkant kisiparosi megillető előnyökről kiadott rendeletek

Egyik előfizetőnk azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy a gyakorlati életben, ha a hadirokkant kisiparos kerül szembe iparos társaival, milyen előny illeti meg. Tájékoztatás végett közöljük, hogy az iparügyi miniszter 1936-ban kiadott rendelete szerint a hadirokkant kisiparost, kézművest a következő előnyök illetik meg:

1. Az esetben, ha a hadirokkant kisiparos és más kisiparos ajánlatai állanak egymással szemben, úgy a hadirokkant kisiparos százalékos árelőnyre igényt nem tarthat. Egyenlő árajánlati árak esetében azonban a hadirokkant kisiparos ajánlata veendő figyelembe, feltéve, hogy az egyébként is elfogadható.

2. Azokban az esetekben, amelyekben a hadirokkant iparos vagy vállalkozó (tehát nem hadirokkant kisiparos) áll szemben nem hadirokkant kisiparos ajánlatával, úgy a kisiparos ajánlata veendő figyelembe, még akkor is, ha a kisiparos ajánlata legfeljebb 4 százalékkal magasabb, mint a hadirokkant kisiparos ajánlata. A hadirokkant iparosok és vállalkozók 2 százalékos árelőnyre csak más, nem kisiparos vállalkozókkal, vagy iparosokkal szemben tarthatnak igényt. — Budapest, 1936. XI. 13. A min. rend. vitéz Vináry Ervin sk. min. tan. A m. kir. Iparügyi Miniszter Ur fenti álláspontja megfelel a Közszállítási szabályzat 51. paragrafus 7-ik bekezdése szerinti álláspontnak, amely rendelkezések értelmében ha valakit százalékos előny kétféle címen illet meg, csak az egyik veendő figyelembe.

A hadirokkant kisiparos javára biztosított kedvezmény igénybevétele előnyösebb, mert a hadirokkant kisiparost egyenlő feltételek mellett más ajánlattevővel, tehát kisiparossal szemben is előnyben részesíteni. Ezt az 1933. évi VII. tc. 30. paragrafusa kifejezetten így rendeli.

A miniszter gátat akar vetni a kifőzések elszaporodásának

Véleményadást kér a miniszter a szakköröktől

A kifőzések gombamódra szaporodnak nemcsak Debrecenben, hanem minden városában az országnak. Ennek meggátlására a miniszter elhatározta, hogy képesítéshez köti a kifőzőipart és a már meglévő jogok megtartásával a jövőben csak azoknak adnak engedélyt kifőzésre, akik vendéglői vizsga letételével igazolják szakképzettségüket.

A kifőzések ellen ugyanis a vendéglátó ipar részéről súlyos kifogások hangzottak el és jelentették, hogy a súlyos adóval terhelt iparukat csak veszteséggel tudják fenntartani, ha a kifőzések tömege által jelentett verseny terhét is tovább kell viselni. — A kifőzés ugyanis megközelítően sem viseli azokat az adóterheket, melyek a vendéglősipart sujtják.

A kereskedelmi miniszter a szakkörökhöz most kérdést intézett és felkérte így a debreceni illetékes hatóságokat is, hogy véleményüket nyilvánitsák a kifőzési engedélyek megszigoritásáról és vendéglői vizsgához való kötésről.

Ingatlanok forgalma

Mai jelentésünket is beleérteve, olvasóinknak eddig 35 ingatlanátruházásról számoltunk be, amiből már lehet egy kis statisztikát összeállitani. Az ingatlan használhatósága (lakás, földmüvelés) szerint osztályozva gazdát cserélt 26, öröklés 5, árverés 3, ajándék 1 esetben. A vételárak nagyságát tekintve, legnagyobb összeg volt a Rákóczi u. 30. sz. ház 24.500 P vételárban, mig a legkisebb a Nagy Pál u. 3—7 sz. ház 1/12-ed része 375 P becsértékben. A 26 házastelek fekvése szempontjából belvárosi ház volt 5, kertségi és telepi 24, mig a vételár nagysága szerint 5000 P aluli volt 26, ezenfelüli 3 esetben.

Daróczi Lajos máv. főmozdonyvezető és neje Tóth Mária (Forgách u. 5.), veszik a 250 négyszögöl területü **Gyár utcai (Postakert) kertet** 1900 P vételárért Horváth Ferenc Gyár u. 10. sz. alatti lakostól.

Takács Sándor (Kishegyesi u. 2.) mint kisk. Takács Margit és Sándor gyámja veszi a **Tóc.s kert, Acél u. 47.** számú 300 négyszögöl területü **gyümölcsös telket** a rajta levő kis nyári konyhával 1200 P vételárért Mészáros István Acél u. 47. sz. lakostól.

Vajda Endre és neje Szani Katalin (Kálmánchelyi u. 26.) veszik a **Majorsági földek közt** levő 150 négyszögöl **üres telket épitkezés céljaira** 52 mázsa búza vételárért, illetve ennek 825 P egyenértékben Stépán Lászlóné sz. Szobonya Jolán mint kisk. Polgár Barna, Jolán és Dániel t. és t. gyámja, Farkas Lehel és tasnádi Kardos Endre ügyvéd, mindannyian debreceni lakosoktól.

Csarnai Eszter (Eötvös u. 18.) veszi a **Töhötöm u. 30. sz.** 490 négyszögöl területü házastelket 1000 P vételárért Illyés Jánostól (Nyil u. 43.).

Kórizs Antal és neje sz. Mári Juliánna (Kuruc u. 38.) veszik a **Kuruc u. 38. sz.** 537 négy szögöl területü **ház 5/6-od részét** 4000 P vételárért özv. Mári Lajosné sz. Harangi Juliánna (Kuruc u. 38.), Mári István, Geréby-telep, (András u. 2. és Dávid Péterné sz. Mári Zsuzsánnától (Kurucz u. 38.).

Sántha Imre útbiztos (Nagyvárad u. 12.) és neje Voith Mária veszik a **Sétakert, Kardos uccai 105 négyszögöl területü szőlőt** 1680 P vételárért tasnádi Kardos Gyula nagykereskedő (Kossuth u. 9.), tasnádi Kardos Zoltán nagykereskedő (Kossuth u. 9.), dr. tasnádi Kardos Endre ügyvéd (Kossuth u. 26.), dr. Várady Szabó Miklósné sz. tasnádi Kardos Alice és rajcei Burián Zoltánné sz. Boross Tóby Ilona debreceni lakosoktól.

Hüse Mihályné sz. Kozma Eszter (Haláp 174.) veszi a **Rákóczi u. 57. sz. 244 négyszögöl területü ház egy tizenketted részét** 800 P vételárért testvérétől, Kovács Józsefné sz. Kozma Erzsébettől (Ebes 41.).

Kisk. Kiss László és Lajos, néhai Kiss Lajos volt városi állatorvos gyermekei (képv. dr. Borsay Miklós eseti gondnok Kossuth u. 50.) vesznek **3 kat hold ondódi (Kádár dülő) szántóföldet** 5000 P vételárért édesanyjuk özv. Kiss Lajosné Nagy Margittól (Péterfia u. 53.).

Ökrös László mechanikus, kispesti (Üllői út 85.), Ökrös Sándor mechanikus, rákospalotai (Szász Károly u. 54.), Kovács Lajosné sz. Ökrös Róza cipészsegéd neje, debreceni (Bocskay tér 3.) és Ökrös Irén debreceni (Széchenyi u. 1. Sarkady Dezső kereskedőnél, mint árvaszékileg kirendelt gyámnál) lakosok öröklés útján megszerzik a **(Bocskay tér 3. sz. ház egynyolcad részét** atyjuktól néhai Ökrös Lászlótól (nős volt néh. Tóth Juliánnával).

Kisk. Herczegfalvi Lajos, Zoltán és Nándor, t. és t. gyámjuk özv. Herczegfalvi Jánosné Hegedüs Terézia öröklés utján megszerzik **Csapókert Kinizsi u. 36. sz. házasudvar felerészét** 1750 P értékben atyjuktól, néh. Herczegfalvi Jánostól.

Lavotha V. Ödön máv. hivatalnok (Szoboszlói út 16.) és Lavotha Emil máv. intéző (K. Tóth Kálmán u. 4.) öröklés címén megszerzik a **Vargakert K. Tóth Kálmán u. 4. sz.** 317 négyszögöl területü **házasudvar és kert** felerészét 3000 P értékben néh. atyjuktól Lavotha Emil (nős volt néh. Béressy Borbálával) debreceni volt lakostól.

Lovász Árpád fakereskedő (Varga u. 45.) öröklés címén megszerzi a **Nagy Pál u. 3—7. sz.,** 203 négyszögöl területü **házastelek egytizenketted** részét 375 P értékben néh. ifj. Lovász Márton (nős volt Vajda Etelkával, Keresztesi u. 76.) debreceni volt lakostól.

Böhm István (Sasa u. 4.) árverésen megszerzi a **Bihari u. 4. sz. (Ujföld, Belsőlegelő II. dülő) 388 négyszögöl területü házasudvart és szántót** 1567 P kikiáltási árral szemben 1700 vétel árért Sali Ferenc és neje Nagy Róza (Som u. 4.) eddigi tulajdonosoktól.

Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet m. sz. árverésen megszerzi a **Bajnok u. 38. sz. (Ujföldön)** 189 négyszöget területü **házasudvart és szántóföldet** 902 P kikiáltási árral szemben 900 P vételárért Domoszlai József (Bajnok u. 38.) és neje Tar Zsuzsánna eddigi tulajdonsoktól.

Iparok forgalma

Uj ipar. Ambrus Jolán szatócs, Herc Mária szatócs, Süli Géza vendéglős, — Piroska Sándor őszeres, özv. Balogh Antalné sz. Geréb Erzsébet kocsma, Bodonovics Juliánna szatócs, Braun Ernő könyv-, papir- és irószerkereskedés, Nagy Sándor sertés és szarvasmarha belszerv ker., Prakab Sándor gyümölcs, déligyümölcs stb. keresk. — *Megszünt iparok.* Boruzs István szatócs, Markovics Ernő cukorkakészitő Nagy Sándor vendéglős, Weisz Sándor mészáros, Végh Józsefné szatócs, özv. Kovács Jánosné gyümölcs, főzlcék stb. kersekedés, Tokaji Gyula kőmivesmester, Burzák Gábor cipész, Frideman Dezső cipész, Farkas Hermann és Társa cipész, Puskás Lajos cipész. — Molnár László férfiszabó, Salamon Sándor mészáros, Liener Mártonné nőiszabó, Hartl Ignác cukrész, Hóri Júlia kalapkészitő, Veres László hentes és mészáros, Madár Kálmán asztalos.

HIRDETMÉNY. Értesitem a város érdekelt közönségét, hogy az 1924:VI. t.-c. alapján 1925. évi január hó 1. keltezéssel kibocsátott 5 százalékos magyar járadék (kényszer) kölcsönkötvények új szelvényeinek kiszolgáltatása 1937. évi december hó 31-ig meghosszabbittatott. A szelvény utalványokat, a szelvény utalványok számait értékfokozatonként elkülönitve, számtani sorrendben tartalmazó két példányban kiállított számjegyzék és egy példányban kiállított átvételi elismervény kiséretében a rendes hivatalos, illetőleg üzleti órák alatt kell továbbra is vagy a m. kir. postahivataloknál, vagy pedig a P-nzintézeti Központ kötelékébe tartozó tagintézetektatnél benyujtani, ahol a szükséges nyomtatványürlapok díjmentesen az érdekeltek rendelkezésére állnak. *Polgármester.*

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

Induljon meg a munka is!

A közületek most már egymásután tartják meg a versenytárgyalásokat a helyi épitkezési munkákra. Nem reklamáljuk most azt, hogy előbb kellett volna, hiszen mi is a legtisztább közérdekből mindig az első vonalban sürgettük azokat, hanem azt szorgalmazuk, hogy a versenytárgyalások után indítsák meg most már a munkát is. Ez a legfontosabb, mert hiszen nagyon nehezen — évek óta! — várnak itt már a munkára az iparos és munkáskezek.

ad. 27.970/1937 VII.
VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala épületének átalakítása és tatarozása során végzendő: I. föld, kőmüves és elhelyező. — II. burkoló és műkő. — III. ács és fapadlózó. — IV. tetőfedő. V. bádogos. VI. asztalos. VII. lakatos. VIII. mázoló. — IX. üveges. — X. üzletkirakatok és bejáróajtók, asztalos, lakatos, mázoló, üveges. — XI. bútorzat javítása és készítése. — XII. szoba festő. — XIII. vízvezeték, csatornázas, és gázberendező. XIV. villamos világitási és jelzőcsengő. XV. háztelefonberendező. XVI. cserépkályha munkálatok vállalatba adására versenytárgyalást hirdetek.

A munkálat költségei biztosítva vannak.

Az előirt, okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen összefüzött, sajátkezüleg aláirt és a hátlapon cégszöveges pecséttel ellátott ajánlat „Ajánlat a városi adóhivatal átalakítása és tatarozása munkáira" feliratú pecséttel lezárt, sértetlen borítékba zárva 1937 évi július hó 30-án, pénteken délelőtt 10 óráig Debrecen város iktatóhivatalába nyujtandók be, vagy olyan időben adandó postára, hogy a jelzett határidőig az iktatóhivatalhoz beérkezzék.

Ajánlathoz csatolandó a versenytárgyalási részletes feltételek szerint a város házipénztáránál leteendő bánatpénzről szóló letétjegy.

A beérkezett ajánlatok ugyanaznap, délelőtt 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel a városháza tanácstermében, amely eljáráson ajánlattevők, — vagy megbizottaik jelen lehetnek.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészitő részletes versenytárgyalási feltételek, valamgint az ajánlati és költségvetési ürlapokat az összes munkára vonatkozóan 2.— P, egy-egy munkanemre 50 fillér megtérítése ellenében a városi műszaki ügyosztályban (Csapó ucca 35. II. em. 12. sz. szoba) megszerezhetik. A kisiparosok az ürlapokat díjmentesen igénylehetik. A tervek ugyanott megtekinthetők.

Polgármester.

Nyaraljunk a BALATONLELLEI Magyar tenger pensioban vagy BALATON-SZÁNTODON a gyönyörü Mavosz üdülőben

mindenütt teljes komfort
Teljes Pensio juniusban P. 5·— től
„ „ főidényben P. 6·50 „
Felvilágositással szivesen szolgálunk és prospektusokat dijtalanul küldünk.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Az uj buza a debrecení piacon elérte a 21 pengőt

Nagy búzakivitel indult.

A magyar búza iránt igen nagy az érdeklődés és egymásután kötik az üzleteket az idegen államokkal. Aláírták már a megállapodást Ausztriával, melynek értelmében az osztrákok másfélmillió mázsa búzát vesznek át tőlünk. Az olaszokkal most folynak a tárgyalások és a hirek szerint kétmillió mázsa búzát vesznek át. Svájc egymillió mázsa búzát vesz át tőlünk, a tárgyalások folyamatban vannak. Németországgal nem történt megállapodás még a búza átvételéről. A németek a román búza felé fordulnak és máris csináltak egy csereüzletet, melynek az az eredménye, hogy

Románia 3500 vagon búzát ad Németországnak és cserébe mintegy tízmillió értékű municiógyártó gépet kap a Krupp gyártól.

A gépszállításokhoz ezer vagonra lesz szükség. Románia Resicán és Bukarestben nagy municiógyárakat állit fel és a gyárak felszerelését cserébe a buzáért Németország látja el. A németek hat hónap alatt szállítják le a szükséges gépeket és cserébe azonnal kapják az újtermésü román búzát.

Görögország is érdeklődik a magyar búza iránt és

már elment 100.000 mázsa búza igen jó áron: 190 angol schillinget fizettek a búzáért.

A tárgyalások búzaszállításról most folynak Angliával, Dániával. A magyar export tehát igen kedvezően alakul és ennek hatását érzi is a magyar mezőgazda a kedvező áralakulásokban.

A debreceni terménypiacon az acélos, kitűnő minőségü búzáért már meg adták a 21 pengőt. Örvendetes, hogy ha nincs is bőséges, csak közepes termés, de a minőség kitűnő és ennek tudható be, hogy

bár még külön-külön jegyzi a tőzsde a felsőtiszai és a tiszavidéki búzát, az ár azonban napokon át egyező.

Voltak pedig idők, amikor mázsánként két pengő is volt a differencia a kárunkra.

Az őszibarack válogató nyári metszése

Amikor az őszibarack gyümölcsét leszedtük fájáról, azonnal elvégezzük a fán a válogató metszést. Legelőször kiválogatjuk az elágazásokat a továbbfejlesztés céljára legmegfelelőbb hajtást s azt meghagyva az esetleg felette állót, vagy állókat az ágrésszel együtt lemetsszük. A vezérhajtás alatt következő hajtások közül a vezérhajtás közelében álló hajtásokat töben kimetsszük. Az alább következők közül, ha egy helyen csak egy hajtás áll, azt meghagyjuk s utána minden arasz távolságra hagyunk képződményt, amelyen több hajtás van. Azt a képződményt, amelyen gyümölcs volt s most szedtük le, azt csak részével együtt eltávolítjuk, ahol idei két hajtást találunk, ezek közül az alsót termőre kezeljük, vagyis a leghegyét lecsípjük, hogy rajta a rügyek tömzsibbekké duzzadjanak, a felsőbbet ugarnak, — sértetlenül hagyjuk. Ilyen képződményeket is csak egy-egy arasznyira hagyhatunk. Minden más hajtást, elszáradt vesszőt, elmézgásodott részt lemetszünk. Minden idei hajtás figyelembe vételével arra törekedjünk, hogy amelyet meghagyunk, lehetőleg közelebb legyen a főváz-ághoz. Ezáltal a fát tömzsi alakban tarthatjuk, nem egyhamar fog a fa felkapaszkodni. A válogató metszés által megritkított fát egynegyedszázalékos kén készitmény oldatával célszerű megpermetezni s ugyanezen oldattal az agakat és törzseket ecset segélyével bekenni.

Az őszibarackfáknak ez a nyári metszése, amely a fa fejlődését biztosítja, a termőrészek fejlődését elősegíti. Tavaszra semmi egyéb munka nem marad, mint az ugarnak hagyott hajtásokat két szemes csapokra hagyni, a termő vesz szőknek pedig a végeiből lemetszeni annyit, hogy a megmaradt részen lévő virágokból jól fejlődött termést nyerhessünk.

Célszerű a fákat augusztus hónapban érett istálló, szarvasmarha trágyával, vagy sertéstrágyával megtrágyázni úgy, hogy a fák tövét a korona csurgójáig teljes területén vastagon beterítjük és leássuk. Célszerű ilyenkor erősen átöntözni is. Ez az eljárás a jövőévi termés fejlődésére van feltüntetően erős hatással.

Czapáry Bertalan,
a Tiszántúli Mezőgazd. Kamara kertészeti szaktanára.

A juliusi eső és köd hatása

A közel mult napokban országszerte kiadós esőzések voltak. Julius derekán ritkán fordul elő, hogy országszerte több napon át kiadós csapadék öntözze a földet. Ebben az időben csak helyi jellegű futózáporok és zivatarok szoktak előfordulni. A megszokottól való eltérés annál kellemesebb volt a növénytermelésre, mivel úgy a mezei, mint a kerti termények fejlődésére igen kedvezőtlen hatottak a június elején beállott és 30 fokot meghaladó meleg napok. Ezek okozták azt, hogy az addig rekordtermé mutató kalászosok hivatalos megállapitás szerint is közepesre zsugorodtak. Ami kárt az akkori hőség okozott, azt részben javították a szóbanforgó hűvösebb, csapadékos napok. Ugyanis a kapásnövények nagyon visszamaradtak volt a fejlődésben.

A tengeri a váratlanul beköszöntött csapadékos időben a legerőteljesebb fejlődésnek indult. Ugyanis a jó tengeri termés feltétele, hogy virágzása és szemzése alkalmával kapjon esőt. A juliusi eső virágzásban, tehát a legjobbkor találta. A korai fajtáknál a szemzés megindult, tehát ezek teljes hozama máris biztositva van. A jó tengeritermés ebben az évben annál lényegesebb, mivel a kalászosok területe a már ismert okból ebben az évben a tengerit termő területek javára jelentékenyen visszaesett. Ugyancsak számottevő a takarmányozásra felhasznált tengeriszár és levélzetnek egyrészről dús, másrészről pedig a lehető legegészségesebb fejlődésre.

A krumplira a lehető legszükségesebb alkalommal jött az eső. A már fonnyadásnak indult zöld részek uj életre kaptak, megindult a kölés és ha még időnként esőt kap, legalább is közepes termésre van kilátás. Igen jól hatott az esőzés a vetett takarmányokra, különösen a tarlókba vetett köles, mohar és csalamádé keltek szépen és indultak erőteljes fejlődésnek.

Sajnálatos, hogy amit a meteorologia országosnak jelzett, abból az esőből egyes határrészek, mint Debrecenben a Szováti úti részek, nem részesültek.

Mikor e sorokat irjuk, vagyis julius 14-én a megelőző napok esőit reggeltől a déli órákik tartó köd váltotta fel. A ködöt a hegyvidéki gazda, mint káros hatású jelenséget észre sem veszi, míg az alföldi gazda előtt, mint rém jelentkezik. Az alföldön ködöl járó hő különbözet a még zöld érésben lévő gabonaféléken érezteti igen káros hatását.

Azonban nemcsak a gabonafélék, hanem más növények is megérzik káros hatását, különösen a szőlő. Ettől azonban ez alkalommal nem kell tartani, mert a köd csak a déli órákban szállt fel és akkor is részben borus, szeles, 20 fok körüli hőmérséklet váltotta fel a ködöt.

P.

A földmivelésügyi minisztérium szilvaaszalási segélyt ad

Minden gyümölcstermelő tudja, hogy ha a szilvatermés bőséges, az ára rendszerint igen alacsony, úgyhogy néha még a szedési és szállitási költséget nem is fedezi. Máskép alakul azonban a helyzet, ha a szilvát megaszaljuk. Ez által a termés egyrészét elvonjuk a piactól és a jó aszaltszilvának korlátlan mennyiségben mindig jó ára van. Célszerű tehát, hogy a termesztők egyuttal — még közepes termés esetén is aszalással foglalkozzanak. Igen célszerű, olcsó és jó aszalót épithet magának minden termesztő aszerint a rajzokkal és fényképpel is ellátott leirás szerint, amit a földmivelésügyi minisztérium kertészeti osztálya minden érdekeltnek egyszerű levelezőlapra díjtalanul megküld. A leirásban az aszalás menete is ismertetve van. A levelőlapon közölni kell, hogy hány darab milyen korú szilvafának körülbelül mekkora terméséről van szó.

A földmivelésügyi minisztérium az aszalást népszerüsiteni akarja. Ezért ilyen egyszerű aszalók épitésére indokolt esetekben mérsékelt épitési segélyt is hajlandó nyujtani. A segély elnyerésének feltételei, sőt a kérvény ürlap is a leiráshoz van mellékelve.

Gazdasági hirek

— *A búza ára öt pengővel* a rozs ára 7 pengővel volt július elején magasabb, mint tavaly ilyenkor. A búza további emelkedése várható, mert ezen az áron sem dobták tömegesen piacra aratás után.

— *A cukor fejedelmei megállapodtak* abban, hogy a cukortermelést Londonból kilenc tagú bizottság irányítja és ez a bizottság szabja meg húsz ország számára a kivitel mennyiségét. Magyarország évi kivitelét 40.000 tonnában állapitották meg. Hollandia és gyarmatai kivitele egymillió ötvenezer tonna. Ez az intézkedés az ár irányitását is jelenti és igy nem számithatunk olcsóbb cukorra.

— *A magyar állatösszeirás* legutóbbi eredménye, melyet nyilvánosságra hoztak a következő: szarvasmarha 1,741.000, 2,554.000 sertés, 794.000 ló és 1,350.000 juh.

— *Németországba július hónapban* szállitanak le magyar területről 110 vagon zsirt 1.70 pengős árban.

— *A román búza ez évi mennyisége* 3 millió mázsa a hivatalos becslés szerint.

— *Érdekes az a hir*, mely arról számol be, hogy Csehszlovákiában az önálló gazdálkodást képesitéshez kötik.

— *A németek Romániától* már vásároltak 5000 vagon búzát.

— *A szerbek 350 vagon tojást* szállitanak Svájcnak.

— *Olaszország Magyarországtól egymillió mázsa búzát fog átvenni* a mindenkori világpiaci ar felett valamivel nagyobb összeget adva érte.

— *A mezőgazdasági munkásság gyógykezeléséről* kiadott rendeletről érdeklődött egy előfizetőnk. Kérdésére válaszunk a következő: A m. kir. földmivelésügyi miniszter úr 53.533—1937. VIII. 1. sz. körrendelete értelmében miheztartás és tudomásulvétel végett közöljük a munkaadókkal és munkásokkal, hogy az 1898. II. t.-c. 33 §-ában foglaltak szerint a munkaközben megbetegedett, idegen községbeli munkás gyógykezeléséről és ellátásáról 8 napig a munkaadó köteles gondoskodni. A költségnek a betegség első 8 napjára eső részét, a munkaadó sajátjából köteles fedezni s ezen a címen a munkás megszolgált béréből semmi sem vonható le. Idegen községbeli munkásnak azt a munkást lehet tekinteni, akinek állandó lakhelye nem az a község, amelynek a területén a munkaadó birtoka van, tehát már a határos szomszéd községbeli munkás is idegen községbeli munkásnak számit. Gyógykezelés alatt orvosi kezelést kell érteni s a 8 napi idő számításának kezdete nem a munkás megbetegedésének a napja, hanem az a nap, amelyen a beteg gyógykezelése és ellátása tényleg megkezdődött. Ellátás alatt pedig nem a szerződésszerű járandóságok kiszolgáltatását, hanem az orvos részéről rendelt élelmezést kell érteni.

Legolcsóbban kifogástalanul **fest és tisztit** WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztitása, vasalása 3 pengő

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 50—70 fillérrel drágult.

A készárúpiacon 300 mázsa cserélt gazdát 60—70 filléres áremelkedés mellett. Rozsnál az emelkedés fél pengő. Az árpa kötés nélkül 25—30 fillérrel drágult, zabból 250 mázsát adtak el, 10 fillérrel a tegnapi árszínvonal fölött. Tengeriből 1350 mázsa eladását jelentették 15—20 fillérrel drágábban, mint tegnap.

Búza tiszavidéki 77 kg 21.00—21.50, 78 kg 21.20—21.70, 79 kg 21.40—21.90 80 kilós 21.60—22.00. — Felsőtiszai 77 kg 20.95—21.40, 78 kg 21.15—21.55 79 kg 21.35—21.80, 80 kg 21.60—22.00 rozs pestvidéki 19.50—19.70, rozs más származású 19.50—19.70, takarmányárpa elsőrendű 17.00—17.50, középminőségű 16.50—17.00, zab elsőrendű 17.50—19.00, középminőségű 17.65—17.15, tengeri 11.60—11.70, korpa 11.3—11.40, nyolcas liszt 14.40—14.70 P.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 19.50—20.00 pengő mázsája, rozs 17.50—18.00, árpa 14.60—15.00, zab 14.50—15.00, tengeri 9.50—10.00 lucerna 6.00—6.80, széna 3.60—4.20, here 4.50—5.00, szalma 1.30—1.40 P.

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Ötcsó sport és szórakozás.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Ohattelekháza nevű ingatlanból alakított D. II./a. jelzésű cca 140 hold területű, D. II./b. jelzésű cca 416 kholdt területű, D. III. jelzésű cca 264 khold területű parcellákat 1937. évi október hó 1-től 1938. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre valamint a Gugyori csárda földjéből kiszakított 7 khold 1486 négyszögöl területű és Hadházi úti 1 khold 1494 négyszögöles területű ingatlanokat 1937. október hó 1-től három évre árverés utján kívánom bérbe adni. Az árverés f. évi július hó 22-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. A haszonbér a megajánlandó búzamennyiségnek debreceni paritású egyenértéke negyedévenként előre fizetve, azonkívül a biztositási dijak, vízszabályozási költségek, adók és egyéb közterhek. Ovadékként egy évi hoszonbérnek és közterheknek megfelelő összeg nyujtandó készpénzben, takarékbetétkönyvben, garancia levélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebelezéssel. Banatpénzül a kikiáltási árnak 10 százaléka teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságnál. A bérbeadásra kerülo parcellakra vonatkozó adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. *Polgármester.*

APRÓHIRDETÉSEK

KAPHATÓK kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó
Raktárhelyiség kiadó
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Levelezés

Független
intelligens úri hölgy ismeretségét keresi elfogalt 27 éves tisztviselő „Nyár" jeligére kiadóba! 1182

Már csak 31-ig tart hatóságilag engedélyezett végkiárusitás. Debrecen, Ferenc József út 10. szám alatt, a Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi- és nőidivat kötött, szövöttárú üzletemet megszüntetem — Árukészletemet az iparhatóság 14.190/1937. B. számú engedélye alapján kiárusitom. **Meglepő olcsó árak. Üzleti berendezés eladó.** Bíró Márton. 312 7. 31.

Tisztviselő
független, fiatal, délutáni szabadidővel is rendelkező, szórakozó partnernőt keres. „Hű pajtás" jeligére. 201

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőtlent, benkosztost vidéki tanyára azonnali belépésre felveszek. — Cim a kiadóban. 496

Lakatos
tanuló felvételik Eötvös u. 56. sz. 1152

Jól
gazdálkodni tudó komencióst mindenesnek felveszek. Bethlen utca 34. Ballané. 1179

Villanyszerelő
tanulót fizetéssel felveszek. — Németh Béla Nyomtató u. 16. 1168

Segédet
keres Berzéki fényképész, Piac u. 38. 1156

„Portás"
felvételik azonnalra. — Jelentkezni Eden szalloda. 1173

Üzleti
érzékkel bíró jómegjelenésü urat, vagy hölgyet alkalmazok. Csapó utca 66. sz. 1177

Feltétlen
jó megjelenésü ügyes megbizható ügynököt vidéki akviziós munkára felvételnek nagy kereseti lehetőséggel. — Jelentkezés héttőn 9-től 4-ig Rothermere u. 34 alatt Kézdi Nándor cimén. 1181

Megbizható
tiszta házaspárnak lakást adok, házmesteri s házi munkáért. Garay utca 20. szám. 1255

Házmestert,
szeptemberre, biztos megélhetéssel birót keresek. Szabni, varrni tudók előnyben, Rákóczi utca 61. 298

Borbély-
tanulónak ügyes fiút felveszek. vasúti fodrász, pályaudvar. 199

Cipészsegédet
azonnal felveszek. Jókai utca 16. 1205

Rendes fiú,
kifutónak felvételik Kigyó utca 53., fűszerüzlet. 1250

Kishegyesi út 31.
szám alá, feleskertész ablakokkal felvételik. 1257

Szivógázmotorkezelőt
kizárólag szakembert, műhelygyakorlattal felveszek. Teleki utca 56. 1269

Kifutófiú,
erős, jelentkezzék Vigkedvü Mihály utca 67. szám alatt a „Rucában"

Fiatalembereket
fix és jutalékra felvesz Messenger Boy Vállalat Sas utca 2. 1277

Megbizható
kis családos, házmesternek felvételik, Deák Ferenc utca 5. 1279

Szakképzett
régi gyakorlatú sofőrt, ki jobb magánhelyen állásban volt felveszünk. Cim a kiadóban. 303

Alkalmazást keres férfi

Gazdának,
ispánnak elmenne 38 éves ker. családos megbizható mezőgazdasag gyümölcsészet minden ágába jártas elsőrendü homoki gazda. Címet kérem leadni Lápossy fűszerüzlet, Bethlen u. 16. szám. 1160

Alkalmazást nyer nő

Irodai
munkában jártas jó megjelenésü leány szerény fizetésre ajánlkozhat segédpénztárosnak „Jó irású" jeligére. 1110

Jó
megjelenésü nő, ki kiszolgálásban is jártas levélbeni ajánlatát „Manekin" jeligére kiadóba kérem. 1131

Fehérneműjavitónő,
ki ügyesen, szépen dolgozik, felvételik Rákosi Jenő u. 7. II. em. 3. 1191

Jobb
főzőmindenest elsejére felveszek. Püspöki palota, III. em. 42. 1194

Keresek
egy szerényebb igényü idősebb nőt beteg mellé. Oláh Károly u. 9. 1203

Intelligens,
csinos kiszolgálónőt felveszek. — Ugyanide percentesnő kevés kaucióval felvételik, Maróthy György u. 3. sz. 1189

Tanuló
felvételik Veres József könyvkötészetében — Piac u. 6. 1201

Önállóan
dolgozó segédlányokat felvesz „Lady" kalapszalon, Szent Anna u. 6. szám. 1207

Hosszu
bizonyitványu ügyes mindenes szakácsnőt aug. 1-re felveszek — Hüvelyes u. 9. 1196

Bejáró
takarítónő, jó bizonyitvánnyal levételik azonnalra, Hatvan ucca 6. II. lépcső. II. 23. 1283

Kifutóleányt,
nem iskolakötelest, s tanulóleányt, aki fizet, felveszek „Emy" Piac ucca 79. szám. 1284

Szücs munkában
jártas varrólányt felvesz, Hagymási szücs, Piac ucca 63. 1271

Bejárónő
felvételik. Kovács cukrász, Kálvin tér 5. sz. 1276

Szakácsnőt
keresek azonnalra. Simonyi út 29 sz. 1282

Szőnyegeszövőlányok
felvételnek. Simonffy ucca 7. szőnyegklinika.

Háztartási
munkára ügyes leány jelentkezzék, Varga u. 16. szám. 1223

Tanulóleány,
felvételik fizetéssel könyvkötészetbe, Péterfia ucca 17. 1229

Segéd-
és tanulóleány felvételik, Miklós ucca 2. nőidivatterem. 1267

Pénztárosnő,
festékfiókba, könyvelésben, gépirásban jártas, főüzletbe, irásbeli ajánlatok személyesen Piac ucca 10. 301

Ich suche,
deutsches Freulein, für bekonschaff wer freue, Nachmittage hat. — Brieffe bitte zum Redaktion „Ich möchte gerne deutsch sprechen 300

Alkalmazást keres nő

Mindenesnek
ajánlkozik vidéki iparoslány, elsejétől, Lorántffy ucca 12. 1218

Szoptatós dada,
aki a háztartásban segédkezik, gyermekével együtt elmenne vidékre is. Cim a kiadóban. 1210

Középkorú,
komoly, intelligens magános szolid nő, perfekt gazdasszony, ajánlkozik pusztára, vagy helyben. Cim: Nap ucca 13. első lakás. 1200

Ajánlat

Paplant varrni
házhoz megyek, vidékre is. Szilágyiné, Honvéd ucca 9. 1248

Cianozlasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27. szám. 950 8. 3.

Arc-ránceimitó
tejnapolaj, egyenisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérház.

Poloskairtás
ciangázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 710 8. 7.

Gyari maradekban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révesnél, Piac ucca 42. (Pannonia udvarban). 125 +

Veszek. Eladok. Cserélek! Használt bútort. Zálogjegyet, varró gépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök. 49+

Eladás,
vétel, csere. Hálók, ebédlők, konyhák, irodaberendezések, szalonok, szőnyegek, rekamiék minden elképzelhető használt uj ingóságok Dégenfeld tér 6. 51+

Poloskairtást
cyángázzal, butorokat darabonként is felelősséggel vállalom. Kossuth u. 47. Nánassy. 1193

Ágysodronyok,
drótsodronykerítések s vaságyak, mosdók, fogasok stb készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 1265

Festés,
cipő, retikül, öv stb. villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány ucca 10. szám. 1233

Zománctüzhelyek
petroleumfőzők, fürdőkádak, nyugágyak, vendégágyak, üstök, üstházak, paszirozógépek, edények, Nagy vasüzletében, csapókanyar 1254

Kereslet

Vitrint
sötét mahagóni színben megvételre keresek, — „Emy", Piac ucca 79. 1285

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Elelmiszer ital

Sajáttermésü
vámospércsi fajboraim literenként 44 fillértől eladó. Nagyobb tételnél engedmény. Kossuth u. 26. szám. 5005

Őszibarack
enni való, állandóan kapható, 40 fillértől 70 fillérig. Sesztina ucca 4. szám. 1114

Társ

Mozihoz
pénzes társat keresek, lehet nő is. Ajánlatok a kiadóba „Rentabilis" jeligére küldendők. 1179

Iroda

Kétszobás,
elsőemeleti helyiség fürdőszobával irodának, s rendelőnek kiadó, Piac ucca 75. 1266

Svetits-palotában
földszinten egyszobás s előszobás, úgy rendelőnek, mint irodának alkalmas, kiadó, október hó elsejével. Érdeklődni a gondnokságnál. Sve.

Hangszer

Jókarban
levő Bösendorfer zongora, jutányosan eladó. Simonffy ucca 1 C. II. 1140

Zongorat
bérbe adok. Péterfia u. 31. sz. Kihúzós asztal eladó. Délelőtt. 1153

Bútor

Eladó
diófaágy rézsodrony betéttel, éjjeli szekrény márványlappal. Megtekinthető 10—12 óra között Arany János utca 35. szám. 1157

Ebédlő
bútor, elsőrendű kiállítás, fényezett dio, eladó. Cim a kiadóban. 1175

Egy
diófa ebédlőgarnitura eladó Széchenyi utca 102. szám. 1164

Világos,
szép tiszta hálószoba-bútor eladó. Csörsz u. 14. sz., Honvédtemető uccából nyiló első ucca (A)

Alig használt
2 drb modern fotel eladó Darabos u. 15. 1195

Bútorok
olcsón eladók. Vörösmarty ucca 16. Bíró. 1280

Vegyes

Grafológusnő
multat, jelent, megmondja. Jövőjét boldogulás felé irányítja. — Széchenyi u. 43. 1161

100 darab
anyajuh és 50 darab báránynak feles helyet keresek. Kerezsi Antal, Hszoboszló, Báthori 26. 1148

Cséplést
keresek cséplőgépre, Arany János ucca 37. Ehrenreich. 1190

Egyhetes
társas motorkerékpártúrára, útitársat, vagy útitársnőt keresek, felekköltség hozzájárulással. Cim a kiadóban. 1286

Veszek,
cserélek használt bútorokat, padláslomert magas árat fizetek. Hivásra házhoz megyek. Csapó ucca 6. 200

Hálószobabútor,
kitünő állapotban levő, s háztartási holmik eladók, Vörösmarty ucca 18. szám. 1287

Autó, motor kerékpár

Kerékpárokat
tökéletesen javit alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 736 8. 8.

„Nasch"
gyártmányu négyüléses személyauto, kifogastalan állapotban eladó. Kossuth ucca 54. 1001 vv

Eleserélném
kis motorkerékpáromat jó kerékpárért Horváth utca 7. Disznóvásárnál. 1172

500 köbcm-es
oldalkocsis motorkerék pár teljesen üzemképesen eladó. Cegléd ucca 14. szám. 649

Sárrétudvari
községben 867 házszám alatt egy generáljavított A. I. S. 350-es oldalkocsis motorkerékpár leadó. 1211

350
köbcentiméteres motor kerékpár jó állapotban eladó. Kossuth u. 38. 1216

Motorkerékpár,
Triumpf, alighasznált új gép eladó. Péterfia ucca 17. 1228

ARIEL
motorkerékpár, 250-es, kitünő állapotban eladó Honvéd ucca 62. 1247

„Zündapp"
motorkerékpár 200 köbcentis képviselete üzemben megtekinthetők Királyná, Hunyadi ucca 2. sz. Kedvező fizetésre bámulatos olcsó. 1260

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
raktár, Mester ucca 33. Értekezhetni: Rákóczi ucca 25. szám. 1031

Fűszer
és vegyes kereskedés, külön italmérés és trafik bérbeadó Kandel Béla Nyirmihálydi 1060

Monostorpályi út
14. szám alatt üzlethelyiség kiadó. 1219

Üzlethelyiség,
berendezéssel régi nagy vevőkörrel, lisztnek, s terménynek, olcsó lakbérrel kiadó. Árpád tér 5. szám. 1237

Kiadó
üzlethelyiség, húsz méteres, raktár, műhely Piac ucca 89. 1259

Üzlethelyiség,
augusztus elsejére kiadó, Csapó ucca 28. 1258

Harminc év óta
fennálló jóforgalmú étkezde eladó Csapó ucca 38. szám. 1227

Üzlethelyiség,
nagyon forgalmas helyen, olcsón kiadó, úriszabóság, Piac ucca 56. 1264

Havi 8 pengőtől
hatalmas raktárak és műhelyek kiadók. Hunyadi ucca 1. Értekezni: Teleki ucca 56. 1268

Átadó üzlet vendéglő

Vendéglő
és szálloda, modern üzlet, biztos megélhetes, hosszú szerződéssel és olcsó bérrel átadó. Cim a kiadóban. 1138

Szatócs
üzlet 27 éves forgalmas helyen kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, — Vígkedvű 34. 1166

Előrefizető
fixesek legrégibb étkezdéje nagyforgalmu helyen azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 1204

Kocsma,
nagyforgalmú, azonnalra kiadó. Késes ucca 54 Értekezni a háztulajdonosnál. 1273

Jól bevezetett
női kalapszalon, elköltözés végett azonnal átadó. Ugyanott kifutóleány felvételik. Cim a kiadóban. 1291

Kiadó
elegáns bodega, berendezett üzlet, gyönyörü 6—7 szobás lakás s garázs, raktár, Tóthné, Péterfia ucca 48. 1253

Italmérés,
jogfolytonossággal, teljes berendezés eladó. Cim a kiadóban. 1221

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
uccai szoba, központi fűtéssle. Érdeklődni 1—3 órakor Lukács, — Werbőczy ucca 2. 1116

Kiadó
augusztus elsöre házaspárnak kisebb udvariszoba, konyha, kamara Meszena utca öt. 1149

Utcai
pinceszoba augusztus 1-re kiadó, Árpád-tér 18. sz. 1151

Magas
pincelakás kiadó, Mestre u. 17. 1171

Utcai
szoba, konyha, speiz augusztus elsejére kiadó. József kir. 75. 501

Kiadó
uccai 1 és 2 szobás lakás aug. 1-re Apafi u. 32., villamosnál. 1187

Kiadó
azonnal Nyilastelep Malvin ucca 33. egyszobás uccai lakás. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1198

Kiadó
udvarra nyiló nagy szoba, kamara, Búsi ucca 7. szám. 1236

Egyszobás
uccai és udvari lakások kiadók. József kir. herceg ucca 75. 1288

Egy
szoba, konyha, speiz augusztus 1-re kiadó Nagyvárad u. 17. 1202

Szép
udvari szoba műhelynek, lakásnak kiadó, Széchenyi u. 10. sz. 1212

Kiadó
egy szoba, konyha, mellékhelyiség. Erős gazdasági szekér eladó. Szondi 17. 1192

Kiadó
egy uccai szoba, nagy előszobával, irodának, augusztusra. Deák Ferenc ucca 5. 1278

Egyszobás,
lakás, konyha és mellékhelyiséggel, augusztus elsejére kiadó. Simonffy ucca 39. 1290

Előszobás,
egyszobás lakás, mellékhelyiségekkel, augusztus elsejére kiadó. Teleki ucca 97. 1256

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás. Csokonai ucca 17. Értekezni: Böszörményi út 8. 1245

Kiadó
szoba, konyha, elsejére 18 pengő, Varga ucca 45. szám. 1240

Egy uccai
szoba, előszobával, bútorozva, vagy bútor nél kül kiadó. Attila tér 7. 1222

Kiadó
egy szoba, konyha Vargakert, K. Tóth ucca 15 1230

Kiadó
uccai szoba, konyha, s spájz, augusztus elsejére, Sámsoni út 25. 1231

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari akás, aug. elsejére kiadó. Tiszta, csendes udvar. Bethlen ucca 50. Értekezhetni a háztulajdonossal, Maróthy György ucca 21., délután 2—3. 1006 7. 18.

Két
szoba, előszoba, konyha augusztus 1-re kiadó, Veres u. 4. 1183

Kiadó
udvari 2 szoba, konyha augusztusra. Nap u. 16. 1171

Kiadó
kétszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel augusztus egyre. Borz kilenc. 1188

Kiadó
kétszobás uccai modern lakás, mellékhelyiségeivel. Böszörményi út 8. sz. (könyvnyomda mellett). 1246

Kiadó
két uccai szoba, előszoba, konyha, spájz, Kossuth ucca 15 1232

Két szoba,
konyha, spájz, augusztus elsejére kiadó Hajó ucca 20. 1242

Kettőszobás
lakás, mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. — Csapó ucca 27. 302

Kiadó lakás háromszobás

Ferenc József út
10. számú házban III. emeleti udvari 3 szobás komfortos lakás aug. 1-re; földszinti udvari, 3 szobás komfortos lakás november 1-re kiadó. Felvilágositások: házfelügyelőnél. 1010

Uccai
háromszobás lakás, — mellékhelyiségekkel Attila tér 6. alatt kiadó. 1271

Modern
3 szobás, fürdőszobás lakás, augusztusra kiadó. Csap ucca 16. 1243

Kiadó lakás nagyobb

Svetits-palotában
uccai négyszobás lakás október hó elsejével kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál. Sve.

Négyszobás,
összkomfortos, parkettás, újfestésü lakás, — augusztusra kiadó. — Werbőczy ucca 12. 1295

Négyszobás,
parkettes uccai lakás teljes komfortos, aug. elsejére kiadó. Bethlen ucca 58. 304

Lakást keres

Augusztus 1-re
egészséges egy szoba, előszoba, mellékhelyiségekből álló lakást keres kis család. Cim a kiadóban. 1176

Két
háromszobás verandás utcai lakást keresek novemberre. Ajánlatot „vidéki nyugdijas házaspár" cimen, Debrecen, Honvédtemető u. 8. sz. alá kérem. 654

Házat bérelnék
mellékuccán, vagy közel fekvő külsőségen. Ajánlatot „Pontos fizető" jeligére a kiadóba. (A)

Butorozott szoba

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba, azonnalra kiadó. Gólya ucca 8. 554

Bútorozott
szoba, fürdőszobával, földszinten, vagy liftes házban, keresztény családnál kerestetik. Ajánlat: „Magános" jeligére a kiadóba. 1150

Utcai
különbejáratú bútorozott szoba 1—2 úrnak kiadó központon. Irodának, rendelőnek is alkalmas. Ferenc József út 9. emelet 1[illegible]

Csinosan
bútorozott szoba kiadó, Csap utca 66. 1178

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, Bundi u. 5. 1165

Különbejáratú
csinosan butorozott szoba azonnalra is kiadó, Werbőczy u. 14. 1186.

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, úri családnál azonnal kiadó. Eötvös ucca 48. 193

Különálló
kerti bútorozott szoba komolyabb úrnő, esetleg úr részére kiadó. — III. Domokos L. u. 18. 1208

Különbejáratú
uccai szépen bútorozott parkettes szoba, József kir. herceg ucca 35. sz. I. jobboldal. 1267

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Varga ucca 6 sz. házmester felvételik. 1292

Különbejáratú
szépen bútorozott uccai szoba, előszobával, aug. elsejére kiadó. Simonfy ucca 39. 1289

Strandfürdő
szomszédságában bútorozott szoba, verandával kiadó. Cim rendőrőrszobán, Nagyerdőn tudható meg. (R)

Uccai
különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó. Péterfia ucca 12.

Szép uccai
bútorozott szoba, fürdő szobával kiadó. Bercsényi ucca 29. 299

Ingóság eladás

Vasrácsajtó
erős, kétszárnyú, kapunak, üzletre alkalmas, eladó Homok u. 118 1167

Eladó
székek, cselédágy, képek, csillár, stb. Bundi utca 4. sz. 1162

Egy
fűthető 300 literes fürdőkád eladó, Epreskert utca 5a. 1147

Bontásból
kikerült tégla, cserép, deszka faanyag, léc, ajtók, ablakok eladó. — Ghillányi laktanyánál. 1215

Madonna
festmények 60x100 cm. és más olajfestmények szép keretben, jutányosan eladók. Vigkedvű Mihály ucca 44. 1132

Vasroló,
üzletajtóra, jókarban levő eladó. Hajdúsámson, Piac ucca 224. 1272

Elköltözés
miatt eladó ebédlő háló s szalonberendezés, és szekrények, asztalok, stb. Gyapjú takaró, lábzsák. Karlsbadi ét- es üvegszerviz. Orvosi hagyatékból műszerek, s gépek, könyvek, Jókai, Dumas-sorozat és sok egyéb. József kir. herceg ucca 18. 1294

Eladó
egy kétajtós kis jégszekrény, keveset használt „Berkel" mérleg. Megvételre keresek rövid zongorát, vagy pianinót Török Bálint ucca 16. 1217

Eladó
szép tornyos tűzhely, s vízmelegitő, ebédlőcsillár, cimbalom, Kölcsey ucca 3. szám. 1220

Bádogos
szerszámok s gépek eladók. Kazinczy ucca 7. 1224

iSnger,
süllyesztős varrógép jutányos árban eladó. Simonffy ucca 38. 1234

Eladó
szép háló szalon garnitúra, fehér puli kutya, Batthyány ucca 7. 1241

Jégszekrény,
kétsütős sparherd eladó. Miklós ucca 4. sz., házfelügyelő. 1235

Ingóságvétel

Női varrógépet
keresek megvételre. M. Nagy Mihály, Piac ucca 37. szám. 1214

Keresek
megvételre 3—4000 darab ócska téglát, Horváth, Szép ucca 2. 1189

Szabó varróképet
megvételre keresek. — esetleg női gépet. Rothermere ucca 7. 1296

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Gyümölcsösök,
Keresztesi ucca 47 6000 öl. Csóka ucca 24. 574 öl épületekkel eladók. Balázs iroda, Rákosi Jenő ucca 5. 1251

Eladó ház

Eladó ház,
szép virágos udvarral eladó. Timár ucca 38. (A)

Eladó
Késes ucca 22. számú ház. 1113 vv

Eladó
elköltözés folytán prima bérpalota (esetleg csere) és sarokház, üzletekkel, Grünzweig, — Vendég ucca 43. 1113

Eladó
Wolaffka-telep, Széll u. 9. számú kényelmes családi ház, renoválva, nagy kerttel, villamoshoz 5 perc. Nyugdijasnak gazdálkodni alkalmas. 1154

Eladó
Horthy Miklós úton villa, al.jos király térnél villatelek, Tégláskertben 3032 négyszögöl gyümölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr Szemere ügyvédnél, Sas u. 3. 1169

Eladó
Korponai u. 10. számú nagytelkü ház. 1007

Eladó
Kuruc ucca 72. számú, nagytelkü ház, részletre is. Érdeklődni lehet: Klapka ucca 12. 1249

NAGY SÁNDOR
INGATLANIRODA CSAPÓ-UTCA 27.

Csapó-u. 87. számú ház árát örökösök 18.000 pengőről 11.000 pengőre leszállították! Csoda alkalmi vétel! alápincéztet utcai háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel, udvari két kisebb lakás, istálló, 160 négyszögöl teleklek. Bármilyen üzleti célnak megfelelő forgalmas hely.

Kazinczy-u. 7. Csapó utcához harmadik ház, villamosnál, értékes helyen. Kétszoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, éléskamra s még egy kisebb lakással — 8000 P. Vagyonmegosztás miatt sürgősen eladó!

Vendég-u. 44. Adómentes, alápincézett kétszoba, fürdőszobás lakás, minden mellékhelyiséggel s még 3x1 szobás lakás — 7000 pengőre leszállítva. — Megvehető 2000 pengővel. Lakások megtekinthetők vasárnap állandóan, hétköznap este 7 órától.

Csokonai-u. 50. számú ház árát leszállítottuk 4000 pengőre. Alápincézett, többlakásos ház. Párszáz pengővel átvehető. Komoly árajánlatokat irodámba kérek.

Kisebb családi házak hosszúlejáratú FAKSz kölcsönökkel, kevés előleggel, havi részletre, lakbértörlesztéssel is vásárolhatók irodámnál.

JEGYEZZE MEG:
olcsón és jól a NAGY ingatlanforgalmi irodától vásárolhat, Csapó-utca 27. szám alatt.

Eladó
Homokkert, Bujdosó utca 11. sz. négyszobás ház. — Értekezni lehet ugyanott.

Adómentes
kisebb új ház, hozzá is építhető, központhoz 10 perc, 300 négyszögöl kerttel eladó. Krudi Gyula ucca 10. sz. (Volt Gyár ucca 11. sz. 641

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyásföldek, konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít Debreceni Gazdák Bankja Kossuth u. 17. 1199

Eladó
nagy kiadó családi ház, Boldog-kert, Csóka u. 3. sz. 1158

Eladó
Pacsirta u. 46. számú telek. Értekezni lehet délelőtt 10—12-ig ott. 1206

Eladó ingatlanok:
Timár ucca 37. sz., részben adómentes házasingatlan, Böszörményi ut 75. sz. alatt 3200 négyszögöl telek. Vágóhid közelében 3 drb, egyenként 300 négyszögöl telekingatlan. Közelebbi felvilágositások: Arany János u. 4. sz. ügyvédi iroda. 1010

Böszörményben
kétszobás családiház — teljes hozzávalókkal, azonnali átvételre eladó. Deseő, Piac ucca 36. szám.

Eladó ház,
belvárosban, Nagy Pál ucca 5—7. 2800 1239

Eladó
Mátyás király u. negyven számú adómentes kertes ház, azonnali beköltözésre. Meszena u. 5t. 1150

Eladó
elköltözés folytán prima bérnalota és kisebb sarokház, üzletekkel, Grünzweig Vendég ucca 34. szám. 1253

Családi ház
üiadó. Esetleg eladó. József kir. herceg ucca 18 1293

Eladó
Erzsébet ucca 4. számú Késes ucca 42. Pesti u. 11. sz., átvehető banktehherrel. Balázs iroda, Rákosi Jenő ucca 5. 1251

Gazdasági terményeK

Szemestengeri
ucca 40 mázsa kisebb tételben is eladó. Nyomtató ucca 6. 1133

Eladó
18 mázsa tengeri mázsánkénti tételekben is. Rothermere 35. 1213

Gazdasági eszközök

Töltőképes
állapotban keresek 6—8 hektoliteres nordókat. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztára továbbit. 1006

Eredeti
Hofherr-Shuttleworth nyolcas magánjáró csép lő készlet, 10 éves, kitünő karban, olcsón eladó. Rahner Sándornál Deák Ferenc ucca 11. 1010

25—30
szekér tehéntrágyát keresek megvételre szeptemberi szállitásra. — Címet a kiadóba kérek „Gazdaság" jeligére. 1137

Tengerimorzsoló
kézihajtásu 5 P-ért eladó III. Domokos u. 18. 1209

Eladó
egy szórórosta Bethlen u. 55. 1184

Földbérlet

Köntösgátnál
6½ hold tanyás föld, tehenészetnek, kertészetnek alkalmas, bérbeadó, Hovéd u. 16. sz. 1127

SÁMU JÁNOS
OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI · IRODA HUNYADI-UCCA 24

Eladó ingatlanok:
Házak: Széchenyi uccán négyszobás, szép úri villa. — Ispotály u. 7. számú értékes ház. Szepességi ucca 3. számú adómentes ház, havi 160 pengő jövedelemmel, olcsón, részletre. — Kinizsi ucca 77. sz. — Monostorpályi út 8. sz. alatt úri villa 900 öl gyümölcsös sel. — Szegedi Gergely ucca 11. számú szép adómentes ház. — Wolaffka ucca 3. — Wolaffka-telep, Bajnok u. 8. sz. — Wolaffka ucca 26. sz. — Monostorpályi út 66. Bocskaiban 2891 négyszögöl prima szőlő. — Boldogkertben Egyletkert ucca 56. sz. alatt szép 300 öl gyümölcsös, igazi olcsó vétel.

Földek: Városhoz 6—7 km. 50 s 20 holdas úrilakással. — Cserén 20 21 8 Feketén 7 és fél hold, holdanként 630 P feketén 14 40 50 és 4 és fél holdasok.

Iroda: Hunyadi ucca 24. szám. 1261

Bakóczy László
INGATLANFORGALMI IRODÁJA · VERBŐCZY-UTCA 8

Köztemetői villamos megállónál, Nagyerdő mellett, villaépítkezésre üzleti célra szőlő, gyümölcsös telepitésre kiválóan alkalmas 12 kat. hold alkalmi áron, hat esetleg három holdanként is eladjuk.

Nagyeserén harminchat hold tanyás 26.000

Balmazujváros határában ötvenkettő hold, hold fekteföld harminc kettőezerért.

Nagyhegyesen 23 hold tanyátlan kitünő fekete föld sürgősen, olcsó áron.

Köztemető túlsó végénél öthold legkitünőbb feketeföld.

Ondódon 42 31 28 24 18 16 12 10 holdas tanyásföldek.

Cserén, Halápon, Bánkon, Fancsikán kisebb, nagyobb tanyás és tanyanélküli birtokok.

Csapókertben nyolcszáznégyszögöl, kitünő karban levő terméskőlő potomáron.

Katz-telepen Szeremlei ucca 27. számú adómentes, kettő szoba, s konyha, kamara három százötven öl szőlő gyümölcsöst potom kettőezernyolcszázért odaadjuk, elköltözés miatt, sürgősen.

A Bakóczy iroda mint egy ezrötszáz darab eladó ingatlan felett rendelkezik, miért is mindenki saját érdekében cselekszik, ha ingatlanadásvételi ügyben felkeresi Bakóczyt.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Liba s. drb	3.50—4.20	Kacsa k. kg	1.00—1.20
Liba k. kg	1.20—1.35	Tyúk párja	3.50—4.20
Kacsa s. drb	2.00—2.50	Csirke párja	0.80—2.50
Kappan és csirke kilója	0.80—1.00	Tojás drb	0.05—0.06
		Tojás kg	1.10—1.20

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.50—0.60	Kajszinbarack	0.30—56
Apró alma	0.26—0.35	Málna kilója	0.50—0.56
Körte kilója	0.40—0.50	Dinnye	
Szilva kilója	0.24—0.60	görög kilója	0.12—0.16
Szőlő kilója	0.70—1.00	sárga kilója	0.16—0.26
Meggy kilója	0.56—0.65	Citrom drb	0.08—0.12
Őszibarack	0.56—0.76		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.10—.12	Ugorka 10 darab	0.50—1.00
Fokhagyma	0.30—0.40	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
Burgonya új kilója	0.09—0.10	Saláta fejc	0.02—0.04
Fejeskáposzta	0.12—.20	Zöldhagyma	0.04—0.06
Kelkáposzta	0.04—0.08	Gomba kilója	0.50—.60
Kalarábé drb	0.02—.06	Paradicsom kg	.16—.20
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.04—0.06	Paprika 100 drb	1.00—2.40
Zöldbab kg	0.10—0.12	Zöldtengeri	0.03—0.04
Borsó literje	0.60 fillér.		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.34		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44 f.
Búzaliszt 0-ás kg	0.38	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilóia	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

DIENES JÓZSEF
INGATLANFORGALMI IRODA
FÜVÉSZKERT-U. 16.

Eladó házak:
42.000 pengőért:
Batthyány uccán.
38.000 pengőért:
Jókai uccán.
37.000 pengőért:
Szoboszlói úton.
27.000 pengőért:
Péterfia uccán.
24.000 pengőért:
Méliusz téren.
Domokos Lajos uccán.
Acél uccán.
16.000:
Széchenyi uccán,
Barna uccán.
14.000:
Bornemissza uccán.
13.000:
Hadházi uccán.
12.00:
Hajó uccán.
Álmosdon kúria.
11.000:
Jerikó uccán.
6.800:
Könyves Tóth Kálmán uccán.
6500:
Agárdi uccán.
5400:
Pöltenberg uccán.
4500:
Honvéd ucca 77.
4200:
Bihari uccán.
Apafája uccán.
4000:
Kuruc uccán.
Jerikó uccán.
2700:
Rigó uccán.
Szél uccán.
2600:
Kopja uccán.
Branyiszkó uccán.
2400:
Kondor uccán,
Kinizsi uccán.
2000:
Nagykerekiben,
Felsőjózsán.
1600:
Lázár uccán.
Tánesics Mihály uccán.
1300:
Wolaffka uccán.
1200:
Görgey uccán.
850:
Barcasági uccán.

Telkek:
Egyetemi tanári lakásoknál.
Széchenyi uccán.
Jerikó uccán.
Aczél uccán.
Szél uccán.

Kertek, szőlők:
Hajdúszoboszlón,
Bocskay kertben,
Szotyori telepen.

Földek:
Nagyeserén 36,
Ondódon 8.
Perec dülőben 4 hold.

Fentieken kivül
ingatlanok a legnagyobb választékban.

Keresek
eladó házakat, földeket telkeket, szőlőket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.

Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16. szám.

Nagyeserén
36 katasztrális hold tanyásföld tehenészetnek alkalmas, bérbeadó. Honvéd u. 16. sz. 1126

Ebesen kiadó
62 hold első minőségű föld sok épülettel, értekezni Poroszlay u. 5. szám Horthy-kórház közelében 1159

Város
alatt, Diószegi kövesút mellett a Bellegelő 170. számú (Kondoros hídjánál) 19 holdas tanyás birtok gyümölcsössel, kaszálóval és legelővel bérbeadó. — Maróthy György utca 5. 1129

Kiadó
város alatt 20 hold tanyásföld, Köntöskertben, Biharitelepen egy-egy hold konyhakertészeti föld lakással. Értekezhetni — Gazdák Bankjában Kossuth ucca. 1197

Kiadó
Elepen 30 hold föld Bethlen u. 55. 1185

Nekyvenöt hold
föld kiadó, város alatt 13. eladó és tengeri, Szappanos ucca 19. 1270

Föld,
42 hold, hadházi köves út mellett szép lakás, s gyümölcsös, fenyves kiadó. Árpád tér 5. 1238

Kiadó
Pac 1. számú tanyával, 25 és fél hold föld és a vámospércsi útfélen 21 hold. Értekezni Kigyó ucca 28. 1252

Eladó föld

Eladó
H.-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnénél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther utca 2. szám. 674 vv

Eladó földek:
Ujváros alatt, Cucánál 76 hold. Ebesen 10 h. Ondódon 30 hold. Elep elején 40 hold tanyás, Balázs iroda, Rákosi Jenő ucca 5. 1251

Elepen
48, esetleg 65 holdas s tanyásbirtok eladó. — Deseő, Piac ucca 66. 1225

Föld,
Kisszepesen, Csapókert, Apponyi ucca 1—2 sz. szőlő, méhek eladók. Eötvös ucca 106. 1297

Eladó állafok

Fajtiszta
selyemszőrű angóra nyulak olcsón eladók Török Bálint utca 22. 1163

Fejőskecske,
1 kis bak és 1 kis jerke eladó Töhötöm ucca 24. A

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
—
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.